

زیر بخش دامپزشکی

شرح وظایف اداره کل دامپزشکی کردستان و شبکه های دامپزشکی
تابعه
بررسی بیماری‌های دامی، شناسایی مناطق آلوده و راه سرایت و
طرز انتشار بیماری‌ها، تامین بهداشت دام کشور از طریق
پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های همه‌گیر و قرنطینه‌ای دام،
همکاری با دانشگاه علوم پزشکی در امر مبارزه با بیماری‌های
مشترک انسان و دام، تاسیس پست‌های قرنطینه در نوار مرزی و
داخل کشور به منظور جلوگیری از سرایت بیماری‌های دامی،

همچنین کنترل بهداشتی ورود و خروج دام و فرآورده‌های خام دامی و نظارت در نقل و انتقال آنها و صدور گواهی بهداشتی دام و فرآورده‌های خام دامی که به خارج صادر می‌شود، از جمله وظایف این این اداره کل می باشد .

نظارت بر کارخانه‌های تولید خوراک دام از لحاظ بهداشتی، اظهار نظر و نظارت درباره ساخت، ورود و صدور و فروش انواع دارو، واکسن، سرم و مواد بیولوژیکی مخصوص دام، صدور پروانه اشتغال برای موسسات و واحدهای تهیه‌کننده مواد مورد مصرف دامپزشکی، صدور پروانه تاسیس بیمارستان‌ها، داروخانه‌ها، درمانگاه‌ها و آزمایشگاه‌های دامپزشکی و نظارت بر فعالیت آنها، صدور پروانه اشتغال به کار مایه‌کوبی و درمان دام جهت افراد ذی‌صلاح، تهیه وسایل و لوازم فنی، داروها، واکسن، سرم، مواد بیولوژیک، سموم و مواد ضدعفونی‌کننده مربوط به مبارزه با بیماری‌های دامی از داخل یا خارج کشور و عرضه آن به مصرف‌کنندگان به قیمت تمام‌شده یا به صورت بلاعوض و بازرسی و کنترل کیفی بهداشتی فرآورده‌های خوراکی دام از مرحله تولید تا توزیع نیز از دیگر وظایف اساسی این اداره کل می باشد .

اداره کل دامپزشکی استان کردستان همه ساله در راه نیل به اهداف فوق اقداماتی نظیر :

واکسیناسیون سراسری بر علیه بیماریهای دامی ، بررسی و مراقبت دام، طیور، زنبور عسل و آبزیان بویژه پایش وضعیت آنفلوآنزای پرندگان ،طاعون و جنون گاوی CCHF و سایر بیماریهای اگزوتیک ، نظارت بر بهداشت فراورده های خام دامی از تولید تا عرضه ، کنترل وضعیت بهداشتی اماکن پرورش و نگهداری دام و نظارت بر تردد دام و فرآورده های خام دامی را در دستور کار دارد.

گسترده‌گی عملیات و مراکز هدف اعم از روستا ها ، دامداری های صنعتی و سنتی ، مرغداری ها ، مراکز پرورش آبزیان، مراکز تولید ،توزیع و نگهداری فراورده های خام دامی در سطح شهرها و پست های قرنطینه ای، اداره کل دامپزشکی را برآن داشته تا در راه اجرای وظایف خود از توان بخش خصوصی نیز بهره گیری نماید . مجموعه فعالیت های دامپزشکی استان علاوه برکاهش ضایعات اقتصادی تر نمودن فعالیت های دامداری ، مرغداری و....،

ارتقاء سطح بهداشت فرآورده های خام دامی، می تواند نقش غیر قابل انکاری در کنترل بیماریهای مهلك مشترك بين انسان و دام داشته باشد .

پیشگیری و مبارزه با بیماری های دام در سال 1397 در استان کردستان سالیانه در مجموع حدود 20 نوع عملیات مایه کوبی دامی صورت می گیرد بطور متوسط سالیانه هر واحد اپیدمیولوژیک دارای انواع دام در استان به میزان 5 نوبت مورد مراجعه اکیپ های دامپزشکی دولتی و غیر دولتی قرار می گیرد که عمدتاً " به صورت واکسیناسیون دامی بر علیه بیماریهای آبله ، شاربَن ، لمپی اسکین ، تب برفکی ، بروسلوز و آنترتوکسمی می باشد که با اولویت کانون های بیماری و مناطق اطراف کانون انجام می گیرد.

عملیات مایه کوبی دامی صورت می گیرد که غالباً " بوسیله مراکز مایه کوب بخش غیر دولتی انجام می گیرد که عمدتاً " به دو شکل انجام شده است که بخشی بصورت رایگان بوده و از دامدار وجهی اخذ نشده و توسط بخش دولتی هزینه اجرای عملیات به بخش خصوصی پرداخت شده است و بخش دیگری هزینه اجرای عملیات از دامداران تحت پوشش اخذ شده است که عمدتاً " شامل بیماری های مدیریتی باکتریایی می باشد (کمتر از 20 درصد از کل عملیات را در بر خواهد گرفت) . عملیات انجام یافته توسط بخش دولتی نیز کاملاً بصورت رایگان بوده و از دامداران تحت پوشش هیچ گونه وجهی اخذ نشده است که شامل بیش از 80 درصد کل عملیات خواهد بود .

اداره کل دامپزشکی کردستان در راستای مبارزه و پیشگیری بیماریهای واگیر دامی با اجرای عملیات گسترده واکسیناسیون بر علیه بیماریهای واگیر دامی نظیر تب برفکی ، شاربَن یا سیاه زخم ، شاربَن علامتی، آبله ، اگالاکسی آنترتوکسمی ، قانقاریا ، تیلریوز گاو ، ppr یا طاعون نشخوار کنندگان کوچک ، شاربَن تَک سمی و کزار اسب ، با بهره گیری از توان اکیپ های واکسیناتور بخش دولتی و خصوصی موفق به کنترل سویه های بومی عامل بیماریهای دامی در منطقه شده است .

1- پیشگیری و مبارزه با بیماری های مشترك بين انسان و دام

در سال 1397

الف - پیشگیری و مبارزه با بیماری شاربن (سیاه زخم)

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو و گوساله مایه کوبی شده (نوبت سر)	22482
تعداد گوسفند و بز مایه کوبی شده (نوبت سر)	557334
تعداد تک سمی مایه کوبی شده (نوبت سر)	1183
تعداد کانون های مشکوک نمونه برداری شده	21
تعداد موارد مثبت	1

ب- پیشگیری و مبارزه با بیماری بروسلاز (تب مالت)

شرح عملیات		عملکرد
تعداد گاو و گوساله مایه کوبی شده		57110
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه		106
تعداد گوسفند و بز بره و بزغاله مایه کوبی شده		319893
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه		107
تعداد دامداری یا قریه عمل شده	گاو و گوساله	1197
	گوسفند و بز و بره و بزغاله	1383
تعداد دام خونگیری شده جهت انجام آزمایشات سرولوژیک	گاو	9427
	گوسفند و بز	0
تعداد دام های آلوده (مثبت کشتار) شده و تقویم بها شده	گاو	2
	گوسفند و بز	0

ج - پیشگیری و مبارزه با بیماری هاری

شرح عملیات	عملکرد
تعداد سگ واکسینه شده و قلاده گذاری شده (قلاده)	8109
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	90
تعداد سگهای درمان شده-مبارزه با کیست هیداتید	5446
تعداد نمونه برداری انجام شده	8
تعداد موارد مثبت	3

د - پیشگیری و مبارزه با بیماری مسمشه

شرح عملیات	عملکرد
تعداد تک سمی تست شده (نوبت سر)	1239
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	103
تعداد موارد مثبت	2

و - پیشگیری و مبارزه با بیماری سل

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو تست شده (نوبت سر)	13183
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	120
تعداد موارد مثبت	17

نوع عملیات	سم پاشی بدن گاو و گوساله (راس)	سم پاشی بدن گوسفند و بز (راس)	سم پاشی جایگاه نگهداری دام (متر مربع)
تب خونریزی دهنده کریمه کنگو	3910	27262	244417

نوع عملیات	سم پاشی بدن گاو و گوساله (راس)	سم پاشی بدن گوسفند و بز (راس)	سم پاشی جایگاه نگهداری دام (متر مربع)
سمپاشی طرح جامع	12368	111444	532025

2- پیشگیری و مبارزه با بیماری های اختصاصی دام در سال 1397

عملیات مایه کوبی (نوبت سر)	یک ساله	پیش بینی سالیانه	درصد پیشرفت
آبله گوسفندی	1200847	750000	160
آبله بزی	197540	150000	132
شاربن علامتی	7531	6000	126
PPR	678639	200000	339
تب برفکی گاو	235577	240000	98
تب برفکی گوسفند	3059050	1500000	204
آنتروتوکسمی	1289484	900000	143
آگالاکسی	69204	24000	288
قانقاریا	331303	180000	184
لمپی اسکین	63305	60000	106
تیلریوز گاوی	12851	10000	129
جمع	7145331	4020000	178

3- تعداد واحد های صنعتی و روستایی بازدید شده جهت عملیات بررسی

و مراقبت از بیماری جنون گاوی

توسط دامپزشکی کردستان در سال 1397

سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
1397	25	34	46	25	31	21	25	26	34	33	47	49	396

4- تعداد واحد های صنعتی و روستایی بازدید شده (نوبت بازدید) جهت عملیات

بررسی و مراقبت از بیماری تب برفکی

توسط دامپزشکی کردستان در سال 1397

سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
1397	164	253	219	212	204	196	184	160	164	157	217	261	2391

نظارت بر بهداشت عمومی در سال 1397

در حال حاضر گوشت قرمز مصرفی استان از محل استحصال در 2 کشتارگاه سنتی ، یک کشتارگاه نیمه صنعتی و یک کشتارگاه صنعتی تامین میگردد. با وجود 5 کشتارگاه صنعتی طیور تا حدود

زیادی توانسته است نیاز استان را در خصوص خدمات رسانی به مرغداری ها و تولید گوشت مرغ بهداشتی مرتفع نماید.

استان کردستان دارای 5 میدان دام ، 2 واحد کشتارگاه سنتی دام فعال در شهرستانهای، بانه و مریوان و یک باب کشتارگاه صنعتی دام در شهرستان سنندج و یک باب کشتارگاه نیمه صنعتی در سقز می باشد علیرغم وجود مشکلات بهداشتی ، تاسیساتی ، مدیریتی و ساختاری در کشتارگاه های سنتی فوق الذکر ، در تمامی کشتارگاه های استان ناظرین و بازرسین بهداشت گوشت دامپزشکی بخش دولتی مستقر بوده و کار بازرسی صحت گوشت با دقت هر چه تمام تر انجام می گیرد.

علیرغم افزایش جمعیت مصرف گوشت قرمز افزایش نداشته که یکی از عمده دلایل آن میتواند گرایش مردم به مصرف گوشت مرغ باشد. تاریخچه کشتار صنعتی مرغ در استان کردستان مربوط به سال 77 بوده سالی که در آن اولین کشتارگاه صنعتی طیور در شهرستان سنندج شروع به فعالیت نمود . تا قبل از این تاریخ مرغ شهرستان های استان اغلب به شکل زنده عرضه می شد و مقادیر بسیار جزئی مرغ بصورت پرکنده از سایر استانها وارد کردستان می شد.

با شروع به کار کشتارگاه صنعتی مرغ اقدامات وسیعی در جهت تبدیل الگوی مصرف مرغ در استان به انجام رسید که از جمله میتوان به اجرای برنامه های گسترده آموزشی و ترویجی ، برخورد با متخلفین و تشویق عرضه کنندگان به تبدیل مراکز به شکل بهداشتی و مجهز به سیستم سرد کننده و همچنین تجهیز ناوگان حمل و نقل مرغ اشاره نمود.

با شروع بکار نمودن کشتارگاه های جدید در دیگر شهرستان های استان این روند سرعت بیشتری به خود گرفت ، افزایش چشمگیر مصرف مرغ پرکنده به بیش از چند برابر گذشته این اداره کل را بر آن داشت تا در ادامه برنامه بهداشتی تر کردن مرغ ، کشتارگاه های استان را ملزم نماید که مرغ های کشتار روز را به شکل بسته بندی شده و دارای تاریخ مصرف و با مشخصات کامل ارائه نماید

امروزه در کلیه شهرستانهای تابعه مراکز عرضه مرغ بهداشتی موجود بوده و اندک عرضه کنندگان مرغ زنده به حاشیه شهرها رانده شده اند و روز به روز از تعداد آنها کاسته میشود. کیفیت مناسب مرغ های استحصالی در کشتارگاه های استان باعث شده که گوشت مرغ کم کم جای گوشت قرمز را در سبد مصرف خانوار پر نماید.

1 (نظارت بر فرآورده های خام دامی :

اقدامات	مقدار	واحد
مقدار لاشه دام بازرسی	66830	راس
مقدار گوشت قرمز حذف شده	34707	کیلو گم
تعداد طیور کشتاری	8964052	قطعه
مقدار ضبیطی کشتارگاهی طیور	1091990	قطعه
تعداد بازدید از مراکز عرضه فرآورده های خام دامی	164655	موردبازدید
میزان فرآورده غیر بهداشتی ضبط شده	123197	کیلو گرم

2 (تعداد اکیپ های عملیاتی نظارتی و بازرسی ویژه ایام محرم (تاسوعا وعاشورا) استان کردستان در سال 1397

تعداد پرسنل عملیاتی			تعداد اکیپ های نظارتی و بازرسی	
ثابت	سیار	دکتر دامپزشک	بازرس بهداشت گوشت	ناظر شرعی
13	14	20	24	10

3 (گزارش عملکرد بازرسی ونظارت بهداشتی دام های قربانی در ایام محرم (تاسوعا و عاشورا) استان کردستان سال 1396

نوع دام	تعداد دام زنده بازرسی شده (راس)	وزن لاشه های ضبط شده (کیلوگرم)
جمع کل	3410	961

4) تعداد پروانه های موجود در سامانه صدور پروانه ها

cert.ivo.ir

کارخانجات خوراک	عمل آوری فرآورده ها	کشتارگاه طیور	دستیار مسئولین فنی	مسئولین فنی	خودرو های حمل	کل موارد	عنوان پروانه ها
22	13	5	5	43	1625	1713	

5) قرارداد تنظیمی مسئولین فنی ، دستیاران مسئول فنی بهداشتی و کارفرما و اختصاص کد کاربری جهت درج سایر مدارک جهت اخذ پروانه مسئولین فنی از سامانه CERT.IVO.IR

کشتارگاه دام	کشتارگاه طیور	کارخانه خوراک	صنایع بسته بندی	فرآوری کود	میدان دام	جمع آوری شیر	مرغ مادر جوجه کشی و سایر	سایر	جمع کل
4	15	18	13	2	5	12	20	1	90

بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور زنبور عسل در سال 1397 جایگاه صنعت طیور استان در مقایسه با کشور بر اساس آمار و ارقام سازمان دامپزشکی کشور ، به دلیل وجود یک مرغداری در هر 37 کیلومتر مربع جزو مناطق پر تراکم از نظر صنعت مرغداری می باشد. کردستان از نظر تعداد واحدهای گوشتی دارای رتبه 12 ، تعداد کل واحدهای طیور دارای رتبه 14 ، از نظر جوجه ریزی واحدهای گوشتی رتبه 8 ، از نظر کمترین میزان تلفات رتبه 5 و از نظر تعداد کانون بیماری رتبه 20 کشوری را دارد .

در حال حاضر نیز بیش از 185 واحد غیر مجاز در سطح استان وجود دارند و در هر ماه بیش از 10-15 درصد جوجه ریزی را به خود اختصاص داده اند با توجه به اینکه این واحدها اجباری به پیاده کردن ضوابط و مقررات بهداشتی دامپزشکی ندارند باعث بی نظمی در صنعت طیور و شکست سدهای قرنطینه ای تهدید جدی برای واحدهای مجاز به حساب می آیند .

با توجه به نظارت عالیه بر مزارع مرغ مادر و کارخانجات جوجه کشی ، ارتقاء سطح مدیریت بهداشتی مزارع پرورش ، رعایت اقدامات امنیت زیستی ، الزام مرغداران به رعایت ضوابط و مقررات دامپزشکی در زمان صدور و تمدید پروانه بهداشتی و تعداد کانون بیماریهای باکتریایی و قارچی و انگلی به شدت کاهش پیدا کرده است . ولی تعداد کانونهای بیماریهای ویروسی مثل نیوکاسل ، برونشیت و ... در حال افزایش است لذا با توجه به افزایش کانونهای بیماری ویروسی باید همزمان با تغییر ویروسها ، امکانات و تجهیزات تشخیص تکمیلی تهیه و آزمایشات مولکولی در سطح استان انجام شود . دلایل روند صعودی

بیماریهای ویروسی شامل افزایش تراکم در تعداد و ظرفیت واحدهای مرغداری، افزایش نقل و انتقالات، عدم اجرای کامل برنامه واکسیناسیون توسط برخی از مرغداران عمدتاً به دلایل اقتصادی (موثرترین روش پیشگیری از بیماریهای ویروسی واکسیناسیون واحدهای مرغداری می باشد)،تغییر سویه ویروس ها و افزایش فاصله زمانی تا تولید واکسن مناسب و ظهور سروتیپ های جدید است .

تعداد کل کانون های بیماری و درصد تلفات واحدهای مرغداری نسبت به کل جوجه ریزی علیرغم برقراری کامل سیستم های اطلاع رسانی و ثبت کامل اطلاعات و افزایش تراکم جمعیت، روند کاهشی نشان می دهد . اقدامات و مداخلات بموقع دامپزشکی، ممیزی واحدهای مرغ مادر و تخمگذار قبل از جوجه ریزی، هماهنگی کامل بین دستگاههای ذیربط، ساماندهی جوجه ریزی، تعریف گردش کار مشخص در مواقع وقوع خسارت در واحدهای مرغداری، ساماندهی مراکز مایه کوبی، نظارت بر واکسن و واکسیناسیون در واحدهای مرغداری، تشکیل کارگاه ها و کلاسهای آموزشی برای مرغداران، تشدید نظارت بر جوجه یکروزه تولیدی، پیگیری مشکلات هفته اول پرورش، اجرای طرحهای تحقیقاتی با همکاری سازمان دامپزشکی و مراکز تحقیقاتی، راه اندازی GIS و ثبت کامل آمار و اطلاعات و لینک آن به سامانه های مرتبط و رعایت فاصله جوجه ریزی تاثیر بسزایی در کاهش تلفات واحدهای مرغداری استان دارد .

تعداد دز واکسن مصرف شده به تناسب افزایش جوجه ریزی کاهش پیدا کرده است که این امر نشان دهنده افزایش واکسنهای دوگانه و هدف دار شدن واکسیناسیون در واحدهای مرغداری می باشد .

1- عملکرد در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور در

سال 1397

سال	خلاصه گزارش عملکرد بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور
531	تعداد کل بازدید ها از (مادرگوشتی،تخمگذار تجارتي، نیمچه گوشتی،سایر ماکیان،کارخانه جوجه کشی،کشتارگاه طیور)

3695	تعداد نمونه برداری های انجام شده
7357	تعداد کل آزمایشات انجام شده
187648966	میزان واکسیناسیون طیور (دز)
75	تعداد کانون بیماری های طیور صنعتی
10/11	درصد تلفات طیور صنعتی نسبت به میزان جوجه ریزی در واحدهای درگیر بیماری
37188315	تعداد جوجه ریزی (گوشتی ، تخمگذار ، مادر گوشتی)
0	تعداد واحدهای مرغداری مشمول حذف کانون آلوده
188	تعداد نمونه های ارسالی به سازمان دامپزشکی
0	ضد عفونی جایگاه طیور معدوم شده
0	برگزاری دوره های آموزشی برای مرغداران
0	تعداد افراد آموزش دیده
4/46	درصد تلفات طیور نسبت به کل جوجه ریزی

2- اقدامات شاخص اداره مبارزه با بیماریهای طیور و زنبورعسل در سال 1397

اقدام	تاثیر آن بر سیستم دامپزشکی	تاثیر آن بر صنعت مرغداری / زنبورداری
پایش زیستگاه های پرندگان وحشی	اطلاع از وضعیت ورود ویروس انفلوانزای فوق حاد از طریق پرندگان مهاجر	در صورت موارد مثبت اقدام سریع کنترلی و پیشگیری از درگیری واحدهای بومی و صنعتی
پایش مراقبت فعال آنفلوانزای فوق حاد	اطلاع از وضعیت بیماری در واحدهای صنعتی و بومی	در صورت موارد مثبت اقدام سریع در حذف کانون
پایش غیر فعال کانونهای سنوات گذشته	اطلاع از وضعیت بیماری در واحدهای روستایی	در صورت موارد مثبت اقدام سریع در حذف کانون
ممیزی واحدهای مرغ مادر و تخمگذار	شناسایی نواقص بهداشتی فارم جهت بهبود وضعیت بهداشتی	ارتقاء بهداشت گله و کاهش بروز کانونهای بیماری

3- عملکرد اداره کل دامپزشکی کردستان در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های زنبور عسل

در سال 97	خلاصه گزارش عملکرد یکساله بهداشت و مبارزه با بیماری های زنبور عسل
5	تعداد کل بازدید ها از زنبورستان های استان
10	تعداد نمونه برداری
8	آزمایش
1	تعداد کلاس های آموزشی برگزار شده و افراد آموزش دیده
231789	تعداد کندوی زنبور عسل (فروند)

میزان تولید عسل (کیلوگرم)	1348884
تعداد کانون های بیماری زنبور عسل	7

4- اقدامات اداره کل دامپزشکی در برداشتن موانع و مشکلات موجود

موانع و مشکلات موجود	اقدامات انجام شده	تاثیر آن بر صنعت مرغداری /زنبورداری
مرغداریهای غیر مجاز و جوجه ریزی غیر مجاز	بازدید ، شناسایی ، تذکر و معرفی به مراجع قضایی	کاهش انتشار و گسترش بیماریهای طیور
کمبود واکسنهای طیور(موردی)	مداخله اداره کل در تامین واکسن از استانهای همجوار	عدم اجرای برنامه مدیریتی و پیشگیری از بیماریها
کمبود داروهای زنبورعسل	انعکاس موضوع به سازمان	استفاده از داروهای غیر مجاز و قاچاق زنبورعسل

بهداشت و مبارزه با بیماری های آبیان در سال 1397 ماهی یکی از مهم ترین منابع تامین پروتئین های حیوانی مورد نیاز انسان را در تمام جهان تشکیل می دهد. در بخش ماهیان سرد آبی در سال 93 ایران با تولید بیش از 140 هزار تن ماهی قزل آلا رتبه نخست جهان را کسب کرده است. استان کردستان نیز که یکی از تولید کنندگان عمده ماهی قزل آلا در سطح کشور می باشد. در خلال سالیان گذشته به دلیل رشد سریع آبی پروری در کشور و توسعه ارتباطات مشکلاتی مزرعه داران استان را تهدید نموده که می توان به موارد ذیل اشاره نمود.

بیماری استرپتوکوکوزیس که به شکل خزنده و به تدریج قسمت عمده مزارع استان را درگیر نموده و سبب تلفات و کاهش رشد و ... در مزارع گردید ولی علی رغم خسارت بالای این بیماری به دلیل مزمن بودن آن، اغلب مزرعه داران بیماری را به عنوان یک واقعیت قبول نموده و متاسفانه کوچک ترین تلاشی در جهت مبارزه با آن صورت نمی دادند مگر اینکه شدید گردیده و سبب تلفات بالا می گردید .

بیماری VHS که بیماری ویروسی و خیلی حاد بوده و متاسفانه سبب خسارات زیادی به صنعت آبی پروری استان گردید. این بیماری به دلیل تلفات بالا و مشکلات کنترل بیماری مشهور به بیماری ورشکستگی بوده و در مناطق پاک بهترین روش مبارزه ،

معدوم سازی و آیش اولین مزارع در گیر می باشد تا سایر مزارع در گیر نشوند. اما متاسفانه در زمان ایجاد اولین موارد بیماری علی رغم پیگیری های مداوم امکان تامین اعتبار لازم برای معدوم سازی فراهم نگردیده و کم کم تعداد موارد بیماری علی الخصوص در مجتمع های پرورش ماهی افزایش یافته و سبب خساراتی به مزارع در گیر شد.

7- عملکرد اداره کل دامپزشکی کردستان در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های آبزیان در سال 1397

تعداد نمونه ارسال به سازمان	نتیجه آزمایشات	تعداد آزمایشات به تفکیک				تعداد آزمایشات کل	تعداد مزارع فعال	نوع مزرعه مرکز	نوع پرورش			
		قارچی	انگلی	میکروبی	ویروسی							
4	0	0	0	36	56	96	80	16	192	4	تکثیر	سرد آبی
2	0	0	5	15	90	112	75	25	1357	240	پرورش	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	تکثیر	گرم آبی
2	0	0	5	5	2	14	10	2	12	6	پرورش	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		ماهیان دریائی
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	0	10	1	10	0	21	10	2	4	1	تکثیر	ماهیان زینتی
0	0	10	1	10	0	21	5	1	4	2	پرورش	
8	0	20	12	76	148	264	180	46	1569	254		جمع کل

نظارت بر واردات تخم چشم زده :
 نظارت بر واردات بیش از **3700000** قطعه تخم چشم زده از مبداء کشور فرانسه
 نظارت بر تولید بیش از **3000** تن ماهی قزل آلا
 نظارت بر بیش از **5000** تن ماهی گرمابی در منابع آبهای داخلی

قرنطینه و امنیت زیستی:
 قرنطینه بعنوان یکی از رکن ها و ابزارهای مهم در تأمین بهداشت دام و فرآورده های خام دامی از جمله اجرای پروژه های کنترل و ریشه کنی بیماری های دامی مطرح می باشد. فعالیت های قرنطینه ای طیف وسیعی از فعالیت ها را شامل می گردد که از قرنطینه داخل دامداری شروع و به استقرار ایستگاههای کنترل و پست های قرنطینه مرزی و بین استانی و اجرای دستور

العمل هاي بهداشتي قرنطینه اي حمل و نقل دام و فرآورده هاي خام دامی منتهی می گردد.

هدف از ضوابط اجرائی قرنطینه، بهبود فعالیت در راستای جلوگیری از ورود و یا انتشار بیماریهای مختلف دامی در سطح کشور و افزایش کارائی و بهره وری سیستم قرنطینه ای فعلی می باشد. بدیهی است که اجرای دقیق ضوابط و مقررات بهداشتی در مبدأ و کنترل آن در مقصد می تواند بسیاری از مشکلات موجود در زمینه کنترل بهداشتی قرنطینه ای در جاده های ارتباطی کشور را مرتفع سازد.

اهم وظایف این اداره شامل انجام کلیه اقدامات لازم جهت پیشگیری از احتمال سرایت و نفوذ بیماریهای واگیر دامی و اگزوتیک به داخل کشور به منظور حفظ سرمایه های دامی و نهایتاً حفظ بهداشت عمومی جامعه، بررسی نقاط مرزی کشور (زمینی، دریائی و هوائی) راهها و معابر داخلی به منظور ایجاد و احداث پستهای قرنطینه مرزی و داخلی جهت کنترل بهداشتی نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی، به اجرا گذاشتن اقدامات پیشگیری کننده در مناطقی که امکان پخش و سرایت بیماری وجود دارد و اطلاع رسانی درهنگام شیوع بیماری، کنترل بهداشتی تردد دام و فرآورده های خام دامی از طریق صدور مجوز بهداشتی حمل بر طبق آخرین دستورالعمل ها و مقررات سازمان دامپزشکی کشور، صدور گواهی نامه ها و مجوزهای بهداشتی صادرات و واردات و ترانزیت دام زنده و فرآورده های خام دامی پس از انجام اقدامات قرنطینه ای و کنترل های بهداشتی براساس مقررات مربوط، مراقبت در اجرای برنامه های کنترل بهداشتی، نقل و انتقال دام و فرآورده های دامی در داخل کشور از طریق ایجاد پستهای قرنطینه ثابت و موقت، طبق برنامه های مصوب سازمان، همکاری با نیروی محترم انتظامی و سازمان حمل و نقل و پایانه ها در امر کنترل تردد دام زنده و فرآورده های خام دامی در سطح کشور.

به منظور رسیدن به این اهداف و در راستای یکپارچه سازی نقل و انتقال در سطح کشور و همچنین ارائه خدمات الکترونیک در راستای نیل به هدف دولت الکترونیک، سامانه ای با نشانی

e.ivo.ir طراحی شده و کاربران از هر نقطه کشور می توانند با نام کاربری و رمز عبور وارد سامانه شده و اقدام به صدور مجوزهای بهداشتی حمل براساس مستندات و گواهی های ارائه شده توسط متقاضی نمایند. این مستندات و گواهی ها باید مورد تأیید بوده و سلامت محموله را اثبات نمایند.

مجوزهای بهداشتی حمل به محض صدور در مبدأ، قابل مشاهده در مقصد نیز بوده و شبکه دامپزشکی شهرستان مقصد می تواند نسبت به پیگیری و کنترل محموله و تأیید سلامت آن اقدام نماید و این موضوع را در سامانه از طریق ثبت تأیید تخلیه به اطلاع کاربر مبدأ برساند. در صورت عدم وصول محموله نیز می تواند با عبارت عدم وصول کاربر مبدأ را مطلع سازد تا در موارد بعدی از ارائه مجوز به راننده متخلف جلوگیری نماید.

همچنین در این سامانه امکان ثبت نام و درخواست کد رهگیری جهت خودروها و همچنین صدور مجوزهای صادرات و واردات و ترانزیت بصورت کاملاً الکترونیکی فراهم شده و متقاضیان می توانند با مراجعه به این سامانه درخواستها و امور اداری خود را پیگیری نمایند.

اقدامات صورت گرفته در سال اخیر در این اداره شامل درج کد رهگیری بر روی مرغ کشتار شده ، درج کلیه اطلاعات صادرکنندگان و محموله های صادر شده در سامانه قرنطینه ، الزام به صدور کد الکترونیک خودروها ، حال حاضر امکان صدور مجوز حمل بهداشتی بدون کد رهگیری وجود ندارد ، دسترسی به سامانه قرنطینه از طریق شبکه MPLS ، راه اندازی نسخه جدید درخواست واردات ، ارتباط سامانه صدور بارنامه و گواهی بهداشتی حمل

1- قرنطینه ی داخلی ، نظارت بر نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی در سطح کشور

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی <u>بین</u> استانی	10017 فقره
2	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی <u>داخل</u> استانی	14449 فقره

3	نظارت بر محموله های وارده به استان از سایر استان ها	9191 فقره
4	نظارت بر محموله های جا به جا شده بین شهرستان های مختلف استان	14449 فقره

2- قرنطینه ی خارجی - صادرات و ترانزیت

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز صادرات انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی	70 فقره
2	صدور مجوز ترانزیت بین المللی انواع فرآورده های خام دامی	81 فقره

نوع محصول صادراتی	تعداد مجوز	مقدار	واحد	مقصد
دام زنده (گوساله ی نر پرواری)	42	2887	راس	عراق
ماهی منجمد	7	150408	کیلوگر م	روسیه ، عراق
خوراک دام	6	983000	کیلوگر م	عراق
تخم مرغ نطفه دار گوشتی	1	108000	قطعه	عراق
دام همراه مسافر	14	15	قلاده	عراق ، آلمان ، ترکیه ، فرانسه و هلند

نوع محصول ترانزیتی	تعداد مجوز	مقدار	واحد	مبدأ	مقصد
پوست گاوی	45	1086210	کیلوگر م	عراق	ترکیه
پوست گوسفندی	2	18000	کیلوگر م	عراق	ترکیه
روده گوسفندی	6	36200	کیلوگر م	عراق	ترکیه
دنبان و نرینه	7	112090	کیلوگر م	عراق	ترکیه
موی بز	2	18300	کیلوگر م	عراق	افغانستان
سالمبور گاوی	2	42000	کیلوگر م	عراق	ترکیه

هزارلای نمک سود	17	292980	کیلوگر م	عراق	پاکستان
-----------------	----	--------	-------------	------	---------

واگذاری امور به بخش غیر دولتی در اجرای سیاستهای اصل 44 قانون اساسی در خصوص واگذاری بخشی از فعالیت های جاری دولت به بخش خصوصی این اداره کل نیز اقدام به واگذاری بخشی از فعالیت های خود در امور دارویی، درمانی، پیشگیری، آزمایشگاهی و تأمین و توزیع دارو و واکسن طبق جدول زیر نموده است:

نوع پروانه	تعداد
امور درمانی	38
امور مایه کوبی	25
فروش دارو	31
آزمایشگاه	11
مسئول فنی شرکت پخش	6
مجوز مایه کوبی جهت کاردانهای دامپزشکی	108
جمع کل	219

همچنین در راستای سیاستهای سازمان دامپزشکی و توسعه و متمرکزسازی خدمات دامپزشکی به منظور دسترسی بهتر و سهل تر بهره برداران و همچنین در راستای توانمند سازی و حل مشکلات بخش خصوصی اقدامات زیر را در سال 1397 انجام داده است:

1- تمدید و صدور حدود 170 مجوز فعالیت موارد مندرج در جدول فوق

2- برگزاری جلسات با بخش خصوصی به تفکیک شهرستانهای استان جهت رسیدگی به مشکلات، پیشنهادات و انتقادات بخش خصوصی با حضور معاون محترم سلامت و سایر رؤسای محترم ستادی که در این خصوص موارد ذیل پیگیری شد:

- جمع آوری درخواست تسهیلات بخش خصوصی استان و ارائه به جهاد کشاورزی شهرستانها جهت طرح در کارگروه اشتغال شهرستان و استان.

- انجام مکاتبات با استانهای همجوار جهت رعایت حوزه جغرافیایی فعالیت دامپزشکان بخش خصوصی.
 - پیگیری مشکلات بخش خصوصی از جمله مشکلاتی که در ارتباط با ادارات صنعت معدن تجارت، بیمه تأمین اجتماعی و اداره امور دارایی و مالیات می باشند و رفع مشکلات مذکور تا حد امکان.
 - با توجه به ورود افراد غیرمتخصص و فاقد پروانه به حوزه دارو و درمان دامپزشکی، این موضوع بطور مستمر درحال پیگیری بوده و در این خصوص یک پرونده تشکیل و به دادگاه های عمومی استان ارجاع داده شده و احکامی نیز در این رابطه صادر شده است.
 - کشف و ضبط پنج انبار دارویی فاقد مجوز در شهرستانهای مریوان و دیواندره و ارجاع متخلفین به مراجع قضایی
 - برگزاری دوره های آموزشی از جمله GMP جهت کارشناسان بخش دولتی و خصوصی با حضور آقای دکتر محقق از اساتید برجسته سازمان دامپزشکی کشور
- 3- تشکیل ستاد استانی رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی به ریاست مدیر کل دامپزشکی استان که در این راستا اقدامات زیر انجام گردید
- تشکیل بیست جلسه رصد و پایش استانی
 - تشکیل جلسه با نمایندگان بخش خصوصی در مرکز استان و برخی شهرستانها ، اعضای شورای نظام دامپزشکی استان ، مدیر کل سازمان صمت و تعزیرات و...
 - تعیین اکیپهای بازرسی از شرکت های پخش ، داروخانه ها ، مراکز مایه کوبی و درمانگاه های روستایی و عشایری که در این بازدیدها فاکتور های خرید و فروش ، نسخه ها و گواهی های حمل بهداشتی و قرنطینه ای بررسی گردید و ضمن دادن تذکرات لازم ، نواقص موجود بررسی و در بازدید های بعدی رفع آنها پیگیری شد
 - ضبط اقلام قاچاق، تاریخ منقضی و داروهای انسانی

- احصای کمبود های واکسن و دارو در استان و منعکس نمودن آنها به سازمان دامپزشکی
- انجام مکاتبات با استانهای همجوار جهت تامین دارو و واکسن از شرکت های پخش دارو و واکسن تحت نظارت آنها جهت تامین موارد کمبود استان
- انجام بالغ بر نهمصد مورد بازدید از مراکز تحت نظارت و کارخانجات خوراک دام و طیور در راستای اجرای طرح رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی و بررسی اقلام استراتژیک کارخانجات خوراک توسط بازرسان شبکه ها و اعضای کمیته استانی رصد و پایش
- ارایه گزارش هفتگی عملکرد رصد و پایش استانی به سازمان دامپزشکی کشور

4- برگزاری منظم جلسات کمیسیون تشخیص و درمان استان که در این رابطه نیز مهمترین موارد به شرح زیر می باشد:

- مشخص کردن پتانسیل و ظرفیتهای خالی استان در کمیسیون تشخیص و درمان استان با توجه به تعداد واحدهای دامی هر بخش و هر دهستان شهرستانهای استان به منظور راهنمایی و هدایت فارغ التحصیلان جدید جهت تأسیس مراکز جدید در مناطق محروم و دورافتاده.
- هدایت متقاضیان بخش خصوصی جهت تأسیس درمانگاه در مناطق روستایی و دور افتاده در راستای سیاست توسعه هرچه بیشتر خدمات دامپزشکی و با توجه به شیوه نامه جدید تأسیس درمانگاهها و مراکز مایه کوبی سازمان دامپزشکی تاکنون 25 درمانگاه روستایی و عشایری در بخش ها و روستاهای استان تأسیس شده اند.
- تهیه فرمهای ویژه نظارت بر مراکز بخش خصوصی و به روز نمودن فرمها و طراحی فرم های رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی به منظور جلوگیری از تخلف مراکز بخش خصوصی و تشدید نظارتها.

- بازدیدهای منظم دوره ای و سرزده کارشناسان دارو درمان اداره کل و شبکه های دامپزشکی استان از مراکز بخش خصوصی که در این رابطه اقدامات زیر در سال 97 انجام گرفت:
- ضبط دارو و واکسنهای تاریخ گذشته از داروخانه ها، مراکز مایه کوبی و مراکز پخش استان.
- دادن تذکرات کتبی و شفاهی به مراکز بخش خصوصی به منظور رعایت دستورالعملهای سازمان دامپزشکی و جلوگیری از تکرار تخلف که در این خصوص 4 مورد به هیئت بدوی انتظامی نظام دامپزشکی استان و نیز 15 مورد به مراجع قضایی و تعزیرات ارجاع داده شد و همچنین در سال 1397 پروانه 2 مرکز درمانی بصورت موقت تعلیق گردید.
- تشدید نظارت بر مراکز مایه کوبی و واکسیناسیون دامها و همچنین عدم انعقاد قراردادهای جدید با تعدادی از مراکز مایه کوبی که در ارزیابی های این اداره کل عملکرد مناسبی نداشته اند.

مجموع عملکرد آزمایشگاه های دامپزشکی استان کردستان در سال 1397 (برگرفته از سامانه آماری -آمار تایید شده و تایید نشده)

بخش	سرولوژی دانه	سرولوژی پلور	آنالیز شیمی	کشت میکروبی	کشت مرهزی	انگل شناسی	P.C.R	خون شناسی	بیوشیمی	بافت‌مان دانه	جمع
دولتی	1023 6	6497	1244	962	330	137	2577	0	0	855	22838
خصوصی	0	37180	2009	718	1655 6	3829	0	4503	488	0	65283
جمع	1023 6	43677	3253	1680	1688 6	3966	2577	4503	488	855	88121

فعالیت های ترویجی دامپزشکی در سال 1397
13- فعالیت های ترویجی دامپزشکی کردستان در سال 1397

یک ساله	شرح فعالیت ها	
754	تعداد کلاس ها و جلسات توجیهی	آموزش حضوری
14518	تعداد فراگیران (نفر)	
600	مدت اجرا (ساعت)	
2000	تعداد بیننده (نفر)	نمایش فیلم و اسلاید
بهره برداران ، روستائیان ، دهیاران	نوع فراگیران	
1	تعداد کل موضوعات تهیه شده در قالب پوستر - پمفلت- و اطلاعیه (موضوع)	
6000	تعداد پوستر - پمفلت و اطلاعیه تکثیر شده (برگ)	
4053	تعداد مخاطب (نفر)	آموزش زنان روستایی
100	مدت اجرا (ساعت)	

اعتبارات در سال 1397

الف - طرح تملک دارائیهای سرمایه ای :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	عنوان طرح	اعتبار مصوب
1	احداث و تکمیل و تعمیر واحدهای فنی دامپزشکی	4800
2	پوشش و کنترل بهداشتی دام و فراورده های خام دامی و شیلاتی	17000
3	مبارزه با بیماریهای واگیر و انگلی دام (به استثنای اپیدمیها و بیماریهای قرنطینه ای)	28250
4	ترویج و آموزش بهداشت دامپزشکی	300
	جمع	50350

ب- اعتبارات هزینه ای :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	عنوان برنامه	اعتبار مصوب
------	--------------	-------------

107283	برنامه پیشگیری و مبارزه با بیماری های دام ، طیور و آبزیان	1
107283	جمع کل	

پیش بینی برنامه های سال 1398

اداره مبارزه با بیماری های طیور و زنبورعسل

1- پایش و مراقبت فعال آنفلوآنزای فوق حاد در طیور صنعتی و بومی

2- پایش زیستگاه های پرندگان وحشی

3- پایش غیر فعال کانونهای آنفلوآنزای فوق حاد در سنوات گذشته

4- ممیزی واحدهای مرغ مادر و تخمگذار

5- ردیابی و پایش سالمونلا در طیور صنعتی

6- برنامه کنترلی و پیشگیری از بیماری نیوکاسل در طیور بومی

7- پایش و مراقبت بیماریهای زنبورعسل
اداره قرنطینه و امنیت زیستی

1- افزایش تعداد گواهی های بهداشتی حمل صادره

2- افزایش سطح نظارت بر محموله های وارده به شهرستان

3- افزایش صادرات دام زنده و فرآورده های خام دامی و همچنین ترانزیت فرآورده های دامی

4- کاهش ضریب خطا در صدور گواهی های بهداشتی حمل

5- متناسب شدن درصد صدور گواهی بهداشتی حمل مرغ پایان دوره به نسبت جوجه ریزی شهرستان

6- پیگیری مناسب پرونده های حمل و نقل غیر مجاز و قاچاق در حوزه ی شهرستان

7- نظارت بر عملکرد کاربران سامانه ی یکپارچه ی قرنطینه شهرستان

8- متناسب شدن تعداد گواهی بهداشتی حمل دام زنده به نسبت پلاک کوبی انجام شده

9- افزایش صحت وصول محموله ی مرغ زنده در سطح کشتارگاه های طیور استان

10- ارسال به موقع امار ماهیانه و پاسخ به مکاتبات

11- تلاش در جهت فعال سازی پست های قرنطینه

اداره مبارزه با بیماری های آبزیان

1- اجرای فازهای مراقبت دوم سال 97 در اریبھشت و اجرای فاز

اول مراقبت از بیماریهای ویروسی (IPN,IHN,VHS) ماهیان
قزل آلا

- 2- تلاش بیشتر در خصوص شکل گیری و تقویت تشکل های و اتحادیه های استانی
- 3- برنامه ریزی ویژه (فعالسازی مراکز تفریح و پرورش غیر فعال) برای تولید بچه ماهی در داخل استان
- 4- ممیزی مجدد و اجرای دستورالعمل های سازمان دامپزشکی کشور در مراکز تکثیر استان
- 5- تشکیل جلسات ستاد ماهی قزل آلا استان در جهت رفع مشکلات آبی پروران استان
- 6- تشکیل کلاس های آموزشی- ترویجی ویژه آبی پروران، کارشناسان اداره کل و مسئولین فنی بهداشتی

اداره فن آوری اطلاعات، آموزش و تحول اداری

- 1- ثبت دوره های عقیدتی در سامانه آموزش کارکنان برای دریافت و صدور گواهینامه از واحد آموزش سازمان دامپزشکی
- 2- با توجه به وقوع سیل های اخیر و پیش بینی تداوم این وضعیت در آینده، و آموزش عموم مردم و بهره برداران در مناطق درگیر یکی از ضرورت های پیشگیری از مشکلات و بیماری ها است، لذا آموزش در زمینه ی بلایای طبیعی و تهیه و توزیع بروشورهای آموزشی و پیام های اطلاع رسانی در پورتال اداره کل یکی از برنامه های شش ماهه نخست این واحد میباشد.
- 3- برگزاری کلاس های آموزشی ترویجی به صورت حضوری و یا غیرحضوری در روستاها و شهرستان های تابعه استان به منظور آموزش های لازم در زمینه های مختلف

اداره تشخیص و درمان

- 1- بازدید هفتگی از کارخانجات خوراک دام و طیور جهت بررسی قیمت و میزان موجودی اقلام استراتژیک و ارائه فرم گزارش هفتگی به ستاد طرح رصد و پایش سازمان
- 2- بازدید هفتگی از درمانگاه های روستایی-عشایری، داروخانه ها و مراکز مایه کوبی استان در راستای اجرای طرح رصد و پایش
- 3- برگزاری جلسات رصد و پایش بصورت هفتگی و ارائه گزارش عملکرد هفتگی به سازمان دامپزشکی
- 4- بازدید ماهیانه از تمامی مراکز بخش خصوصی تحت نظارت
- 5- صدور و تمدید پروانه شرکتهای پخش استانی دارو و واکسن
- 6- نظارت مستمر بر روند صدور پروانه مراکز بخش خصوصی که اخیراً به نظام دامپزشکی واگذار شده است.
- 7- تعیین آزمایشگاه های همکار

8- انجام آزمایشات به روش Real time , PCR
9- تشخیص بیماری های ویروسی آبزبان (IPN,IHN,VHS) به روش
PCR

اداره بهداشت و مدیریت بیماری های دامی

- 1- واکسیناسیون بر علیه بیماری های استراتژیک و زئونوز دامی شامل تب برفکی ، بروسلوز ، شاربن ، آبله ، هاری و طاعون نشخوارکنندگان کوچک و به صورت کاملاً رایگان
- 2- تحت پوشش قرار دادن تمامی دامداری های صنعتی ، نیمه صنعتی بر علیه بیماری بروسلوز و سل
- 3- مبارزه با انگل های خارجی دامی در کانون های مشکوک بیماری های زئونوز دامی از قبیل CCHF ، تب راجعه و بیماری های انگلی دام
- 4- آموزش و اطلاع رسانی به بهره برداران در سطح استان

اداره نظارت بر بهداشت عمومی

- 1- نظارت بر استانداردها، ضوابط بهداشتی - قرنطینه ای و امنیت زیستی در محل ها ، تاسیسات و سایر مراکز مربوط به پرورش دام ، طیور آبزبان .
- 2- نظارت و پیگیری اعمال ضوابط بهداشتی - قرنطینه ای و امنیت زیستی در فعالیت مسئولین فنی - بهداشتی مراکز تحت نظارت .
- 3- اقدامات و برنامه های راهبردی کنترل بقایای (دارو، هورمون، متابولیت های قارچی، رادیونوکلیدها، دیوکسین ها، بی کلرو فنیل ها، سموم، آفت کش ها، فلزات سنگین و سایر مواد شیمیایی) در فرآورده های دامی .
- 4- نظارت بر اجرای استانداردها، ضوابط بهداشتی قرنطینه ای و امنیت زیستی در مراکز عرضه فرآورده های خام دامی در سطح کلیه مراکز تحت نظارت در شهر و روستا .
- 5- نظارت و پیگیری اعمال استاندارد ها، ضوابط بهداشتی و قرنطینه ای و امنیت زیستی در کشتارگاه ها و کارخانه های تولید و فرآوری محصولات دامی .

زیر بخش دامپزشکی

شرح وظایف اداره کل دامپزشکی کردستان و شبکه های دامپزشکی
تابعه
بررسی بیماری های دامی، شناسایی مناطق آلوده و راه سرایت و
طرز انتشار بیماری ها، تامین بهداشت دام کشور از طریق
پیشگیری و مبارزه با بیماری های همه گیر و قرنطینه ای دام،
همکاری با دانشگاه علوم پزشکی در امر مبارزه با بیماری های
مشترک انسان و دام، تاسیس پست های قرنطینه در نوار مرزی و
داخل کشور به منظور جلوگیری از سرایت بیماری های دامی،

همچنین کنترل بهداشتی ورود و خروج دام و فرآورده‌های خام دامی و نظارت در نقل و انتقال آنها و صدور گواهی بهداشتی دام و فرآورده‌های خام دامی که به خارج صادر می‌شود، از جمله وظایف این این اداره کل می باشد .

نظارت بر کارخانه‌های تولید خوراک دام از لحاظ بهداشتی، اظهار نظر و نظارت درباره ساخت، ورود و صدور و فروش انواع دارو، واکسن، سرم و مواد بیولوژیکی مخصوص دام، صدور پروانه پخش و مسئول فنی شرکت های پخش دارو و واکسن ، نظارت بر روند صدور پروانه تاسیس بیمارستان‌ها، داروخانه‌ها، درمانگاه‌ها و آزمایشگاه‌های دامپزشکی توسط نظام دامپزشکی و نظارت بر فعالیت تمامی مراکز فوق الذکر، تهیه وسایل و لوازم فنی، داروها، واکسن، سرم، مواد بیولوژیک، سموم و مواد ضد عفونی‌کننده مربوط به مبارزه با بیماری‌های دامی از داخل یا خارج کشور و عرضه آن به مصرف‌کنندگان به قیمت تمام‌شده یا به صورت بلاعوض و بازرسی و کنترل کیفی بهداشتی فرآورده‌های خوراکی دام از مرحله تولید تا توزیع نیز از دیگر وظایف اساسی این اداره کل می باشد . اداره کل دامپزشکی استان کردستان همه ساله در راه نیل به اهداف فوق اقداماتی نظیر :

واکسیناسیون سراسری بر علیه بیماری‌های دامی ، بررسی و مراقبت دام، طیور، زنبور عسل و آبزیان بویژه پایش وضعیت آنفلوآنزای پرندگان ، طاعون و جنون گاوی CCHF و سایر بیماری‌های اگزوتیک ، نظارت بر بهداشت فراورده های خام دامی از تولید تا عرضه ، کنترل وضعیت بهداشتی اماکن پرورش و نگهداری دام و نظارت بر تردد دام و فرآورده های خام دامی را در دستور کار دارد.

گسترده‌گی عملیات و مراکز هدف اعم از روستا ها ، دامداری های صنعتی و سنتی ، مرغداری ها ، مراکز پرورش آبزیان، مراکز تولید ، توزیع و نگهداری فراورده های خام دامی در سطح شهرها و پست های قرنطینه ای، اداره کل دامپزشکی را برآن داشته تا در راه اجرای وظایف خود از توان بخش خصوصی نیز بهره گیری نماید . مجموعه فعالیت های دامپزشکی استان علاوه برکاهش ضایعات و اقتصادی تر نمودن فعالیت های دامداری ، مرغداری و....، ارتقاء سطح بهداشت فرآورده های خام دامی، می تواند نقش غیر

قابل انکاری در کنترل بیماریهای مهلك مشترك بين انسان و دام داشته باشد .

پیشگیری و مبارزه با بیماری های دام در سال 1398 در استان کردستان سالیانه در مجموع حدود 20 نوع عملیات مایه کوبی دامی صورت می گیرد بطور متوسط سالیانه هر واحد اپیدمیولوژیک دارای انواع دام در استان به میزان 9 نوبت مورد مراجعه اکیپ های دامپزشکی دولتی و غیر دولتی قرار می گیرد که عمدتاً " به صورت واکسیناسیون دامی هدفمند بر علیه بیماریهای آبله ، شاربَن ، لمپی اسکین ، تب برفکی ، بروسلوز ، طاعون ، نشخوارکنندگان کوچک ، آگالاکسی ، قانقاریا ، تیلریوز و آنتروتوکسمی می باشد که با اولویت کانون های بیماری و مناطق شعاع کانون انجام می گیرد .

عملیات مایه کوبی دامی انجام شده که غالباً " بوسیله مراکز مایه کوب بخش غیر دولتی انجام می گیرد که به دو صورت انجام می پذیرد که بخشی بصورت رایگان بوده و از دامدار وجهی اخذ نشده و توسط بخش دولتی هزینه اجرای عملیات به بخش خصوصی پرداخت شده است و بخش دیگری هزینه اجرای عملیات از دامداران تحت پوشش اخذ شده است که عمدتاً " شامل بیماری های مدیریتی باکتریایی می باشد (کمتر از 20 درصد از کل عملیات را شامل می شود) . عملیات انجام یافته توسط بخش دولتی نیز بصورت رایگان بوده و از دامداران تحت پوشش هیچ گونه وجهی اخذ نشده که بیش از 80 درصد کل عملیات را شامل می شود .

اداره کل دامپزشکی کردستان در راستای مبارزه و پیشگیری بیماریهای واگیر دامی با اجرای عملیات گسترده واکسیناسیون بر علیه بیماریهای واگیر دامی نظیر تب برفکی ، شاربَن یا سیاه زخم ، شاربَن علامتی ، آبله ، آگالاکسی آنتروتوکسمی ، قانقاریا ، تیلریوز گاو ، PPR یا طاعون نشخوار کنندگان کوچک ، شاربَن تَک سمی و کزار اسب ، با بهره گیری از توان اکیپ های واکسیناتور بخش دولتی و خصوصی موفق به کنترل سویه های بومی عامل بیماریهای دامی در منطقه شده است .

1- پیشگیری و مبارزه با بیماری های مشترک بین انسان و دام
در سال 1398

الف - پیشگیری و مبارزه با بیماری شاربن (سیاه زخم)

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو و گوساله مایه کوبی شده (نوبت سر)	46351
تعداد گوسفند و بز مایه کوبی شده (نوبت سر)	766580
تعداد تک سمی مایه کوبی شده (نوبت سر)	2377
تعداد کانون های مشکوک نمونه برداری شده	5
تعداد موارد مثبت	0

ب- پیشگیری و مبارزه با بیماری بروسلوز (تب مالت)

شرح عملیات		عملکرد
تعداد گاو و گوساله مایه کوبی شده		55079
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه		109
تعداد گوسفند و بز بره و بزغاله مایه کوبی شده		354320
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه		112
تعداد دامداری یا قریه عمل شده	گاو و گوساله	1530
	گوسفند و بز و بره و بزغاله	1291
تعداد دام خونگیری شده جهت انجام آزمایشات سرولوژیک	گاو	9325
	گوسفند و بز	0
تعداد دام های آلوده (مثبت کشتار)	گاو	0
	گوسفند و بز	0
شده و تقویم بها شده		

ج - پیشگیری و مبارزه با بیماری هاری

شرح عملیات	عملکرد
تعداد سگ واکسینه شده و قلاده گذاری شده (قلاده)	9024
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	100
تعداد سگهای درمان شده-مبارزه با کیست هیداتید	5111
تعداد نمونه برداری انجام شده	21
تعداد موارد مثبت	20

د - پیشگیری و مبارزه با بیماری مسمشه

شرح عملیات	عملکرد
تعداد تک سمی تست شده (نوبت سر)	1440
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	120
تعداد موارد مثبت	4

و - پیشگیری و مبارزه با بیماری سل

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو تست شده (نوبت سر)	14745
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	147
تعداد موارد مثبت	1

ه - عملیات مبارزه با انگل های خارجی بدن دام و ناقلین

نوع عملیات	سم پاشی بدن گاو و گوساله (راس)	سم پاشی بدن گوسفند و بز (راس)	سم پاشی جایگاه نگهداری دام (متر مربع)
تب خونریزی دهنده کریمه کنگو	1971	12104	44070

نوع عملیات	سم پاشی بدن گاو و گوساله (راس)	سم پاشی بدن گوسفند و بز (راس)	سم پاشی جایگاه نگهداری دام (متر مربع)
سمپاشی طرح جامع	18611	25727	397640

2- پیشگیری و مبارزه با بیماری های اختصاصی دام در سال 1398

عملیات مایه کوبی (نوبت سر)	یک ساله	پیش بینی سالیانه	درصد پیشرفت
آبله گوسفندی	973969	750000	130
آبله بزی	139770	150000	93
شاربن علامتی	4058	10000	41
PPR	854881	700000	122
تب برفکی گاو	226449	180000	126
تب برفکی گوسفند	2640288	2000000	132
آنترتوکسمی	1426662	1400000	102
آگالاکسی	117215	40000	293
قانقاریا	226377	300000	75
لمپی اسکین	78296	60000	130
تیلریوز گاوی	19080	10000	191
جمع	6707045	5600000	120

3- تعداد واحد های صنعتی و روستایی بازدید شده جهت عملیات بررسی و مراقبت از

بیماری جنون گاوی توسط دامپزشکی کردستان در سال 1398

سال 1398	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
----------	---------	----------	-------	-----	-------	--------	-----	------	-----	----	------	-------	-----

580	0	0	0	0	29	55	30	43	114	167	108	34	
-----	---	---	---	---	----	----	----	----	-----	-----	-----	----	--

4- تعداد واحد های صنعتی و روستایی بازدید شده (نوبت بازدید) جهت عملیات بررسی و مراقبت از بیماری تب برفکی توسط دامپزشکی کردستان در سال 1396

سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
1398	242	318	345	354	210	178	270	231	183	232	142	144	2849

نظارت بر بهداشت عمومی در سال 1398

در حال حاضر گوشت قرمز مصرفی استان از محل استحصال در 5 کشتارگاه سنتی ، یک کشتارگاه نیمه صنعتی و یک کشتارگاه صنعتی تامین میگردد. با وجود 5 کشتارگاه صنعتی طیور تا حدود زیادی توانسته است نیاز استان را در خصوص خدمات رسانی به مرغداری ها و تولید گوشت مرغ بهداشتی مرتفع نماید.

استان کردستان دارای 5 میدان دام ، 5 واحد کشتارگاه سنتی دام فعال در شهرستانهای، بانه و مریوان و یک باب کشتارگاه صنعتی دام در شهرستان سنندج و یک باب کشتارگاه نیمه صنعتی در سقز می باشد. علیرغم وجود مشکلات بهداشتی ، تاسیساتی ، مدیریتی و ساختاری در کشتارگاه های سنتی فوق الذکر ، در تمامی کشتارگاه های استان ناظرین و بازرسین بهداشت گوشت دامپزشکی بخش دولتی مستقر بوده و کار بازرسی صحت گوشت با دقت هر چه تمام تر انجام می گیرد.

علیرغم افزایش جمعیت ، مصرف گوشت قرمز افزایش نداشته که یکی از عمده دلایل آن میتواند گرایش مردم به مصرف گوشت مرغ باشد. تاریخچه کشتار صنعتی مرغ در استان کردستان مربوط به سال 77 بوده سالی که در آن اولین کشتارگاه صنعتی طیور در شهرستان سنندج شروع به فعالیت نمود . تا قبل از این تاریخ مرغ شهرستان های استان اغلب به شکل زنده عرضه می شد و مقادیر بسیار جزئی مرغ بصورت پرکنده از سایر استانها وارد کردستان می شد.

با شروع به کار کشتارگاه صنعتی مرغ اقدامات وسیعی در جهت تبدیل الگوی مصرف مرغ در استان به انجام رسید که از جمله میتوان به اجرای برنامه های گسترده آموزشی و ترویجی ، برخورد با متخلفین و تشویق عرضه کنندگان به تبدیل مراکز به شکل بهداشتی و مجهز به سیستم سرد کننده و همچنین تجهیز ناوگان حمل و نقل مرغ اشاره نمود.

با شروع بکار نمودن کشتارگاه های جدید در دیگر شهرستان های استان این روند سرعت بیشتری به خود گرفت ، افزایش چشمگیر مصرف مرغ پرکنده به بیش از چند برابر گذشته این اداره کل را بر آن داشت تا در ادامه برنامه بهداشتی تر کردن مرغ ، کشتارگاه های استان را ملزم نماید که مرغ های کشتار روز را به شکل بسته بندی شده و دارای تاریخ مصرف و با مشخصات کامل ارائه نماید

امروزه در کلیه شهرستانهای تابعه مراکز عرضه مرغ بهداشتی موجود بوده و اندک عرضه کنندگان مرغ زنده به حاشیه شهرها رانده شده اند و روز به روز از تعداد آنها کاسته میشود. کیفیت مناسب مرغ های استحصالی در کشتارگاه های استان باعث شده که گوشت مرغ کم کم جای گوشت قرمز را در سبد مصرف خانوار پر نماید.

در خلال چند ساله گذشته و با سیاست های ابلاغی سازمان در جهت گسترش صنایع بسته بندی فرآورده های خام دامی در استان تحولات قابل توجهی در راستای ایجاد صنایع بسته بندی مرغ ، گوشت، تخم مرغ و سایر فرآورده های خام دامی اتفاق افتاده به گونه ای که در حال حاضر در استان کارگاه های بسته بندی مرغ 12 واحد ، بسته بندی گوشت قرمز 2 واحد ، بسته بندی تخم مرغ 7 واحد و بسته بندی ماهی 2 واحد در استان در حال فعالیت هستند .

در سال 98 طرح ارتقاء گوشت مرغ با ابلاغ دستور العمل هایی به کشتارگاه های طیور سطح استان اجرا گردید و طرح ارتقاء سلامت تخم مرغ در اواخر سال شروع گردید همچنین در سال 98 طرح های ویژه بازرسی از اماکن تولید توزیع و عرضه فرآورده های خام دامی به مناسبت های مختلف اجرا شد که با رضایت مصرف کنندگان

همراه و موارد قابل توجهی فرآورده های غیر قابل مصرف کشف و ضبط گردید .

1 (نظارت بر فرآورده های خام دامی :

واحد	مقدار	اقدامات
راس دام سبک و سنگین	56469	مقدار لاشه دام بازرسی
کیلوگرم	67043	مقدار گوشت قرمز حذف شده
قطعه	12683423	تعداد طیور کشتاری
کیلوگرم	372958	مقدار ضبیطی کشتارگاهی طیور
مورد	148120	تعداد بازدید از مراکز عرضه فرآورده های خام دامی
کیلوگرم	103509	میزان فرآورده غیر بهداشتی ضبط شده

2 (تعداد اکیپ های عملیاتی نظارتی و بازرسی ویژه ایام محرم (تاسوعا وعاشورا) استان کردستان در سال 1398

تعداد پرسنل عملیاتی			تعداد اکیپ های نظارتی و بازرسی	
ناظر شرعی	بازرس بهداشت گوشت	دکتر دامپزشک	سیار	ثابت
1	53	21	18	22

3 (گزارش عملکرد بازرسی و نظارت بهداشتی دام های قربانی در ایام محرم (تاسوعا وعاشورا) استان کردستان در سال 98

نوع دام	تعداد دام زنده بازرسی شده (راس)	وزن لاشه های ضبط شده (کیلوگرم)
جمع کل	303	315

4 (تعداد پروانه های موجود در سامانه صدور پروانه ها

cert.ivo.ir

کارخانجات خوراک	عمل آوری فرآورده ها	کشتارگاه طیور	دستیار مسئولین فنی	مسئولین فنی	خودرو های حمل	کل موارد	عنوان پروانه ها
20	12	6	5	36	2018	2097	

5) قرارداد تنظیمی مسئولین فنی ، دستیاران مسئول فنی بهداشتی و کارفرما و اختصاص کد کاربری جهت درج سایر مدارک جهت اخذ پروانه مسئولین فنی از سامانه CERT.IVO.IR.

کشتارگاه دام	کشتارگاه طیور	کارخانه خوراک	صنایع بسته بندی	فرآوری کود	میدان دام	جمع آوری شیر	مرغ مادر جوجه کشی و سایر	سایر	جمع کل
5	15	20	12	2	5	14	20	0	93

بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور و زنبور عسل در سال 1398

جایگاه صنعت طیور استان در مقایسه با کشور بر اساس آمار و ارقام سازمان دامپزشکی کشور ، به دلیل وجود یک مرغداری در هر 34 کیلومتر مربع جزو مناطق پر تراکم از نظر صنعت مرغداری می باشد. کردستان از نظر تعداد واحدهای گوشتی دارای رتبه 12 ، تعداد کل واحدهای طیور دارای رتبه 14 ، از نظر جوجه ریزی واحدهای گوشتی رتبه 8 ، از نظر کمترین میزان تلفات رتبه 5 و از نظر تعداد کانون بیماری رتبه 20 کشوری را دارد .

در حال حاضر حدود 30 واحد مرغداری غیر مجاز در سطح استان وجود دارند و در هر ماه تعدادی از واحدهای پرورشی به صورت غیر مجاز و خارج از ضوابط قانونی اقدام به جوجه ریزی می کنند. با توجه به اینکه این واحدها اجباری به پیاده کردن ضوابط و مقررات بهداشتی دامپزشکی ندارند باعث بی نظمی در صنعت طیور و شکست سدهای قرنطینه ای و تهدید جدی برای واحدهای مجاز به حساب می آیند ، لذا به طور مستمر با این واحدها برخورد قضایی صورت می گیرد.

با توجه به نظارت عالیه بر مزارع مرغ مادر و کارخانجات جوجه کشی ، ارتقاء سطح مدیریت بهداشتی مزارع پرورش ، رعایت اقدامات امنیت زیستی ، الزام مرغداران به رعایت ضوابط و مقررات دامپزشکی در زمان صدور و تمدید پروانه بهداشتی و تعداد کانون بیماریهای باکتریایی و قارچی و انگلی به شدت کاهش پیدا کرده است . ولی تعداد کانونهای بیماریهای ویروسی مثل نیوکاسل ، برونشیت و ... در حال افزایش است لذا با توجه

به افزایش کانونهای بیماری ویروسی باید همزمان با تغییر ویروسها ، امکانات و تجهیزات تشخیص تکمیلی تهیه و آزمایشات مولکولی در سطح استان انجام شود . دلایل روند صعودی بیماریهای ویروسی شامل افزایش تراکم در تعداد و ظرفیت واحدهای مرغداری ، افزایش نقل و انتقالات ، عدم اجرای کامل برنامه واکسیناسیون توسط برخی از مرغداران عمدتاً به دلایل اقتصادی (موثرترین روش پیشگیری از بیماریهای ویروسی واکسیناسیون واحدهای مرغداری می باشد) ، تغییر سویه ویروس ها و افزایش فاصله زمانی تا تولید واکسن مناسب و ظهور سروتیپ های جدید .

تعداد کل کانون های بیماری و درصد تلفات واحدهای مرغداری نسبت به کل جوجه ریزی علیرغم برقراری کامل سیستم های اطلاع رسانی و ثبت کامل اطلاعات و افزایش تراکم جمعیت ، روند کاهشی نشان می دهد . اقدامات و مداخلات بموقع دامپزشکی ، هماهنگی کامل بین دستگاههای ذیربط ، ساماندهی جوجه ریزی ، تعریف گردش کار مشخص در مواقع وقوع خسارت در واحدهای مرغداری ، ساماندهی مراکز مایه کوبی ، اجرای طرح جامع نظارت بر واکسن و واکسیناسیون در واحدهای مرغداری ، تشکیل کارگاه ها و کلاسهای آموزشی برای مرغداران ، تشدید نظارت بر جوجه یکروزه تولیدی ، پیگیری مشکلات هفته اول پرورش، اجرای طرحهای تحقیقاتی با همکاری سازمان دامپزشکی و مراکز تحقیقاتی، راه اندازی سامانه GIS و ثبت کامل آمار و اطلاعات و لینک آن به سامانه های مرتبط و رعایت فاصله جوجه ریزی تاثیر بسزایی در کاهش تلفات واحدهای مرغداری استان دارد .

تعداد دز واکسن مصرف شده به تناسب افزایش جوجه ریزی کاهش پیدا کرده است که این امر نشان دهنده افزایش واکسنهای دوگانه و هدف دار شدن واکسیناسیون در واحدهای مرغداری می باشد .

1- عملکرد در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور در

سال 1398

سال	خلاصه گزارش عملکرد بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور
1228	تعداد کل بازدید ها از

	(مادرگوشتی، تخمگذار تجارتي، نیمچه گوشتی، سایر ماکیان، کارخانه جوجه کشی، کشتارگاه طیور)
9562	تعداد نمونه برداری های انجام شده
11198	تعداد کل آزمایشات انجام شده
239969827	میزان واکسیناسیون طیور (دز)
81	تعداد کانون بیماری های طیور صنعتی
15/7	درصد تلفات طیور صنعتی نسبت به میزان جوجه ریزی در واحدهای درگیر بیماری
42889724	تعداد جوجه ریزی (گوشتی، تخمگذار، مادر گوشتی)
8	تعداد واحدهای مرغداری مشمول حذف کانون آلوده
220	تعداد نمونه های ارسالی به سازمان دامپزشکی
9100	ضد عفونی جایگاه طیور معدوم شده (متر مربع)
45	برگزاری دوره های آموزشی برای برای مرغداران
625	تعداد افراد آموزش دیده
4/43	درصد تلفات طیور نسبت به کل جوجه ریزی

2- اقدامات شاخص اداره مبارزه با بیماریهای طیور و زنبورعسل در سال 1398

اقدام	تاثیر آن بر سیستم دامپزشکی	تاثیر آن بر صنعت مرغداری / زنبورداری
بارگذاری سامانه GIS و نظارت بر توزیع واکسن های طیور	جلوگیری از توزیع واکسن خارج از چرخه قانونی	نظارت بر توزیع و تقسیم عادانه واکسن
دسترسی استانی مراکز مایه کوبی به سامانه GIS	افزایش ثبت آمار عملیات واکسیناسیون	تسهیل در دسترسی آسان مرغداران به واکسن
دسترسی استانی کلنسینها به سامانه GIS	گزارش بیماری	تسهیل در دسترسی آسان مرغداران در انتخاب کلینیسین
بر خورد قضایی با جوجه ریزی غیر مجاز	کاهش موارد جوجه ریزی غیر مجاز	نظارت بر جوجه ریزی و ارتقاء امنیت زیستی واحدهای مجاز
واکسیناسیون نیوکاسل در طیور بومی	کاهش شیوع و انتشار بیماری در طیور بومی	جلوگیری از انتشار بیماری به واحدهای صنعتی

3- عملکرد اداره کل دامپزشکی کردستان در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های زنبور عسل

در سال 98	خلاصه گزارش عملکرد یکساله بهداشت و مبارزه با بیماری های زنبور عسل
111	تعداد کل بازدید ها از زنبورستان های

	استان
52	تعداد نمونه برداری
115	آزمایش
125	تعداد کلاس های آموزشی برگزار شده و افراد آموزش دیده (نفر)
231789	تعداد کندوی زنبور عسل (فروند)
1348884	میزان تولید عسل (کیلوگرم)
53	تعداد کانون های بیماری زنبور عسل

4- اقدامات اداره کل دامپزشکی در برداشتن موانع و مشکلات موجود

موانع و مشکلات موجود	اقدامات انجام شده	تاثیر آن بر صنعت مرغداری /زنبورداری
کمبود واکسنهای طیور	پیگیری موارد کمبود از طریق شرکتهای پخش استانهای همجوار و نظارت بر توزیع واکسیناسیون طیور	جبران بخش از کمبودهای واکسنهای مورد استفاده
جوجه ریزی غیر مجاز	پلمب واحدهای غیر مجاز	کاهش موارد جوجه ریزی غیر مجاز

بهداشت و مبارزه با بیماری های آبزیان در سال 1398 ماهی یکی از مهم ترین منابع تامین پروتئین های حیوانی مورد نیاز انسان را در تمام جهان تشکیل می دهد. در بخش ماهیان سرد آبی در سال 93 ایران با تولید بیش از 140 هزار تن ماهی قزل آلا رتبه نخست جهان را کسب کرده است. استان کردستان نیز که یکی از تولید کنندگان عمده ماهی قزل آلا در سطح کشور می باشد. در خلال سالیان گذشته به دلیل رشد سریع آبزی پروری در کشور و توسعه ارتباطات مشکلاتی مزرعه داران استان را تهدید نموده که می توان به موارد ذیل اشاره نمود.

بیماری استرپتوکوکوزیس که به شکل خزنده و به تدریج قسمت عمده مزارع استان را درگیر نموده و سبب تلفات و کاهش رشد و ... در مزارع گردید ولی علی رغم خسارت بالای این بیماری به دلیل مزمن بودن آن، اغلب مزرعه داران بیماری را به عنوان یک واقعیت قبول نموده و متاسفانه کوچک ترین تلاشی در جهت مبارزه

با آن صورت نمی دادند مگر اینکه شدید گردیده و سبب تلفات بالا می گردید .

بیماری VHS که بیماری ویروسی و خیلی حاد بوده و متأسفانه سبب خسارات زیادی به صنعت آبزی پروری استان گردید. این بیماری به دلیل تلفات بالا و مشکلات کنترل بیماری مشهور به بیماری ورشکستگی بوده و در مناطق پاک بهترین روش مبارزه ، معدوم سازی و آیش اولین مزارع در گیر می باشد تا سایر مزارع در گیر نشوند. اما متأسفانه در زمان ایجاد اولین موارد بیماری علی رغم پیگیری های مداوم امکان تامین اعتبار لازم برای معدوم سازی فراهم نگردیده و کم کم تعداد موارد بیماری علی الخصوص در مجتمع های پرورش ماهی افزایش یافته و سبب خساراتی به مزارع در گیر شد.

7- عملکرد اداره کل دامپزشکی کردستان در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های آبزیان

نوع پرورش	نوع مزرعه مرکز	تعداد مزارع فعال	تعداد بازدید	تعداد نمونه آب اخذ شده	تعداد آزمایش آب صورت گرفته	تعداد کل آزمایشات	تعداد آزمایشات به تفکیک				تعداد نمونه ارسالی به سازمان
							ویروسی	میکروبی	انگلی	قارچی	
سرد آبی	تکثیر	4	192	8	40	132	132	0	0	0	12
	پرورش	233	1337	24	120	128	126	2	0	0	2
گرم آبی	تکثیر	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	پرورش	6	12	0	0	4	2	2	0	0	2
ماهیان زینتی	تکثیر	1	12	1	5	5	0	0	0	0	0
	پرورش	2	24	0	0	0	0	0	0	0	0
جمع کل		246	1577	32	160	264	148	4	0	0	16

نظارت بر واردات تخم چشم زده :

نظارت بر واردات بیش از **3700000** قطعه تخم چشم زده از مبداء کشور فرانسه

نظارت بر تولید بیش از **3000** تن ماهی قزل آلا

نظارت بر بیش از **5000** تن ماهی گرمابی در منابع آبهای داخلی

مهمترین برنامه ها در سال 1398 :

اجرای فازهای مراقبت دوم سال 97 در اردیبهشت و اجرای فاز اول مراقبت از بیماریهای ویروسی (VHS , IHN , IPN) ماهیان قزل آلا در آبان ماه 1398

تلاش بیشتر در خصوص شکل گیری و تقویت تشکل های و اتحادیه های استانی
برنامه ریزی ویژه (فعالسازی مراکز تفریح و پرورش غیر فعال)
برای تولید بچه ماهی در داخل استان
ممیزی مجدد و اجرای دستورالعمل های سازمان دامپزشکی کشور در
مراکز تکثیر استان
تشکیل جلسات ستاد ماهی قزل آلا استان در جهت رفع مشکلات آبی
پروران استان
تشکیل کلاس های آموزشی- ترویجی ویژه آبی پروران، کارشناسان
اداره کل و مسئولین فنی بهداشتی

قرنطینه و امنیت زیستی:

قرنطینه بعنوان یکی از رکن ها و ابزارهای مهم در تأمین
بهداشت دام و فرآورده های خام دامی از جمله اجرای پروژه های
کنترل و ریشه کنی بیماری های دامی مطرح می باشد. فعالیت
های قرنطینه ای طیف وسیعی از فعالیت ها را شامل می گردد که
از قرنطینه داخل دامداری شروع و به استقرار ایستگاههای
کنترل و پست های قرنطینه مرزی و بین استانی و اجرای دستور
العمل های بهداشتی قرنطینه ای حمل و نقل دام و فرآورده های
خام دامی منتهی می گردد.

هدف از ضوابط اجرایی قرنطینه، بهبود فعالیت در راستای
جلوگیری از ورود و یا انتشار بیماریهای مختلف دامی در سطح
کشور و افزایش کارایی و بهره وری سیستم قرنطینه ای فعلی می
باشد. بدیهی است که اجرای دقیق ضوابط و مقررات بهداشتی در
مبدأ و کنترل آن در مقصد می تواند بسیاری از مشکلات موجود در
زمینه کنترل بهداشتی قرنطینه ای در جاده های ارتباطی کشور
را مرتفع سازد.

اهم وظایف این اداره شامل انجام کلیه اقدامات لازم جهت
پیشگیری از احتمال سرایت و نفوذ بیماریهای واگیر دامی و
اگزوتیک به داخل کشور به منظور حفظ سرمایه های دامی و
نهایتاً حفظ بهداشت عمومی جامعه ، بررسی نقاط مرزی کشور
(زمینی، دریائی و هوائی) راهها و معابر داخلی به منظور
ایجاد و احداث پستهای قرنطینه مرزی و داخلی جهت کنترل
بهداشتی نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی ، به
اجرا گذاشتن اقدامات پیشگیری کننده در مناطقی که امکان پخش

و سرایت بیماری وجود دارد و اطلاع رسانی درهنگام شیوع بیماری ، کنترل بهداشتی تردد دام و فرآورده های خام دامی از طریق صدور مجوز بهداشتی حمل بر طبق آخرین دستورالعمل ها و مقررات سازمان دامپزشکی کشور، صدور گواهی نامه ها و مجوزهای بهداشتی صادرات و واردات و ترانزیت دام زنده و فرآورده های خام دامی پس از انجام اقدامات قرنطینه ای و کنترل های بهداشتی براساس مقررات مربوط، مراقبت در اجرای برنامه های کنترل بهداشتی، نقل و انتقال دام و فرآورده های دامی در داخل کشور از طریق ایجاد پستهای قرنطینه ثابت و موقت، طبق برنامه های مصوب سازمان ، همکاری با نیروی محترم انتظامی و سازمان حمل و نقل و پایانه ها در امر کنترل تردد دام زنده و فراورده های خام دامی در سطح کشور.

به منظور رسیدن به این اهداف و در راستای یکپارچه سازی نقل و انتقال در سطح کشور و همچنین ارائه خدمات الکترونیک در راستای نیل به هدف دولت الکترونیک، سامانه ای با نشانی e.ivo.ir طراحی شده و کاربران از هر نقطه کشور می توانند با نام کاربری و رمز عبور وارد سامانه شده و اقدام به صدور مجوزهای بهداشتی حمل براساس مستندات و گواهی های ارائه شده توسط متقاضی نمایند. این مستندات و گواهی ها باید مورد تأیید بوده و سلامت محموله را اثبات نمایند.

مجوزهای بهداشتی حمل به محض صدور در مبدأ، قابل مشاهده در مقصد نیز بوده و شبکه دامپزشکی شهرستان مقصد می تواند نسبت به پیگیری و کنترل محموله و تأیید سلامت آن اقدام نماید و این موضوع را در سامانه از طریق ثبت تأیید تخلیه به اطلاع کاربر مبدأ برساند. در صورت عدم وصول محموله نیز می تواند با عبارت عدم وصول کاربر مبدأ را مطلع سازد تا در موارد بعدی از ارائه مجوز به راننده متخلف جلوگیری نماید.

همچنین در این سامانه امکان ثبت نام و درخواست کد رهگیری جهت خودروها و همچنین صدور مجوزهای صادرات و واردات و ترانزیت بصورت کاملاً الکترونیکی فراهم شده و متقاضیان می توانند با مراجعه به این سامانه درخواستها و امور اداری خود را پیگیری نمایند.

اقدامات صورت گرفته در سال اخیر در این اداره شامل درج کد رهگیری بر روی مرغ کشتار شده ، درج کلیه اطلاعات صادرکنندگان و محموله های صادر شده در سامانه قرنطینه ، الزام به صدور کد الکترونیک خودروها ، حال حاضر امکان صدور مجوز حمل بهداشتی بدون کد رهگیری وجود ندارد ، دسترسی به سامانه قرنطینه از طریق شبکه MPLS ، راه اندازی نسخه جدید درخواست واردات ، ارتباط سامانه صدور بارنامه و گواهی بهداشتی حمل

1- قرنطینه ی داخلی ، نظارت بر نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی در سطح کشور

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی <u>بین</u> استانی	13087 فقره
2	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی <u>داخل</u> استانی	18071 فقره
3	نظارت بر محموله های وارده به استان از سایر استان ها	26008 فقره
4	نظارت بر محموله های جا به جا شده بین شهرستان های مختلف استان	18071 فقره

2- قرنطینه ی خارجی - صادرات و ترانزیت و حمل یکسره

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز صادرات انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی	36 فقره
2	صدور مجوز ترانزیت بین المللی انواع فرآورده های خام دامی	67 فقره
3	صدور مجوز حمل یکسره	57 فقره

نوع محصول صادراتی	تعداد مجوز	مقدار	واحد	مقصد
ماهی خوراکی تاره و منجمد	11	118791	کیلوگر م	عراق ، آذربایجان ، روسیه و ارمنستان

خوراک دام و آبزیان	2	210	تن	عراق و کویت
تخم خوراکی ماهی	2	952	کیلوگر م	روسیه
تخم مرغ خوراکی	11	247550	کیلوگر م	عراق
دام همراه مسافر	10	13	قلاده	عراق و ترکیه و روسیه

نوع محصول ترانزیتی	تعداد مجوز	مبدأ	مقصد
پوست گاو	3	عراق	ترکیه افغانستان پاکستان هندوستان ویتنام ایتالیا
پوست گوسفندی	22		
روده گوسفندی	7		
نرینه	9		
پشم و مو	7		
سالامبور گاو	1		
وت بلو	3		
هزارلای نمک سود	15		

نوع محصول حمل یکسره	تعداد مجوز	مبدأ	مقصد
پوست خام گاو و وت بلو	55	عراق	گمرک های داخلی
افزودنی های خوراک دام و طیور	2	عراق	گمرک های داخلی

واگذاری امور به بخش غیر دولتی در اجرای سیاستهای اصل 44 قانون اساسی در خصوص واگذاری بخشی از فعالیت های جاری دولت به بخش خصوصی این اداره کل نیز اقدام به واگذاری بخشی از فعالیت های خود در امور دارویی، درمانی، پیشگیری، آزمایشگاهی و تأمین و توزیع دارو و واکسن طبق جدول زیر نموده است:

نوع پروانه	تعداد
امور درمانی	65

26	امور مایه کوبی
34	فروش دارو
8	پخش دارو و واکسن
11	آزمایشگاه
125	امور مربوط به کاردان های مایه کوب
269	جمع کل

همچنین در راستای سیاستهای سازمان دامپزشکی و توسعه و متمرکزسازی خدمات دامپزشکی به منظور دسترسی بهتر و سهل تر بهره برداران و همچنین در راستای توانمند سازی و حل مشکلات بخش خصوصی اقدامات زیر را در سال 1398 انجام داده است:

1- برگزاری جلسات با بخش خصوصی، شورای نظام دامپزشکی، اتحادیه مرغداران، نمایندگان تعزیرات و سازمان صمت در ستاد و شهرستان ها، جهت رسیدگی به مشکلات، پیشنهادات و انتقادات بخش خصوصی با حضور مدیر کل، معاون محترم سلامت و سایر رؤسای ستادی که در این خصوص موارد ذیل پیگیری شد:

- جمع آوری درخواست تسهیلات بخش خصوصی استان و ارائه به جهاد کشاورزی شهرستانها جهت طرح در کارگروه اشتغال شهرستان و استان.
- انجام مکاتبات با استانهای همجوار جهت رعایت حوزه جغرافیایی فعالیت دامپزشکان و واکسیناتور های بخش خصوصی.

- بررسی مشکلات طرح رصد و تامین نیازهای استان و رفع کمبود ها

2- برگزاری منظم جلسات رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی با بررسی موضوعاتی نظیر رایج گزارش عملکرد شهرستانها، احصای کمبود های دارو واکسن استان و اتخاذ تدابیر لازم جهت رفع آنها و...

3- اجرای طرح رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی که اهم اقدامات انجام گرفته به شرح زیر می باشد :

- انجام بازدید های هفتگی رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی و اقلام استراتژیک توسط ستاد و

شهرستان ها شامل مراکز مایه کوبی، داروخانه ها، درمانگاه روستایی- عشایری، درمانگاهها و شرکت های پخش : **1927** مورد، کارخانجات خوراک دام و طیور و مکمل سازی **172** مورد، مرغداری **733** مورد، دامداری : **659** مورد

- ضبط **190** قلم دارو و واکسن غیرقابل مصرف (تاریخ منقضی و قاچاق) به ارزش تقریبی **200** میلیون تومان

- ارجاع **21** مورد پرونده تخلف به مراجع قضایی، تعزیرات و سازمان صمت

- تشکیل **7** جلسه ستاد استانی رصد و پایش، تشکیل جلسات متعدد باحضور معاونت سلامت وروسای ستادی با تعاونی مرغداران سروآباد، نمایندگان بخش خصوصی در مریوان و سنندج، اعضای شورای نظام دامپزشکی، مسئولین فنی واحد های مادر و تخمگذار سقز و ...

- بازدید مشترک با نماینده جهاد و سازمان صمت از اتحادیه مرغداران گوشتی استان در جهت رصد و پایش اقلام استراتژیک

- انجام **51** مورد گشت مشترک ستاد و شهرستان ها با نماینده صمت و تعزیرات از شرکت های پخش، داروخانه ها و مراکز مایه کوبی استان

- کشف **2** مورد داروی تقلبی طی اجرای طرح PMS

- پلمپ یک درمانگاه روستایی و عشایری در کامیاران و یک داروخانه در مریوان بدلیل تخلف

4- راه اندازی سامانه خدمات دارویی و رصد دارو واکسنهای وارده به استان و انجام آموزش های لازم به کاربران

5- راه اندازی سامانه جی آی اس جهت رصد دقیق واکسن های وارده به استان از شرکت های پخش سراسری تا واحد های پرورشی

6- از سایر اقدامات اداره تشخیص و درمان در سال **98** می توان به موارد زیر اشاره نمود :

- نمونه برداری و تمديد 8 مورد از پروانه های ساخت مکمل سازی سارال
- اخذ موافقت اولیه توليد مکمل ماهیان سردابی و مکمل دامی و صدور پروانه مکمل سفارشی طیور جهت مکمل سازی سارال از سازمان دامپزشکی
- اخذ نمونه از سه محصول مکمل سازی سارال و ارسال به مرکز تشخیص بمنظور تمديد پروانه های ساخت
- پلمپ یک درمانگاه روستایی و عشایری در کامیاران و یک داروخانه در مریوان بدلیل تخلف
- صدور پروانه پخش ومسئول فنی شعبه استانی داروپخش
- صدور پروانه پخش ومسئول فنی شرکت ساحل داروی بیستون فام

• کشف تخلفات متعدد شرکت پخش ژيوار و پلمپ بدستور مقام قضایی ، اخذ استعلام از شرکت های طرف قرارداد با شرکت مذکور وبررسی ومقایسه مستندات ارسالی آنها با مستندات موجود در شرکت ونیز مستندات موجود در مراکز مایه کوبی ودارو خانه های استان ،جمع بندی وارایه گزارش به پلیس امنیت اقتصادی

• تشدید نظارت بر مراکز مایه کوبی و واکسیناسیون دامها و همچنین عدم انعقاد قراردادهای جدید با تعدادی از مراکز مایه کوبی که در ارزیابی های این اداره کل عملکرد مناسبی نداشته اند.

مجموع عملکرد آزمایشگاه های دامپزشکی استان کردستان در سال 1398 (برگرفته از سامانه آماری -آمار تایید شده و تایید نشده)

بخش	سرولوژی د ا م	سرولوژی طیور	آنالیز شیمی	کشت میکروبی	کشت مرضی	انگل شناسی	P.C.R	خون شناسی	بیوشیمی	جمع
خصوصی	0	33117	2208	781	1157 3	5218	0	5552	561	59010

13071	0	0	144 8	4	17	129	436	958	10079	دولتی
72081	561	5552	144 8	5222	1159 0	910	2644	34075	10079	مجموع

فعالیت های ترویجی دامپزشکی در سال 1398
13- فعالیت های ترویجی دامپزشکی کردستان در سال 1398

آموزش و ترویج در راستای نیل به اهداف تعیین شده سازمان بسیار حایز اهمیت است به گونه ای که بهره براری که آموزش های لازم را در خصوص فعالیت مرتبط با شغل خود را دیده باشد میتواند ارائه خدمات دستگاه را بهتر پذیرفته و سطح همکاری بالاتری داشته باشد و منظور از خدماتی را که دستگاه اجرایی به ایشان ارائه می نماید بهتر درک کند لذا در همین راستا هر ساله تقویم آموزشی با سرفصل های مشخص تدوین و برای اجرا به شبکه های دامپزشکی شهرستان ها ارسال میگردد تا در قالب آن در خصوص آموزش و ترویج بهره برداران اقدام نمایند که امار های مربوطه را اخذ و در سامانه ی stat.ivo.ir ثبت مینمایند که جدول زیر گزارش اخذ شده از همین سامانه را نشان میدهد.

یک ساله	شرح فعالیت ها	
606	تعداد کلاس ها و جلسات توجیهی	آموزش حضوری
41604	تعداد فراگیران (نفر)	
83208	مدت اجرا (ساعت)	
1874	تعداد بیننده (نفر)	نمایش فیلم و اسلاید
دامداران و شهروندان	نوع فراگیران	
256	تعداد کل موضوعات تهیه شده در قالب پوستر - پمفلت- و اطلاعیه (موضوع)	
9664	تعداد پوستر - پمفلت و اطلاعیه تکثیر شده (برگ)	
876	تعداد مخاطب (نفر)	آموزش زنان روستایی
1752	مدت اجرا (ساعت)	

اعتبارات در سال 1398
الف - طرح تملک دارائیهای سرمایه ای :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	عنوان طرح	اعتبار مصوب
1	طرح تعمیر و تجهیز ساختمانهای دامپزشکی	2500
2	احداث و تکمیل و تعمیر واحدهای فنی دامپزشکی	9100
3	پوشش و کنترل بهداشتی دام و فراورده های خام دامی و شیلاتی	17100
4	مبارزه با بیماریهای واگیر و انگلی دام (به استثنای اپیدمیها و بیماریهای قرنطینه ای)	49391
5	تامین تجهیزات و ماشین آلات دامپزشکی استان	7175
	جمع	85266

ب- اعتبارات هزینه ای :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	عنوان برنامه	اعتبار مصوب
1	برنامه پیشگیری و مبارزه با بیماری های دام ، طیور و آبزیان	144878
2	تسویه بدهی به شهرداری ها	1271
	جمع کل	146149

زیر بخش دامپزشکی

سازمان دامپزشکی کشور

شرح وظایف اداره کل - بررسی - و شبکه های دامپزشکی
تابعه

بررسی بیماری‌های دامی، شناسایی مناطق آلوده و راه سرایت و طرز انتشار بیماری‌ها، تامین بهداشت دام کشور از طریق پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های همه‌گیر و قرنطینه‌ای دام، همکاری با دانشگاه علوم پزشکی در امر مبارزه با بیماری‌های مشترک انسان و دام، تاسیس پست‌های قرنطینه در نوار مرزی و داخل کشور به منظور جلوگیری از سرایت بیماری‌های دامی، همچنین کنترل بهداشتی ورود و خروج دام و فرآورده‌های خام دامی و نظارت در نقل و انتقال آنها و صدور گواهی بهداشتی دام و فرآورده‌های خام دامی که به خارج صادر می‌شود، از جمله وظایف این اداره کل می باشد .

نظارت بر کارخانه‌های تولید خوراک دام از لحاظ بهداشتی، اظهار نظر و نظارت درباره ساخت، ورود و صدور و فروش انواع دارو، واکسن، سرم و مواد بیولوژیکی مخصوص دام، صدور پروانه پخش و مسئول فنی شرکت های پخش دارو و واکسن ، نظارت بر روند صدور پروانه تاسیس بیمارستان‌ها، داروخانه‌ها، درمانگاه‌ها و آزمایشگاه‌های دامپزشکی توسط نظام دامپزشکی و نظارت بر فعالیت تمامی مراکز فوق الذکر، تهیه وسایل و لوازم فنی، داروها، واکسن، سرم، مواد بیولوژیک، سموم و مواد ضد عفونی‌کننده مربوط به مبارزه با بیماری‌های دامی از داخل یا خارج کشور و عرضه آن به مصرف‌کنندگان به قیمت تمام‌شده یا به صورت بلاعوض و بازرسی و

کنترل کیفی بهداشتی فرآورده های خوراکی دام از مرحله تولید تا توزیع نیز از دیگر وظایف اساسی این اداره کل می باشد . اداره کل دامپزشکی استان کردستان همه ساله در راه نیل به اهداف فوق اقداماتی نظیر :

واکسیناسیون سراسری بر علیه بیماریهای دامی ، بررسی و مراقبت دام ، طیور، زنبور عسل و آبزیان بویژه پایش وضعیت آنفلوآنزای پرندگان ، CCHF و سایر بیماریهای اگزوتیک ، نظارت بر بهداشت فرآورده های خام دامی از تولید تا عرضه ، کنترل وضعیت بهداشتی اماکن پرورش و نگهداری دام و نظارت بر تردد دام و فرآورده های خام دامی را در دستور کار دارد.

گسترده‌گی عملیات و مراکز هدف اعم از روستا ها ، دامداری های صنعتی و سنتی ، مرغداری ها ، مراکز پرورش آبزیان، مراکز تولید ، توزیع و نگهداری فرآورده های خام دامی در سطح شهرها و پست های قرنطینه ای، اداره کل دامپزشکی را برآن داشته تا در راه اجرای وظایف خود از توان بخش خصوصی نیز بهره گیری نماید . مجموعه فعالیت های دامپزشکی استان علاوه برکاهش ضایعات و اقتصادی تر نمودن فعالیت های دامداری ، مرغداری و...، ارتقاء سطح بهداشت فرآورده های خام دامی، می تواند نقش غیر قابل انکاری در کنترل بیماریهای مهلک مشترک بین انسان و دام داشته باشد .

پیشگیری و مبارزه با بیماری های دام در سال 1399 در استان کردستان سالیانه در مجموع بیش از 20 نوع عملیات مایه کوبی دامی صورت می گیرد بطور متوسط سالیانه هر واحد اپیدمیولوژیک دارای انواع دام در استان به میزان 10 نوبت مورد مراجعه اکیپ های دامپزشکی دولتی و غیر دولتی قرار می گیرد که عمدتاً " به صورت واکسیناسیون دامی هدفمند بر علیه بیماریهای آبله ، شاربِن ، لمپی اسکین ، تب برفکی ، بروسلوز ، طاعون نشخوارکنندگان کوچک، آگالاکسی، قانقاریا، تیلریوز و آنتروتوکسمی می باشد که با اولویت کانون های بیماری و مناطق شعاع کانون انجام می گیرد.

عملیات مایه کوبی دامی انجام شده که غالباً " بوسیله مراکز مایه کوب دولتی و بخش غیردولتی انجام می گیرد که عمدتاً بصورت رایگان بوده و از دامدار وجهی اخذ نشده و توسط بخش دولتی هزینه اجرای عملیات پرداخت می شود.

اداره کل دامپزشکی کردستان در راستای مبارزه و پیشگیری بیماریهای واگیر دامی با اجرای عملیات گسترده واکسیناسیون بر علیه بیماریهای واگیر دامی نظیر تب برفکی ، شاربِن یا سیاه زخم، شاربِن علامتی، آبله ، آگالاکسی آنتروتوکسمی ، قانقاریا ، تیلریوز گاو ، PPR یا طاعون نشخوار کنندگان کوچک ، شاربِن تگ سمی و کزار اسب ، با بهره گیری از توان اکیپ های واکسیناتور بخش دولتی و خصوصی موفق به کنترل سویه های بومی عامل بیماریهای دامی در منطقه شده است .

1- پیشگیری و مبارزه با بیماری های مشترک بین انسان و دام در سال 1399

الف - پیشگیری و مبارزه با بیماری شاربِن (سیاه زخم)

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو و گوساله مایه کوبی شده (نوبت سر)	37622
تعداد گوسفند و بز مایه کوبی شده (نوبت سر)	676989

1878	تعداد تک سمی مایه کوبی شده (نوبت سر)
2	تعداد کانون های مشکوک نمونه برداری شده
0	تعداد موارد مثبت

ب- پیشگیری و مبارزه با بیماری بروسلوز (تب مالت)

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو گوساله مایه کوبی شده	58004
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	107
تعداد گوسفند و بز بره و بزغاله مایه کوبی شده	416792
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	119
تعداد دامداری یا قریه عمل شده	گاو گوساله
	756
تعداد دام خونگیری شده جهت انجام آزمایشات سرولوژیک	گوسفند و بز و بره و بزغاله
	126
تعداد دام های آلوده (مثبت) کشتار شده و تقویم بها شده	گاو
	11129
	گوسفند و بز
	0
	گاو
	0
	گوسفند و بز
	0

ج - پیشگیری و مبارزه با بیماری هاری

شرح عملیات	عملکرد
تعداد سگ واکسینه شده و قلاده گذاری شده (قلاده)	10314
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	115
تعداد سگهای درمان شده-مبارزه با کیست هیداتید	56
تعداد نمونه برداری انجام شده	23
تعداد موارد مثبت	22

د - پیشگیری و مبارزه با بیماری مسمشه

شرح عملیات	عملکرد
تعداد تک سمی تست شده (نوبت سر)	1192
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	138
تعداد موارد مثبت	3

و - پیشگیری و مبارزه با بیماری سل

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو تست شده (نوبت سر)	17694
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	161
تعداد موارد مثبت	13

ه - عملیات مبارزه با انگل های خارجی بدن دام و ناقلین

نوع عملیات	سم پاشی بدن گاو و گوساله (راس)	سم پاشی بدن گوسفند و بز (راس)	سم پاشی جایگاه نگهداری دام (متر مربع)
تب خونریزی دهنده کریمه کنگو	1143	6186	59413

نوع عملیات	سم پاشی بدن گاو و گوساله (راس)	سم پاشی بدن گوسفند و بز (راس)	سم پاشی جایگاه نگهداری دام (متر مربع)
سمپاشی طرح جامع	6192	50172	285025

2- پیشگیری و مبارزه با بیماری های اختصاصی دام در سال 1399

عملیات مایه کوبی (نوبت سر)	یک ساله	پیش بینی سالیانه	درصد پیشرفت
آبله گوسفندی	723387	750000	96
آبله بزی	122678	150000	82
شاربن علامتی	2932	10000	29
PPR	1029722	1000000	103
تب برفکی گاو	142699	210000	68
تب برفکی گوسفند	1629498	2000000	81
آنتروتوکسمی	1355640	1400000	97
آگالاکسی	129166	100000	129
قانقاریا	269411	300000	90
لمپی اسکین	15394	60000	26
تیلریوز گاوی	8968	15000	60
جمع	5429495	5995000	91

3- تعداد واحد های صنعتی و روستایی بازدید شده (نوبت بازدید) جهت عملیات بررسی و مراقبت از بیماری تب برفکی توسط دامپزشکی کردستان در سال 1399

سال 1399	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
----------	---------	----------	-------	-----	-------	--------	-----	------	-----	----	------	-------	-----

3210	133	197	297	248	194	212	205	361	308	330	503	222	
------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--

نظارت بر بهداشت عمومی در سال 1399

در حال حاضر گوشت قرمز مصرفی استان از محل استحصال در 5 کشتارگاه سنتی ، یک کشتارگاه نیمه صنعتی و یک کشتارگاه صنعتی تامین میگردد. با وجود 5 کشتارگاه صنعتی طیور تا حدود زیادی توانسته است نیاز استان را در خصوص خدمات رسانی به مرغداری ها و تولید گوشت مرغ بهداشتی مرتفع نماید.

استان کردستان دارای 5 میدان دام ، 5 واحد کشتارگاه سنتی دام فعال در شهرستانهای، بانه و مریوان و یک باب کشتارگاه صنعتی دام در شهرستان سنندج و یک باب کشتارگاه نیمه صنعتی در سقز می باشد. علیرغم وجود مشکلات بهداشتی ، تاسیساتی ، مدیریتی و ساختاری در کشتارگاه های سنتی فوق الذکر ، در تمامی کشتارگاه های استان ناظرین و بازرسین بهداشت گوشت دامپزشکی بخش دولتی مستقر بوده و کار بازرسی صحت گوشت با دقت هر چه تمام تر انجام میگردد.

علیرغم افزایش جمعیت ، مصرف گوشت قرمز افزایش نداشته که یکی از عمده دلایل آن میتواند گرایش مردم به مصرف گوشت مرغ باشد. تاریخچه کشتار صنعتی مرغ در استان کردستان مربوط به سال 77 بوده سالی که در آن اولین کشتارگاه صنعتی طیور در شهرستان سنندج شروع به فعالیت نمود . تا قبل از این تاریخ مرغ شهرستانهای استان اغلب به شکل زنده عرضه می شد و مقادیر بسیار جزئی مرغ بصورت پرکنده از سایر استانها وارد کردستان می شد. با شروع به کار کشتارگاه صنعتی مرغ اقدامات وسیعی در جهت تبدیل الگوی مصرف مرغ در استان به انجام رسید که از جمله میتوان به اجرای برنامه های گسترده آموزشی و ترویجی ، برخورد با متخلفین و تشویق عرضه کنندگان به تبدیل مراکز به شکل بهداشتی و مجهز به سیستم سرد کننده و همچنین تجهیز ناوگان حمل و نقل مرغ اشاره نمود.

با شروع بکار نمودن کشتارگاه های جدید در دیگر شهرستانهای استان این روند سرعت بیشتری به خود گرفت ، افزایش چشمگیر مصرف

مرغ پرکنده به بیش از چند برابر گذشته این اداره کل را بر آن داشت تا در ادامه برنامه بهداشتی تر کردن مرغ ، کشتارگاه های استان را ملزم نماید که مرغ های کشتار روز را به شکل بسته بندی شده و دارای تاریخ مصرف و با مشخصات کامل ارائه نماید امروزه در کلیه شهرستانهای تابعه مراکز عرضه مرغ بهداشتی موجود بوده و اندک عرضه کنندگان مرغ زنده به حاشیه شهرها رانده شده اند و روز به روز از تعداد آنها کاسته میشود. کیفیت مناسب مرغ های استحصالی در کشتارگاه های استان باعث شده که گوشت مرغ کم کم جای گوشت قرمز را در سبد مصرف خانوار پر نماید.

در خلال چند ساله گذشته و با سیاست های ابلاغی سازمان در جهت گسترش صنایع بسته بندی فرآورده های خام دامی در استان تحولات قابل توجهی در راستای ایجاد صنایع بسته بندی مرغ ، گوشت، تخم مرغ و سایر فرآورده های خام دامی اتفاق افتاده به گونه ای که در حال حاضر در استان کارگاه های بسته بندی مرغ 12 واحد ، بسته بندی گوشت قرمز 2 واحد ، بسته بندی تخم مرغ 7 واحد و بسته بندی ماهی 2 واحد در استان در حال فعالیت هستند .

در سال 98 طرح ارتقاء گوشت مرغ با ابلاغ دستور العمل هایی به کشتارگاه های طیور سطح استان ابلاغ و در سال 99 اجرا گردید و طرح ارتقاء سلامت تخم مرغ در اواخر سال 98 شروع و در سال 99 اجرا شد همچنین در سال 99 طرح های ویژه بازرسی از اماکن تولید توزیع و عرضه فرآورده های خام دامی به مناسبت های مختلف اجرا شد که با رضایت مصرف کنندگان همراه و موارد قابل توجهی فرآورده های غیر قابل مصرف کشف و ضبط گردید . در سال 99 دستورالعمل خودکنترلی در کشتارگاههای دام و طیور استان اجرا شد که نقش بسیار زیادی در بهداشت گوشت در کشتارگاههای دام و طیور دارد . طرح نمونه برداری ازکلیه مراکز تحت پوشش دامپزشکی شامل کشتارگاههای دام و طیور ، کارخانجات خوراک ، مراکز بسته بندی و قطعه بندی و اماکن دامی انجام و 2892 نمونه اخذ و 8676 آزمایش در آزمایشگاه اداره کل و یا در قالب خرید خدمت در آزمایشگاه همکار اداره کل انجام شد . همچنین در سال

99 طرح بهبود کیفیت شیر خام در سطح استان اجرا و علاوه بر تشدید نظارت ها ، ممیزی و نمونه برداری از گاوداریهای صنعتی و مراکز جمع آوری شیر از 270 مرکز عرضه شیر خام در سطح استان نمونه برداری و بیش از 3500 آزمایش انجام و راهکارهای بهداشتی لازم به متصدیان مراکز داده شد . در سال 1399 همچنین شیوه نامه نظارت بر تولید و عرضه گوشت مرغ ابلاغ و در بهمن و اسفند ماه در کلیه کشتارگاههای طیور استان اکیپ های نظارتی دامپزشکی مستقر و باعث ساماندهی امورات مربوط به دامپزشکی در سطح کشتارگاههای طیور استان شده است .

1 (نظارت بر فرآورده های خام دامی :

واحد	مقدار	اقدامات
راس دام	97379	مقدار لاشه دام بازرسی
کیلو گرم	69960	مقدار گوشت قرمز حذف شده
قطعه	13351238	تعداد طیور کشتاری
قطعه	154077	مقدار ضبطی کشتارگاهی طیور
مورد بازدید	165897	تعداد بازدید از مراکز عرضه فرآورده های خام دامی
کیلو گرم	106311	میزان فرآورده غیر بهداشتی ضبط شده

2 (تعداد اکیپ های عملیاتی نظارتی و بازرسی ویژه ایام محرم (تاسوعا وعاشورا) استان کردستان در سال 1399

تعداد پرسنل عملیاتی			تعداد اکیپ های نظارتی و بازرسی	
ناظر شرعی	بازرس بهداشت گوشت	دکتر دامپزشک	سیار	ثابت
11	44	30	20	22

3 (گزارش عملکرد بازرسی و نظارت بهداشتی دام های قربانی در ایام محرم (تاسوعا وعاشورا) استان کردستان در سال 99

نوع دام	تعداد دام زنده بازرسی شده (راس)	وزن لاشه های ضبط شده (کیلوگرم)
جمع کل	215	250

4) تعداد پروانه های موجود در سامانه صدور پروانه ها

cert.ivo.ir

کارخانجات خوراک	عمل آوری فرآورده ها	کشتارگاه طیور	دستیار مسئولین فنی	مسئولین فنی	خودرو های حمل	کل موارد	عنوان پروانه ها
28	24	5	5	54	2678	2794	

5) قرارداد تنظیمی مسئولین فنی ، دستیاران مسئول فنی بهداشتی و کارفرما و اختصاص کد کاربری جهت درج سایر مدارک جهت اخذ پروانه مسئولین فنی از سامانه CERT.IVO.IR.

کشتارگاه دام	کشتارگاه طیور	کارخانه خوراک	صنایع بسته بندی	فرآوری کود	میدان دام	جمع شیر	مرغ مادر جوجه کشی و سایر	سایر	جمع کل
6	12	20	15	3	5	12	25	12	98

بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور و زنبور عسل در سال 1399

جایگاه صنعت طیور استان در مقایسه با کشور بر اساس آمار و ارقام سازمان دامپزشکی کشور ، به دلیل وجود یک مرغداری در هر 34 کیلومتر مربع جزو مناطق پر تراکم از نظر صنعت مرغداری می باشد. کردستان از نظر تعداد واحدهای گوشتی دارای رتبه 12 ، تعداد کل واحدهای طیور دارای رتبه 14 ، از نظر جوجه ریزی واحدهای گوشتی رتبه 8 ، از نظر کمترین میزان تلفات رتبه 5 و از نظر تعداد کانون بیماری رتبه 20 کشوری را دارد .

در حال حاضر حدود 30 واحد مرغداری غیر مجاز در سطح استان وجود دارند . در هر ماه تعدادی از واحدهای پرورشی به صورت غیر مجاز و خارج از ضوابط قانونی اقدام به جوجه ریزی می کنند. با توجه به اینکه این واحدها اجباری به پیاده کردن ضوابط و مقررات بهداشتی دامپزشکی ندارند باعث بی نظمی در صنعت طیور و شکست سدهای قرنطینه ای و تهدید جدی برای واحدهای مجاز به حساب می

آیند ، لذا به طور مستمر با این واحدها برخورد قضایی صورت می گیرد.

با توجه به نظارت عالیه بر مزارع مرغ مادر و کارخانجات جوجه کشی ، ارتقاء سطح مدیریت بهداشتی مزارع پرورش ، رعایت اقدامات امنیت زیستی ، الزام مرغداران به رعایت ضوابط و مقررات دامپزشکی در زمان صدور و تمدید پروانه بهداشتی و ... تعداد کانون بیماریهای باکتریایی و قارچی و انگلی به شدت کاهش پیدا کرده است . ولی تعداد کانونهای بیماریهای ویروسی مثل نیوکاسل ، برونشیت و ... در حال افزایش است لذا با توجه به افزایش کانونهای بیماری ویروسی باید همزمان با تغییر ویروسها ، امکانات و تجهیزات تشخیص تکمیلی تهیه و آزمایشات مولکولی در سطح استان انجام شود . دلایل روند صعودی بیماریهای ویروسی شامل افزایش تراکم در تعداد و ظرفیت واحدهای مرغداری ، افزایش نقل و انتقالات ، عدم اجرای کامل برنامه واکسیناسیون توسط برخی از مرغداران عمدتاً" به دلایل اقتصادی (موثرترین روش پیشگیری از بیماریهای ویروسی واکسیناسیون واحدهای مرغداری می باشد) ،تغییر سویه ویروسها و افزایش فاصله زمانی تا تولید واکسن مناسب و ظهور سروتیپ های جدید.

تعداد کل کانون های بیماری و درصد تلفات واحدهای مرغداری نسبت به کل جوجه ریزی علیرغم برقراری کامل سیستم های اطلاع رسانی و ثبت کامل اطلاعات و افزایش تراکم جمعیت ، روند کاهشی نشان می دهد . اقدامات و مداخلات بموقع دامپزشکی ، هماهنگی کامل بین دستگاههای ذیربط ، ساماندهی جوجه ریزی ، تعریف گردش کار مشخص در مواقع وقوع خسارت در واحدهای مرغداری، ساماندهی مراکز مایه کوبی ، اجرای طرح جامع نظارت بر واکسن و واکسیناسیون در واحدهای مرغداری ، تشکیل کارگاه ها و کلاسهای آموزشی برای مرغداران ، تشدید نظارت بر جوجه یکروزه تولیدی ، پیگیری مشکلات هفته اول پرورش، اجرای طرحهای تحقیقاتی با همکاری سازمان دامپزشکی و مراکز تحقیقاتی، راه اندازی سامانه GIS و ثبت کامل آمار و اطلاعات و لینک آن به سامانه های مرتبط و رعایت فاصله جوجه ریزی تاثیر بسزایی در کاهش تلفات واحدهای مرغداری استان دارد .

تعداد دز واکسن مصرف شده به تناسب افزایش جوجه ریزی کاهش پیدا کرده است که این امر نشان دهنده افزایش واکسنهای دوگانه و هدف دار شدن واکسیناسیون در واحدهای مرغداری می باشد .

1- عملکرد در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور در سال

1399

سال	خلاصه گزارش عملکرد بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور
7578	تعداد کل بازدید ها از (مادرگوشتی، تخمگذار تجارتي، نیمچه گوشتی، سایر ماکیان، کارخانه جوجه کشی، کشتارگاه طیور)
23844	تعداد نمونه برداری های انجام شده (تعداد نمونه)
19484	تعداد کل آزمایشات انجام شده
249168568	میزان واکسیناسیون طیور (دز)
83	تعداد کانون بیماری های طیور صنعتی
14.21	درصد تلفات طیور صنعتی نسبت به میزان جوجه ریزی در واحدهای درگیر بیماری
43686012	تعداد جوجه ریزی (گوشتی ، تخمگذار ، مادر گوشتی)
4	تعداد واحدهای مرغداری مشمول حذف کانون آلوده
539	تعداد نمونه های ارسالی به سازمان دامپزشکی
15600	ضد عفونی جایگاه طیور معدوم شده (متر مربع)
30	برگزاری دوره های آموزشی برای مرغداران
295	تعداد افراد آموزش دیده
5.77	درصد تلفات طیور نسبت به کل جوجه ریزی

2- اقدامات شاخص اداره مبارزه با بیماریهای طیور و زنبورعسل

در سال 1399

اقدام	تاثیر آن بر سیستم دامپزشکی	تاثیر آن بر صنعت مرغداری / زنبورداری
پایش و مراقبت بیماری آنفلوآنزای فوق حاد	شناسایی سریع کانون های بومی و مختومه کردن کانون در اسرع وقت	جلوگیری از انتشار بیماری به واحدهای صنعتی و سایر واحدهای اپیدمیولوژیک
نظارت بر توزیع واکسن های طیور	جلوگیری از توزیع واکسن خارج از چرخه قانونی	نظارت بر توزیع و تقسیم عادلانه واکسن بر اساس میزان جوجه ریزی
دسترسى استانی مراکز مایه کوبى به سامانه GIS	افزایش ثبت آمار عملیات واکسیناسیون	دسترسى آسان مرغداران به واکسن

تسهیل در دسترسی خدمات برای مرغداران	ثبت کلیه عملیات بهداشتی در سامانه توسط مسئول فنی	دسترسی سامانه GIS به مسئولین فنی مزارع مادر و تخمگذار
تسهیل در دسترسی آسان مرغداران در انتخاب کلینیسین	گزارش بیماری	دسترسی استانی کلنشین ها به سامانه GIS
نظارت بر جوجه ریزی و ارتقاء امنیت زیستی واحدهای مجاز	کاهش موارد جوجه ریزی غیر مجاز	بر خورد قضایی با جوجه ریزی غیر مجاز
جلوگیری از انتشار بیماری به واحدهای صنعتی	کاهش شیوع و انتشار بیماری در طیور بومی	واکسیناسیون نیوکاسل در طیور بومی

3- عملکرد اداره کل دامپزشکی کردستان در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های زنبور عسل

در سال 99	خلاصه گزارش عملکرد یکساله بهداشت و مبارزه با بیماری های زنبور عسل
2936	تعداد کل بازدید ها از زنبورستان های استان
330	تعداد نمونه برداری
66	آزمایش
3مورد 90 نفر	تعداد کلاس های آموزشی برگزار شده و افراد آموزش دیده (نفر)
231789	تعداد کندوی زنبور عسل (فروند)
1950000	میزان تولید عسل (کیلوگرم)
5	تعداد کانون های بیماری زنبور عسل

4- اقدامات اداره کل دامپزشکی در برداشتن موانع و مشکلات موجود

تاثیر آن بر صنعت مرغداری /زنبورداری	اقدامات انجام شده	موانع و مشکلات موجود
جبران بخش از کمبودهای واکسنهای مورد استفاده	پیگیری موارد کمبود از طریق شرکتهای پخش استانهای همجوار و نظارت بر توزیع واکسیناسیون طیور	کمبود یکسری از واکسنهای طیور
تسهیل فرایند امورات بهداشتی به مرغداران	اعلام موضوع به سازمان دامپزشکی جهت پیگیری و ارتقاء سامانه	عدم امکان تعریف دارندگان پروانه اشتغال به عنوان مسئولین فنی مزارع گوشتی در سامانه GIS

کاهش موارد جوجه ریزی غیر مجاز	پلمب واحدهای غیر مجاز	جوجه ریزی غیر مجاز
-------------------------------------	-----------------------	-----------------------

بهداشت و مبارزه با بیماری های آبزیان در سال 1399 ماهی یکی از مهم ترین منابع تامین پروتئین های حیوانی مورد نیاز انسان را در تمام جهان تشکیل می دهد. در بخش ماهیان سرد آبی در سال 93 ایران با تولید بیش از 140 هزار تن ماهی قزل آلا رتبه نخست جهان را کسب کرده است. استان کردستان نیز که یکی از تولید کنندگان عمده ماهی قزل آلا در سطح کشور می باشد. در خلال سالیان گذشته به دلیل رشد سریع آبی پروری در کشور و توسعه ارتباطات مشکلاتی مزرعه داران استان را تهدید نموده که می توان به موارد ذیل اشاره نمود.

بیماری استرپتوکوکوزیس که به شکل خزنده و به تدریج قسمت عمده مزارع استان را درگیر نموده و سبب تلفات و کاهش رشد و ... در مزارع گردید ولی علی رغم خسارت بالای این بیماری به دلیل مزمن بودن آن، اغلب مزرعه داران بیماری را به عنوان یک واقعیت قبول نموده و متاسفانه کوچک ترین تلاشی در جهت مبارزه با آن صورت نمی دادند مگر اینکه شدید گردیده و سبب تلفات بالا می گردید . بیماری VHS که بیماری ویروسی و خیلی حاد بوده و متاسفانه سبب خسارات زیادی به صنعت آبی پروری استان گردید. این بیماری به دلیل تلفات بالا و مشکلات کنترل بیماری مشهور به بیماری ورشکستگی بوده و در مناطق پاک بهترین روش مبارزه ، معدوم سازی و آیش اولین مزارع در گیر می باشد تا سایر مزارع در گیر نشوند. اما متاسفانه در زمان ایجاد اولین موارد بیماری علی رغم پیگیری های مداوم امکان تامین اعتبار لازم برای معدوم سازی فراهم نگردیده و کم کم تعداد موارد بیماری علی الخصوص در مجتمع های پرورش ماهی افزایش یافته و سبب خساراتی به مزارع در گیر شد.

عملکرد اداره کل دامپزشکی استان کردستان در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های آبزیان

تعداد آزمایشات							
----------------	--	--	--	--	--	--	--

نوع پرورش	نوع مزرعه مرکز	تعداد مزارع فعال	تعداد بازدید	تعداد نمونه آب اخذ شده	تعداد آزمایش آب صورت گرفته	تعداد کل آزمایشات	ویروسی	میکروبی	از
سردآبی	تکثیر	4	48	8	40	110	70	0	
	پرورش	196	1409	15	75	150	75	2	
گرم آبی	تکثیر	0	0	0	0	0	0	0	
	پرورش	6	6	0	0	0	0	0	
ماهیان زینتی	تکثیر	1	12	2	10	10	0	0	
	پرورش	1	12	2	10	10	0	0	
جمع کل		208	1487	27	135	280	145	2	

نظارت بر واردات تخم چشم زده قزل آلا به مزارع تفریخ سطح استان: 4350000

نظارت بر تولید بیش از 4340 تن پرورش ماهیان سردآبی (قزل آلا)
نظارت بر تولید بیش از 6005 تن پرورش ماهیان گرم آبی
(خانواده کپور ماهیان)

قرنطینه و امنیت زیستی:
قرنطینه بعنوان یکی از رکن ها و ابزارهای مهم در تأمین بهداشت دام و فرآورده های خام دامی از جمله اجرای پروژه های کنترل و ریشه کنی بیماری های دامی مطرح می باشد. فعالیت های قرنطینه ای طیف وسیعی از فعالیت ها را شامل می گردد که از قرنطینه داخل دامداری شروع و به استقرار ایستگاههای کنترل و پست های قرنطینه مرزی و بین استانی و اجرای دستور العمل های بهداشتی قرنطینه ای حمل و نقل دام و فرآورده های خام دامی منتهی می گردد.

هدف از ضوابط اجرائی قرنطینه، بهبود فعالیت در راستای جلوگیری از ورود و یا انتشار بیماریهای مختلف دامی در سطح کشور و افزایش کارائی و بهره وری سیستم قرنطینه ای فعلی می باشد. بدیهی است که اجرای دقیق ضوابط و مقررات بهداشتی در مبدأ و کنترل آن در مقصد می تواند بسیاری از مشکلات موجود در زمینه

کنترل بهداشتی قرنطینه ای در جاده های ارتباطی کشور را مرتفع سازد.

اهم وظایف این اداره شامل انجام کلیه اقدامات لازم جهت پیشگیری از احتمال سرایت و نفوذ بیماریهای واگیر دمی و اگزوتیک به داخل کشور به منظور حفظ سرمایه های دمی و نهایتاً حفظ بهداشت عمومی جامعه ، بررسی نقاط مرزی کشور (زمینی، دریائی و هوایی) راهها و معابر داخلی به منظور ایجاد و احداث پستهای قرنطینه مرزی و داخلی جهت کنترل بهداشتی نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دمی ، به اجرا گذاشتن اقدامات پیشگیری کننده در مناطقی که امکان پخش و سرایت بیماری وجود دارد و اطلاع رسانی درهنگام شیوع بیماری ، کنترل بهداشتی تردد دام و فرآورده های خام دامی از طریق صدور مجوز بهداشتی حمل بر طبق آخرین دستورالعمل ها و مقررات سازمان دامپزشکی کشور، صدور گواهی نامه ها و مجوزهای بهداشتی صادرات و واردات و ترانزیت دام زنده و فرآورده های خام دمی پس از انجام اقدامات قرنطینه ای و کنترل های بهداشتی براساس مقررات مربوط، مراقبت در اجرای برنامه های کنترل بهداشتی، نقل و انتقال دام و فرآورده های دمی در داخل کشور از طریق ایجاد پستهای قرنطینه ثابت و موقت، طبق برنامه های مصوب سازمان ، همکاری با نیروی محترم انتظامی و سازمان حمل و نقل و پایانه ها در امر کنترل تردد دام زنده و فراورده های خام دامی در سطح کشور.

به منظور رسیدن به این اهداف و در راستای یکپارچه سازی نقل و انتقال در سطح کشور و همچنین ارائه خدمات الکترونیک در راستای نیل به هدف دولت الکترونیک، سامانه ای با نشانی e.ivo.ir طراحی شده و کاربران از هر نقطه کشور می توانند با نام کاربری و رمز عبور وارد سامانه شده و اقدام به صدور مجوزهای بهداشتی حمل براساس مستندات و گواهی های ارائه شده توسط متقاضی نمایند. این مستندات و گواهی ها باید مورد تأیید بوده و سلامت محموله را اثبات نمایند.

مجوزهای بهداشتی حمل به محض صدور در مبدأ، قابل مشاهده در مقصد نیز بوده و شبکه دامپزشکی شهرستان مقصد می تواند نسبت به پیگیری و کنترل محموله و تأیید سلامت آن اقدام نماید و این

موضوع را در سامانه از طریق ثبت تأیید تخلیه به اطلاع کاربر مبدأ برساند. در صورت عدم وصول محموله نیز می تواند با عبارت عدم وصول کاربر مبدأ را مطلع سازد تا در موارد بعدی از ارائه مجوز به راننده متخلف جلوگیری نماید.

همچنین در این سامانه امکان ثبت نام و درخواست کد رهگیری جهت خودروها و همچنین صدور مجوزهای صادرات و واردات و ترانزیت بصورت کاملاً الکترونیکی فراهم شده و متقاضیان می توانند با مراجعه به این سامانه درخواستها و امور اداری خود را پیگیری نمایند.

اقدامات صورت گرفته در سال اخیر در این اداره شامل درج کد رهگیری بر روی مرغ کشتار شده ، درج کلیه اطلاعات صادرکنندگان و محموله های صادر شده در سامانه قرنطینه ، الزام به صدور کد الکترونیک خودروها ، حال حاضر امکان صدور مجوز حمل بهداشتی بدون کد رهگیری وجود ندارد ، دسترسی به سامانه قرنطینه از طریق شبکه MPLS ، راه اندازی نسخه جدید درخواست واردات ، ارتباط سامانه صدور بارنامه و گواهی بهداشتی حمل

1- قرنطینه ی داخلی ، نظارت بر نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی در سطح کشور

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی <u>بین استانی</u>	15148 مورد
2	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی <u>داخل استانی</u>	23872 مورد
3	نظارت بر محموله های وارده به استان از سایر استان ها	31420 مورد
4	نظارت بر محموله های جا به جا شده بین شهرستان های مختلف استان	23872 مورد

2- قرنطینه ی خارجی - صادرات و ترانزیت و حمل یکسره

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
------	------------	-------

1	صدور مجوز صادرات انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی	63 مورد
2	صدور مجوز ترانزیت بین المللی انواع فرآورده های خام دامی	56 مورد
3	صدور مجوز حمل یکسره	35 مورد

نوع محصول صادراتی	تعداد مجوز	مقدار	واحد	مقصد
ماهی خوراکی تازه و منجمد	2	27	تن	روسیه - ارمنستان
گوشت مرغ منجمد	29	763	تن	عراق
تخم خوراکی ماهی	2	163	کیلوگرم	روسیه ، امارات متحدہ عربی
تخم مرغ خوراکی	17	408	تن	عراق
تخم مرغ نطفه دار گوشتی	2	265000	عدد	عراق
دام همراه مسافر	11	11	قلاده	عراق - ترکیه - کانادا

نوع محصول ترانزیتی	تعداد مجوز	مبدأ	مقصد
پوست گاو	7	عراق	ترکیه - پاکستان
پوست گوسفندی	11		
روده گوسفندی	8		
نرینه	9		
هزارلای نمک سود	21		

نوع محصول حمل یکسره	تعداد مجوز	مبدأ	مقصد
پوست خام گاو	33	عراق	گمرکات داخلی
افزودنی های خوراک دام و طیور	2	عراق	گمرکات داخلی

اداره تشخیص و درمان :

در اجرای سیاستهای اصل 44 قانون اساسی در خصوص واگذاری بخشی از فعالیت های جاری دولت به بخش خصوصی این اداره کل نیز اقدام به واگذاری بخشی از فعالیت های خود در امور دارویی، درمانی، پیشگیری، آزمایشگاهی و تأمین و توزیع دارو و واکسن طبق جدول زیر نموده است:

نوع پروانه	تعداد
امور درمانی	90
امور مایه کوبی	27
فروش دارو	43
پخش دارو و واکسن	9
آزمایشگاه	12
امور مربوط به کاردان های مایه کوب	159
جمع کل	340

همچنین در راستای سیاستهای سازمان دامپزشکی و توسعه و متمرکزسازی خدمات دامپزشکی به منظور دسترسی بهتر و سهل تر بهره برداران و همچنین در راستای توانمند سازی و حل مشکلات بخش خصوصی اقدامات زیر را در سال 1399 انجام داده است:

- 1- برگزاری جلسات با بخش خصوصی، شورای نظام دامپزشکی، اتحادیه مرغداران، نمایندگان تعزیرات و سازمان صمت در ستاد و شهرستان ها، جهت رسیدگی به مشکلات، پیشنهادات و انتقادات بخش خصوصی با حضور مدیر کل، معاون محترم سلامت و سایر رؤسای ستادی که در این خصوص موارد ذیل پیگیری شد:
 - جمع آوری درخواست تسهیلات بخش خصوصی استان و ارائه به جهادکشاورزی شهرستان هاجهت طرح درکارگروه اشتغال شهرستان و استان.
 - انجام مکاتبات با استان های همجوار جهت رعایت حوزه جغرافیایی فعالیت دامپزشکان و واکسیناتور های بخش خصوصی.

- بررسی مشکلات طرح رصد و تامین نیازهای استان و رفع کمبود ها

2- برگزاری منظم جلسات رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی با بررسی موضوعاتی نظیر ارایه گزارش عملکرد شهرستانها ، احصای کمبود های دارو واکسن استان و اتخاذ تدابیر لازم جهت رفع آنها و...

3- اجرای طرح رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی که اهم اقدامات انجام گرفته به شرح زیر می باشد :

- انجام بازدید های هفتگی رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی و اقلام استراتژیک توسط ستاد و شهرستان ها شامل مراکز مایه کوبی، داروخانه ها، درمانگاه روستایی- عشایری ، درمانگاهها و شرکت های پخش : 2774 مورد ، کارخانجات خوراک دام و طیور و مکمل سازی 367 مورد ، مرغداری 1534 مورد ، دامداری : 1608مورد

- کشف و ضبط 253 قلم دارو و واکسن غیرقابل مصرف (تاریخ منقضی و قاچاق) توسط کارشناسان ستاد و 235 قلم توسط کارشناسان شهرستان ها

- ارجاع 33 مورد پرونده تخلف به مراجع قضایی، تعزیرات و سازمان صمت

- تشکیل 11 جلسه ستاد استانی رصد و پایش دارو و واکسن های طیور با حضور مدیر کل و روسای شهرستان ها ، تشکیل جلسه در خصوص کمبود واکسنهای طیور با حضور مدیر کل و نمایندگان مرغداران استان در استانداری، تشکیل جلسات متعدد با حضور معاونت سلامت و روسای ستادی با تعاونی مرغداران مریوان ، نمایندگان بخش خصوصی در مریوان و سنندج ، مسئولین درمانگاه های روستایی و عشایری ، مدیران و مسئولین فنی شرکت های پخش دارو و واکسن و ...

- انجام 21 مورد گشت مشترک ستاد و شهرستان ها با نماینده صمت و تعزیرات از شرکت های پخش ، داروخانه ها و مراکز مایه کوبی استان

- پلمپ یک داروخانه در مریوان بدلیل تکرار تخلفات

- 4- رصد وپایش سامانه خدمات دارویی و رصد دارو و واکسنهای وارده به استان وانجام آموزش های لازم به کاربران واحصای نواقص وارسال به سازمان دامپزشکی
- 5- بررسی سامانه جی آی اس جهت رصد دقیق واکسن های وارده به استان از شرکت های پخش سراسری تا واحد های پرورشی
- 6- از سایر اقدامات اداره تشخیص ودرمان در سال 99 می توان به موارد زیر اشاره نمود :

- نمونه برداری و تمديد 3 مورد از پروانه های ساخت مکمل سازی سارال
- نظارت بر تهیه بایوج اولیه ، ارسال نمونه به مرکز تشخیص و صدور پروانه ساخت مکمل ویتامیه ومعدنی ماهیان سردابی شرکت سارال
- اخذ نمونه از 4 محصول مکمل سازی سارال وارسال به مرکز تشخیص بمنظور انجام آزمایشات پی ام اس
- کشف وضبط 3667 کیلو گرم انواع مواد اولیه ومکمل تاریخ منقضی از کارخانه مکمل سازی و 9750 کیلوگرم محصول فاقد تاریخ تولید وشماره بچ ومواد اولیه بدون هویت از کارخانجات خوراک دام وطیور وآبزیان استان درطی اجرای طرح رصد وپایش اقلام استراتژیک
- کشف دوانبار دارویی غیر مجاز در مریوان وموچش
- تمديد پروانه های پخش و مسئول فنی شرکت های لیلاخ داروی فراز ودامیار کوش
- صدور پروانه پخش ومسئول فنی شرکت دانا درمان هورام قروه
- صدور موافقت اولیه شرکت پخش تایبه ت دارو
- انجام بررسی های تکمیلی واریه گزارش تکمیلی تخلفات شرکت پخش ژيوار به پلیس امنیت قضایی استان
- تشدیدنظارت برمراکزمایه کوبی ورصد وپایش دقیق واکسن های طیور توسط ستاد وشهرستان ها ، رفع کمبود های استان وتشکیل جلسات متعدد با حضور مدیر کل در سازمان دامپزشکی

و شرکت تولیدی توزیعی رازی البرز به منظور تخصیص سهمیه بیشتر واکسن به استان و نظارت دقیق بر نحوه توزیع تا رسیدن به مصرف کننده نهایی و راستی آزمایی. همچنین قطع سهمیه بصورت موقت و عدم انعقاد قراردادهای جدید با تعدادی از مراکز مایه کوبی که در ارزیابی های این اداره کل عملکرد مناسبی نداشته اند.

مجموع عملکرد آزمایشگاه های دامپزشکی استان کردستان در سال

1399

بخش	سرولتری a ₂	سرولتری پلور	آنالیز قیمتی	کشت میکروبی	کشت مرغی	انگل شناسی	P.C.R	خون شناسی	بیهوشی قیمتی	باقیمانده	جمع
خصوصی	864	20470	2284	1275	6794	4112	0	5613	721	0	42133
دولتی	11140	3546	3094	77	23	0	1315	.	0	5	19200
مجموع	12004	24016	5378	1352	6817	4112	1315	5613	721	5	61333

فعالیت های ترویجی دامپزشکی در سال 1399

آموزش و ترویج در راستای نیل به اهداف تعیین شده سازمان بسیار حایز اهمیت است به گونه ای که بهره براری که آموزش های لازم را در خصوص فعالیت مرتبط با شغل خود را دیده باشد میتواند ارائه خدمات دستگاه را بهتر پذیرفته و سطح همکاری بالاتری داشته باشد و منظور از خدماتی را که دستگاه اجرایی به ایشان ارائه می نماید بهتر درک کند لذا در همین راستا هر ساله تقویم آموزشی با سرفصل های مشخص تدوین و برای اجرا به شبکه های دامپزشکی شهرستان ها ارسال میگردد تا در قالب آن در خصوص آموزش و ترویج بهره برداران اقدام نمایند که امار های مربوطه را اخذ و در سامانه ی stat.ivo.ir ثبت مینمایند که جدول زیر گزارش اخذ شده از همین سامانه را نشان میدهد.

یک ساله	شرح فعالیت ها	
805	تعداد کلاس ها و جلسات توجیهی	آموزش حضوری
22421	تعداد فراگیران (نفر)	
1207	مدت اجرا (ساعت)	

0	تعداد بیننده (نفر)	نمایش فیلم و اسلاید
0	نوع فراگیران	
0	تعداد کل موضوعات تهیه شده در قالب پوستر - پمفلت- و اطلاعیه (موضوع)	
1070	تعداد پوستر - پمفلت و اطلاعیه تکثیر شده (برگ (	
412	تعداد مخاطب (نفر)	آموزش زنان روستایی
200	مدت اجرا (ساعت)	

اعتبارات در سال 1399

الف - طرح تملک دارائیهای سرمایه ای :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	عنوان طرح	اعتبار مصوب
1	احداث و تکمیل و تعمیر واحدهای فنی دامپزشکی	25200
2	پوشش و کنترل بهداشتی دام و فراورده های خام دامی و شیلاتی	19000
3	مبارزه با بیماریهای واگیر و انگلی دام (به استثنای اپیدمیها و بیماریهای قرنطینه ای)	50500
4	تسویه بدهی به شهرداری ها	800
	جمع	95500

ب- اعتبارات هزینه ای :

ارقام به میلیون ریال

ردیف	عنوان برنامه	اعتبار مصوب
1	برنامه پیشگیری و مبارزه با بیماری های دام ، طیور و آبزیان	157190.995690
2	مطالبات بازنشستگان (پاداش پایان خدمت و مانده مرخصی)	10790
	جمع کل	167980.995690

اداره سازمان دامپزشکی کشور کردستان

شرح وظایف اداره کل دامپزشکی کردستان و شبکه های دامپزشکی
تابعه
بررسی بیماری های دامی، شناسایی مناطق آلوده و راه سرایت و
طرز انتشار بیماری ها، تامین بهداشت دام کشور از طریق
پیشگیری و مبارزه با بیماری های همه گیر و قرنطینه ای دام،

همکاری با دانشگاه علوم پزشکی در امر مبارزه با بیماری‌های مشترک انسان و دام، تاسیس پست‌های قرنطینه در نوار مرزی و داخل کشور به منظور جلوگیری از سرایت بیماری‌های دامی، همچنین کنترل بهداشتی ورود و خروج دام و فرآورده‌های خام دامی و نظارت در نقل و انتقال آنها و صدور گواهی بهداشتی دام و فرآورده‌های خام دامی که به خارج صادر می‌شود، از جمله وظایف این این اداره کل می باشد .

نظارت بر کارخانه‌های تولید خوراک دام از لحاظ بهداشتی، اظهار نظر و نظارت درباره ساخت، ورود و صدور و فروش انواع دارو، واکسن، سرم و مواد بیولوژیکی مخصوص دام، صدور پروانه اشتغال برای موسسات و واحدهای تهیه‌کننده مواد مورد مصرف دامپزشکی، صدور پروانه فعالیت برای تمامی مراکز بخش خصوصی جهت افراد ذی‌صلاح، تهیه وسایل و لوازم فنی، داروها، واکسن، سرم، مواد بیولوژیک، سموم و مواد ضدعفونی‌کننده مربوط به مبارزه با بیماری‌های دامی از داخل یا خارج کشور و عرضه آن به مصرف‌کنندگان به قیمت تمام‌شده یا به صورت بلاعوض و بازرسی و کنترل کیفی بهداشتی فرآورده‌های خوراکی دام از مرحله تولید تا توزیع نیز از دیگر وظایف اساسی این اداره کل می باشد .

اداره کل دامپزشکی استان کردستان همه ساله در راه نیل به اهداف فوق اقداماتی نظیر :

واکسیناسیون سراسری بر علیه بیماری‌های دامی ، بررسی و مراقبت دام، طیور، زنبور عسل و آبزیان بویژه پایش وضعیت آنفلوآنزای پرندگان ،طاعون و جنون گاوی CCHF و سایر بیماری‌های اگزوتیک ، نظارت بر بهداشت فراورده های خام دامی از تولید تا عرضه ، کنترل وضعیت بهداشتی اماکن پرورش و نگهداری دام و نظارت بر تردد دام و فرآورده های خام دامی را در دستور کار دارد.

گسترده‌ی عملیات و مراکز هدف اعم از روستا ها ، دامداری های صنعتی و سنتی ، مرغداری ها ، مراکز پرورش آبزیان، مراکز تولید، توزیع و نگهداری فراورده های خام دامی در سطح شهرها و پست های قرنطینه ای، اداره کل دامپزشکی را برآن داشته تا در راه اجرای وظایف خود از توان بخش خصوصی نیز بهره گیری نماید . مجموعه فعالیت های دامپزشکی استان علاوه برکاهش ضایعات

واقصادی تر نمودن فعالیت های دامداری ، مرغداری و... ، ارتقاء سطح بهداشت فرآورده های خام دامی، می تواند نقش غیر قابل انکاری در کنترل بیماریهای مهلك مشترك بین انسان و دام داشته باشد .

پیشگیری و مبارزه با بیماری های دام در سال 1400 در استان کردستان سالیانه در مجموع حدود 20 نوع عملیات مایه کوبی دامی صورت می گیرد بطور متوسط سالیانه هر واحد اپیدمیولوژیک دارای انواع دام در استان به میزان 5 نوبت مورد مراجعه اکیپ های دامپزشکی دولتی و غیر دولتی قرار می گیرد که عمدتاً " به صورت واکسیناسیون دامی بر علیه بیماریهای آبله ، شاربَن ، لمپی اسکین ، تب برفکی ، بروسلوز و آنتروتوکسمی می باشد که با اولویت کانون های بیماری و مناطق اطراف کانون انجام می گیرد.

عملیات مایه کوبی دامی صورت می گیرد که غالباً " بوسیله مراکز مایه کوب بخش غیر دولتی انجام می گیرد که عمدتاً " به دو شکل انجام شده است که بخشی بصورت رایگان بوده و از دامدار وجهی اخذ نشده و توسط بخش دولتی هزینه اجرای عملیات به بخش خصوصی پرداخت شده است و بخش دیگری هزینه اجرای عملیات از دامداران تحت پوشش اخذ شده است که عمدتاً " شامل بیماری های مدیریتی باکتریایی می باشد (کمتر از 20 درصد از کل عملیات را در بر خواهد گرفت) . عملیات انجام یافته توسط بخش دولتی نیز کاملاً بصورت رایگان بوده و از دامداران تحت پوشش هیچ گونه وجهی اخذ نشده است که شامل بیش از 80 درصد کل عملیات خواهد بود .

اداره کل دامپزشکی کردستان در راستای مبارزه و پیشگیری بیماریهای واگیر دامی با اجرای عملیات گسترده واکسیناسیون بر علیه بیماریهای واگیر دامی نظیر تب برفکی ، شاربَن یا سیاه زخم ، شاربَن علامتی، آبله ، اگالاکسی آنتروتوکسمی ، قانقاریا ، تیلریوز گاو ، PPR یا طاعون نشخوار کنندگان کوچک ، شاربَن تَك سمی و کزار اسب ، با بهره گیری از توان اکیپ های واکسیناتور بخش دولتی و خصوصی موفق به کنترل سویه های بومی عامل بیماریهای دامی در منطقه شده است .

1- پیشگیری و مبارزه با بیماری های مشترک بین انسان و دام در سال 1400

الف - پیشگیری و مبارزه با بیماری شاربن (سیاه زخم)

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو و گوساله مایه کوبی شده (نوبت سر)	31710
تعداد گوسفند و بز مایه کوبی شده (نوبت سر)	509056
تعداد تک سمی مایه کوبی شده (نوبت سر)	1322
تعداد کانون های مشکوک نمونه برداری شده	2
تعداد موارد مثبت	1

ب- پیشگیری و مبارزه با بیماری بروسلوز (تب مالت)

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو گوساله مایه کوبی شده	61555
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	114
تعداد گوسفند و بز بره و بزغاله مایه کوبی شده	407065
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	116
تعداد دامداری یا قریه عمل شده	872
تعداد دام خونگیری شده جهت انجام آزمایشات سرولوژیک	1450
تعداد دام های آلوده (مثبت)	10807
تعداد دام های آلوده (مثبت)	890
تعداد دام های آلوده (مثبت)	4
تعداد دام های آلوده (مثبت)	13

ج - پیشگیری و مبارزه با بیماری هاری

شرح عملیات	عملکرد
تعداد سگ واکسینه شده و قلاده گذاری شده (قلاده)	9542
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	106
تعداد سگهای درمان شده-مبارزه با کیست هیداتید	6111
تعداد نمونه برداری انجام شده	20
تعداد موارد مثبت	18

د - پیشگیری و مبارزه با بیماری مسمشه

شرح عملیات	عملکرد
تعداد تک سمی تست شده (نوبت سر)	1259
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	140
تعداد موارد مثبت	8

و - پیشگیری و مبارزه با بیماری سل

شرح عملیات	عملکرد
------------	--------

18780	تعداد گاو تست شده (نوبت سر)
103	درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه
25	تعداد موارد مثبت

ه - عملیات مبارزه با انگل های خارجی بدن دام و ناقلین

نوع عملیات	سم پاشی بدن گاو و گوساله (راس)	سم پاشی بدن گوسفند و بز (راس)	سم پاشی جایگاه نگهداری دام (متر مربع)
تب خونریزی دهنده کریمه کنگو	250	4325	0

نوع عملیات	سم پاشی بدن گاو و گوساله (راس)	سم پاشی بدن گوسفند و بز (راس)	سم پاشی جایگاه نگهداری دام (متر مربع)
سمپاشی طرح جامع	506	23170	52510

2- پیشگیری و مبارزه با بیماری های اختصاصی دام در سال 1400

عملیات مایه کوبی (نوبت سر)	یک ساله	پیش بینی سالیانه	درصد پیشرفت
آبله گوسفندی	446031	5000	8921
آبله بزی	20021	2000	1000
شاربن علامتی	1867	5000	37
PPR	1590491	1500000	106
تب برفکی گاو	96689	150000	65
تب برفکی گوسفند	1089285	1000000	109
آنتروتوکسمی	1190947	1400000	85
آگالاکسی	59879	100000	60
قانقاریا	157828	300000	53
لمپی اسکین	77329	60000	129
تیلریوز گاوی	6891	15000	46
جمع	4737258	4537000	104

3- تعداد واحد های صنعتی و روستایی بازدید شده (نوبت بازدید) جهت عملیات بررسی و مراقبت از بیماری تب برفکی توسط دامپزشکی کردستان در سال 1400

سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
1400	257	179	162	151	98	212	107	148	0	7	9	0	1330

نظارت بر بهداشت عمومی در سال 1400

در حال حاضر گوشت قرمز مصرفی استان از محل استحصال در 4 کشتارگاه سنتی ، دو کشتارگاه نیمه صنعتی و یک کشتارگاه صنعتی تامین میگردد. وجود 7 کشتارگاه صنعتی طیور توانسته است نیاز استان را در خصوص خدمات رسانی به مرغداری ها و تولید گوشت مرغ بهداشتی مرتفع نماید.

استان کردستان دارای 6 میدان دام ، 4 واحد کشتارگاه سنتی دام فعال در شهرستانهای مریوان ، دیواندره ، سروآباد و بیجار، یک باب کشتارگاه صنعتی دام در شهرستان سنندج و دو باب کشتارگاه نیمه صنعتی در سقز و بانه می باشد علیرغم وجود مشکلات بهداشتی ، تاسیساتی ، مدیریتی و ساختاری در کشتارگاه های سنتی فوق الذکر ، در تمامی کشتارگاه های استان ناظرین و بازرسین بهداشت گوشت دامپزشکی بخش دولتی مستقر بوده و کار بازرسی صحت گوشت انجام می گیرد.

علیرغم افزایش جمعیت مصرف گوشت قرمز افزایش چشمگیری نداشته که یکی از عمده دلایل آن میتواند گرایش مردم به مصرف گوشت مرغ باشد و همچنین افزایش قیمت گوشت قرمز و پایین بودن قدرت خرید مصرف کنندگان است تاریخچه کشتار صنعتی مرغ در استان کردستان مربوط به سال 77 بوده سالی که در آن اولین کشتارگاه صنعتی طیور در شهرستان سنندج شروع به فعالیت نمود . تا قبل از این تاریخ مرغ شهرستان های استان اغلب به شکل زنده عرضه می شد و مقادیر بسیار جزئی مرغ بصورت پرکنده از سایر استانها وارد کردستان می شد.

با شروع به کار کشتارگاه صنعتی مرغ اقدامات وسیعی در جهت تبدیل الگوی مصرف مرغ در استان به انجام رسید که از جمله میتوان به اجرای برنامه های گسترده آموزشی و ترویجی ، برخورد با متخلفین و تشویق عرضه کنندگان به تبدیل مراکز به شکل بهداشتی و مجهز به سیستم سرد کننده و همچنین تجهیز ناوگان حمل و نقل مرغ اشاره نمود.

با شروع بکار نمودن کشتارگاه های جدید در دیگر شهرستان های استان این روند سرعت بیشتری به خود گرفت ، افزایش چشمگیر مصرف مرغ پرکنده به بیش از چند برابر گذشته این اداره کل را

بر آن داشت تا در ادامه برنامه بهداشتی تر کردن مرغ ، کشتارگاه های استان را ملزم نماید که مرغ های کشتار روز را به شکل بسته بندی شده و دارای تاریخ مصرف و با مشخصات کامل ارائه نماید

امروزه در کلیه شهرستانهای تابعه مراکز عرضه مرغ بهداشتی موجود بوده و اندک عرضه کنندگان مرغ زنده به حاشیه شهرها رانده شده اند و روز به روز از تعداد آنها کاسته میشود. کیفیت مناسب مرغ های استحصالی در کشتارگاه های استان باعث شده که گوشت مرغ کم کم جای گوشت قرمز را در سبد مصرف خانوار پر نماید.

1 (نظارت بر فرآورده های خام دامی :

اقدامات	مقدار	واحد
مقدار لاشه دام بازرسی	132692	راس
مقدار گوشت قرمز حذف شده	73830	کیلو گرم
تعداد طیور کشتاری	23739982	قطعه
مقدار ضبیطی کشتارگاهی طیور	343212	قطعه
تعدادبازدید از مراکز عرضه فرآورده های خام دامی	180757	موردبازدید
میزان فرآورده غیر بهداشتی ضبط شده	103105	کیلو گرم

2 (تعداد اکیپ های عملیاتی نظارتی و بازرسی ویژه ایام محرم (تاسوعا وعاشورا) استان کردستان در سال 1400

تعداد پرسنل عملیاتی			تعداد اکیپ های نظارتی و بازرسی	
ناظر شرعی	بازرس بهداشت گوشت	دکتر دامپزشک	سیار	ثابت
11	46	32	25	24

3 (گزارش عملکرد بازرسی ونظارت بهداشتی طرح های تشدید استان کردستان سال 1400

نام طرح	تعداد دام زنده بازرسی شده (راس)	وزن لاشه های ضبط شده (کیلوگرم)	بازدید از مراکز عرضه و تولید	فرآورده ضبیطی در مراکز عرضه (کیلوگرم)
عاشورا و تاسوعا	182	172	-----	-----
عید قربان	1707	1556	-----	-----
رمضان	-----	-----	3088	63192
یلدا	-----	-----	4746	4606
نوروز	-----	-----	3077	44852
طرح های تشدید	-----	-----	16809	37041

ستاد اداره کل				
---------------	--	--	--	--

4) تعداد پروانه های موجود در سامانه صدور پروانه ها

cert.ivo.ir

کارخانجات خوراک	عمل آوری فرآورده ها	کشتارگاه طیور	دستیار مسئولین فنی	مسئولین فنی	خودرو های حمل	کل موارد	عنوان پروانه ها
24	18	7	13	87	3606	3755	

5) قرارداد تنظیمی مسئولین فنی ، دستیاران مسئول فنی بهداشتی و کارفرما و اختصاص کد کاربری جهت درج سایر مدارک جهت اخذ پروانه مسئولین فنی از سامانه CERT.IVO.IR

کشتارگاه دام	کشتارگاه طیور	کارخانه خوراک	صنایع بسته بندی	فرآوری کود	میدان دام	جمع آوری شیر	مرغ مادر جوجه کشی و سایر	سایر	جمع کل
5	12	24	18	2	6	16	10	15	108

بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور زنبور عسل در سال 1400 جایگاه صنعت طیور استان در مقایسه با کشور بر اساس آمار و ارقام سازمان دامپزشکی کشور ، به دلیل وجود یک مرغداری در هر 34 کیلومتر مربع جزو مناطق پر تراکم از نظر صنعت مرغداری می باشد. کردستان از نظر تعداد واحدهای گوشتی دارای رتبه 12 ، تعداد کل واحدهای طیور دارای رتبه 14 ، از نظر جوجه ریزی واحدهای گوشتی رتبه 8 کشوری را دارد .

با پیگیری و برخورد قاطع سنوات گذشته اداره کل دامپزشکی استان با واحدهای پرورشی غیر مجاز ، واحدهای غیر مجاز ساماندهی و یا تغییر کاربری داده و در حال حاضر ، واحد پرورشی غیر مجازی در استان وجود ندارد که امکان جوجه ریزی داشته باشد.

با توجه به نظارت عالیه بر مزارع مرغ مادر و کارخانجات جوجه کشی ، ارتقاء سطح مدیریت بهداشتی مزارع پرورش ، رعایت اقدامات امنیت زیستی ، الزام مرغداران به رعایت ضوابط و مقررات دامپزشکی در زمان صدور و تمدید پروانه بهداشتی و ... تعداد کانون بیماریهای باکتریایی و قارچی و انگلی به شدت کاهش پیدا کرده است . ولی تعداد کانونهای بیماریهای ویروسی

مثل نیوکاسل ، برونشیت و ... در حال افزایش است لذا با توجه به افزایش کانونهای بیماری ویروسی باید همزمان با تغییر ویروسها ، امکانات و تجهیزات تشخیص تکمیلی تهیه و آزمایشات مولکولی در سطح استان انجام شود . دلایل روند صعودی بیماریهای ویروسی شامل افزایش تراکم در تعداد و ظرفیت واحدهای مرغداری ، افزایش نقل و انتقالات ، عدم اجرای کامل برنامه واکسیناسیون توسط برخی از مرغداران عمدتاً به دلایل اقتصادی (موثرترین روش پیشگیری از بیماریهای ویروسی واکسیناسیون واحدهای مرغداری می باشد) ، بیماریهای نوظهور مانند آنکارا ، تغییر سویه ویروس ها و افزایش فاصله زمانی تا تولید واکسن مناسب و ظهور سروتیپ های جدید است .

تعداد کل کانون های بیماری و درصد تلفات واحدهای مرغداری نسبت به کل جوجه ریزی ، باتوجه به برقراری کامل سیستم های اطلاع رسانی و الزام ثبت کامل اطلاعات تلفات در سامانه GIS و افزایش تراکم جمعیت ، روند افزایشی نشان می دهد . اقدامات و مداخلات بموقع دامپزشکی ، ممیزی واحدهای مرغ مادر و تخمگذار قبل از جوجه ریزی ، هماهنگی کامل بین دستگاههای ذیربط ، ساماندهی جوجه ریزی ، تعریف گردش کار مشخص در مواقع وقوع خسارت در واحدهای مرغداری، ساماندهی مراکز مایه کوبی ، نظارت بر واکسن و واکسیناسیون در واحدهای مرغداری ، تشکیل کارگاه ها و کلاسهای آموزشی برای مرغداران ، تشدید نظارت بر جوجه یکروزه تولیدی ، پیگیری مشکلات هفته اول پرورش، اجرای طرحهای تحقیقاتی با همکاری سازمان دامپزشکی و مراکز تحقیقاتی، راه اندازی GIS و ثبت کامل آمار و اطلاعات و لینک آن به سامانه های مرتبط و رعایت فاصله جوجه ریزی تاثیر بسزایی در کاهش تلفات واحدهای مرغداری استان را دارد .

تعداد دز واکسن مصرف شده به تناسب افزایش جوجه ریزی افزایش پیدا کرده است که این امر نشان دهنده افزایش واکسنهای دوگانه و هدف دار شدن واکسیناسیون در واحدهای مرغداری می باشد .

1- عملکرد در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور در سال 1400

سال	خلاصه گزارش عملکرد بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور
4479	تعداد کل بازدید های غیر فعال از (مادرگوشتی، تخمگذار تجارتي، نیمچه گوشتی، سایر ماکیان، تالابها و منابع آبی،)
46862	تعداد نمونه برداری های انجام شده
49293	تعداد کل آزمایشات انجام شده
317715262	میزان واکسیناسیون طیور (دز)
2832	تعداد کانون بیماری های طیور صنعتی
17/26	درصد تلفات طیور صنعتی نسبت به میزان جوجه ریزی در واحدهای درگیر بیماری
48261208	تعداد جوجه ریزی (گوشتی، تخمگذار، مادر گوشتی)
19	تعداد واحدهای مرغداری مشمول حذف کانون آلوده
290	تعداد نمونه های ارسالی به سازمان دامپزشکی
19 واحد پرورشی	ضد عفونی جایگاه طیور معدوم شده
66	برگزاری دوره های آموزشی برای مرغداران
2373	تعداد افراد آموزش دیده
17/02	درصد تلفات طیور نسبت به کل جوجه ریزی

2- اقدامات شاخص اداره مبارزه با بیماریهای طیور و زنبورعسل در سال 1400

اقدام	تاثیر آن بر سیستم دامپزشکی	تاثیر آن بر صنعت مرغداری / زنبورداری
راستی آزمایی گزارش بیماری بخش خصوصی و نظارت بر تایید تلفات واحدهای پرورشی استان	افزایش چشمگیر موارد گزارش بیماری و تلفات در سامانه GIS	اخذ اطلاعات دقیق از میزان بروز و شیوع بیماریها
نظارت بر توزیع واکسنهای طیور از مراکز پخش به مراکز مایه کوبی و مراکز پرورشی	توزیع عادلانه واکسن به شهرستانها و پیگیری در موارد کمبود واکسن	پیشگیری از کمبود واکسنهای طیور
نظارت بر سالم سازی کود پایان دوره واحدهای پرورشی	نظارت بر عملکرد مسئولین فنی	کاهش رخدادهای بیماری ویروسی

الزام به استفاده از واکسنهای تزریقی نیوکاسل	نظارت بر عملکرد مسئولین فنی	کاهش رخدادهای بیماری ویروسی
بکارگیری مسئولین فنی برای تمامی واحدهای پرورشی طیور	نظارت عالیه بر مراکز پرورشی	تسهیل فرایند نظارتهای بهداشتی

3- عملکرد اداره کل دامپزشکی کردستان در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های زنبور عسل

خلاصه گزارش عملکرد یکساله بهداشت و مبارزه با بیماری های زنبور عسل	در سال 1400
تعداد کل بازدید ها از زنبورستان های استان	10
تعداد نمونه برداری	20
آزمایش	20
تعداد کلاس های آموزشی برگزار شده و افراد آموزش دیده	5
تعداد کندوی زنبور عسل (فروند)	280000
میزان تولید عسل (کیلوگرم)	1872000
تعداد کانون های بیماری زنبور عسل	10

4- اقدامات اداره کل دامپزشکی در برداشتن موانع و مشکلات موجود

موانع و مشکلات موجود	اقدامات انجام شده	تاثیر آن بر صنعت مرغداری /زنبورداری
عدم رعایت موارد امنیت زیستی توسط تعدادی از مرغداران	اعلام توصیه و هشدار های بهداشتی به مرغداران	کاهش تلفات و بروز بیماریهای ویروسی
مقاومت تعدادی از مرغداران در اجرای ضوابط بهداشتی منجمله عقیم سازی کود پایان دوره و استفاده از واکسن تزریقی	الزام مرغداران به رعایت مقررات سازمان دامپزشکی	کاهش تلفات و بروز بیماریهای ویروسی
مشکلات ساختاری واحدهای پرورشی	ممیزی واحدهای پرورشی و ممانعت از جوجه ریزی تا زمان بهبود وضعیت ساختاری	کاهش تلفات و بروز بیماریهای ویروسی

پایین آمدن کیفیت جوجه های یکروزه و افزایش موارد گزارش بیماری در واحدهای پرورشی	اعلام موضوع به دفتر سازمان و استانهای مبدا جوجه	در راستای کاهش میزان تلفات در هفته اول پرورش
عدم گزارش بیماری توسط زنبورداران	پیگیری و توصیه های لازم با اتحادیه زنبورداران و تشکلهای مربوطه	بهبود وضهت بهداشتی زنبورستانها
عدم بروز رسانی سامانه GIS زنبور عسل	پیگیری موارد نقص از جانب دفتر فاوا سازمان	مرتفع نمودن مشکلات سامانه ای واحدهای پرورشی

بهداشت و مبارزه با بیماری های آبزیان در سال 1400 ماهی یکی از مهم ترین منابع تامین پروتئین های حیوانی مورد نیاز انسان را در تمام جهان تشکیل می دهد. در بخش ماهیان سرد آبی در سال 93 ایران با تولید بیش از 140 هزار تن ماهی قزل آلا رتبه نخست جهان را کسب کرده است. استان کردستان نیز که یکی از تولید کنندگان عمده ماهی قزل آلا در سطح کشور می باشد. در خلال سالیان گذشته به دلیل رشد سریع آبی پروری در کشور و توسعه ارتباطات مشکلاتی مزرعه داران استان را تهدید نموده که می توان به موارد ذیل اشاره نمود.

بیماری استرپتوکوکوزیس که به شکل خزنده و به تدریج قسمت عمده مزارع استان را درگیر نموده و سبب تلفات و کاهش رشد و ... در مزارع گردید ولی علی رغم خسارت بالای این بیماری به دلیل مزمن بودن آن، اغلب مزرعه داران بیماری را به عنوان یک واقعیت قبول نموده و متاسفانه کوچک ترین تلاشی در جهت مبارزه با آن صورت نمی دادند مگر اینکه شدید گردیده و سبب تلفات بالا می گردید .

بیماری VHS که بیماری ویروسی و خیلی حاد بوده و متاسفانه سبب خسارات زیادی به صنعت آبی پروری استان گردید. این بیماری به دلیل تلفات بالا و مشکلات کنترل بیماری مشهور به بیماری ورشکستگی بوده و در مناطق پاک بهترین روش مبارزه ، معدوم سازی و آیش اولین مزارع در گیر می باشد تا سایر مزارع در گیر نشوند. اما متاسفانه در زمان ایجاد اولین موارد بیماری علی رغم پیگیری های مداوم امکان تامین اعتبار لازم برای معدوم سازی فراهم نگردیده و کم کم تعداد موارد بیماری

علی الخصوص در مجتمع های پرورش ماهی افزایش یافته و سبب خساراتی به مزارع در گیر شد.

7- عملکرد اداره کل دامپزشکی کردستان در خصوص بهداشت و مبارزه با بیماری های آبزیان در سال 1400

نوع پرورش	نوع مزرعه مرکز	تعداد مزارع فعال	تعداد بازدید	تعداد کل	تعداد کل	تعداد آزمایشات به تفکیک				نتیجه آزمایشات	تعداد نمونه ارسال به سازمان
						ویروسی	میکروبی	انگلی	قارچی		
سرد آبی	تکثیر و تفریخ	5	180	10	50	95	0	0	0	0	1
	پرورش	240	1504	92	460	106	14	92	0	0	0
گرم آبی	تکثیر	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	پرورش	6	12	0	0	2	2	0	0	0	0
ماهیان ریائی		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ماهیان ینتی	تکثیر	1	12	1	5	0	0	0	0	0	0
	پرورش	2	36	1	5	0	0	0	0	0	0
مع کل		254	1744	104	520	203	111	92	0	0	1

* نظارت بر واردات **2766000 قطعه** تخم چشم زده قزل آلا
 * انجام فازهای اول و دوم طرح مراقبت از بیماریهای ویروسی (IPN,IHN,VHS) در ماهیان قزل آلا در سال 1399-1400
 * تامین و ذخیره سازی بچه ماهی استخرهای پرورش ماهی از مراکز تکثیر و تفریخ در استان کردستان

قرنطینه و امنیت زیستی:
 قرنطینه بعنوان یکی از رکن ها و ابزارهای مهم در تأمین بهداشت دام و فرآورده های خام دامی از جمله اجرای پروژه های کنترل و ریشه کنی بیماری های دامی مطرح می باشد. فعالیت های قرنطینه ای طیف وسیعی از فعالیت ها را شامل می گردد که از قرنطینه داخل دامداری شروع و به استقرار ایستگاههای کنترل و پست های قرنطینه مرزی و بین استانی و اجرای دستور العمل های بهداشتی قرنطینه ای حمل و نقل دام و فرآورده های خام دامی منتهی می گردد.

هدف از ضوابط اجرائی قرنطینه، بهبود فعالیت در راستای جلوگیری از ورود و یا انتشار بیماریهای مختلف دامی در سطح کشور و افزایش کارایی و بهره وری سیستم قرنطینه ای فعلی می باشد. بدیهی است که اجرای دقیق ضوابط و مقررات بهداشتی در مبدأ و کنترل آن در مقصد می تواند بسیاری از مشکلات موجود در زمینه کنترل بهداشتی قرنطینه ای در جاده های ارتباطی کشور را مرتفع سازد.

اهم وظایف این اداره شامل انجام کلیه اقدامات لازم جهت پیشگیری از احتمال سرایت و نفوذ بیماریهای واگیر دامی و اگزوتیک به داخل کشور به منظور حفظ سرمایه های دامی و نهایتاً حفظ بهداشت عمومی جامعه، بررسی نقاط مرزی کشور (زمینی، دریائی و هوائی) راهها و معابر داخلی به منظور ایجاد و احداث پستهای قرنطینه مرزی و داخلی جهت کنترل بهداشتی نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی، به اجرا گذاشتن اقدامات پیشگیری کننده در مناطقی که امکان پخش و سرایت بیماری وجود دارد و اطلاع رسانی درهنگام شیوع بیماری، کنترل بهداشتی تردد دام و فرآورده های خام دامی از طریق صدور مجوز بهداشتی حمل بر طبق آخرین دستورالعمل ها و مقررات سازمان دامپزشکی کشور، صدور گواهی نامه ها و مجوزهای بهداشتی صادرات و واردات و ترانزیت دام زنده و فرآورده های خام دامی پس از انجام اقدامات قرنطینه ای و کنترل های بهداشتی براساس مقررات مربوط، مراقبت در اجرای برنامه های کنترل بهداشتی، نقل و انتقال دام و فرآورده های دامی در داخل کشور از طریق ایجاد پستهای قرنطینه ثابت و موقت، طبق برنامه های مصوب سازمان، همکاری با نیروی محترم انتظامی و سازمان حمل و نقل و پایانه ها در امر کنترل تردد دام زنده و فرآورده های خام دامی در سطح کشور.

به منظور رسیدن به این اهداف و در راستای یکپارچه سازی نقل و انتقال در سطح کشور و همچنین ارائه خدمات الکترونیک در راستای نیل به هدف دولت الکترونیک، سامانه ای با نشانی e.ivo.ir طراحی شده و کاربران از هر نقطه کشور می توانند با نام کاربری و رمز عبور وارد سامانه شده و اقدام به صدور

مجوزهای بهداشتی حمل براساس مستندات و گواهی های ارائه شده توسط متقاضی نمایند. این مستندات و گواهی ها باید مورد تأیید بوده و سلامت محموله را اثبات نمایند.

مجوزهای بهداشتی حمل به محض صدور در مبدأ، قابل مشاهده در مقصد نیز بوده و شبکه دامپزشکی شهرستان مقصد می تواند نسبت به پیگیری و کنترل محموله و تأیید سلامت آن اقدام نماید و این موضوع را در سامانه از طریق ثبت تأیید تخلیه به اطلاع کاربر مبدأ برساند. در صورت عدم وصول محموله نیز می تواند با عبارت عدم وصول کاربر مبدأ را مطلع سازد تا در موارد بعدی از ارائه مجوز به راننده متخلف جلوگیری نماید.

همچنین در این سامانه امکان ثبت نام و درخواست کد رهگیری جهت خودروها و همچنین صدور مجوزهای صادرات و واردات و ترانزیت بصورت کاملاً الکترونیکی فراهم شده و متقاضیان می توانند با مراجعه به این سامانه درخواستها و امور اداری خود را پیگیری نمایند.

اقدامات شاخص صورت گرفته در سال اخیر در این اداره شامل واگذاری صدور گواهی بهداشتی حمل به مسئولین فنی واحد های مرغداری ، افزایش صادرات آبزیان به کشور روسیه ، تشدید نظارت و رصد و پایش محموله های نهاده های دامی ، دارو ، واکسن ، جوجه ی یکروزه ، مرغ زنده و لاشه مرغ و اجرای کامل ابلاغیه های ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در خصوص نقل و انتقال دام زنده به استانهای مرزی

1- قرنطینه ی داخلی ، نظارت بر نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی در سطح کشور

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی <u>بین استانی</u>	19621 مورد
2	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی <u>داخل استانی</u>	57380 مورد
3	نظارت بر محموله های وارده به استان از سایر استان ها	31369 مورد
4	نظارت بر محموله های جا به جا شده بین شهرستان های مختلف استان	57380 مورد

2- قرنطینه ی خارجی - صادرات و ترانزیت

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز صادرات انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی	61 مورد
2	صدور مجوز ترانزیت بین المللی انواع فرآورده های خام دامی	36 مورد

نوع محصول صادراتی	تعداد مجوز	مقدار	واحد	مقصد
دام زنده (گوسفند نر کشتاری)	4	1146	راس	عراق
ماهی خوراکی تازه و منجمد	26	358028	کیلوگر م	روسیه ، ارمنستان و عراق
خوراک دام	7	595000	کیلوگر م	عراق و ارمنستان
هزارلای نمک سود	1	10680	کیلوگر م	پاکستان
تخم خوراکی ماهی قزل آلا	6	4756	کیلوگر م	روسیه
دام همراه مسافر	17	20	قلاده / قطعه	عراق ، سوئد ، ترکیه ، ارمنستان ، کانادا ، آلمان و امارات متحده عربی

نوع محصول ترانزیتی	تعداد مجوز	مقدار	واحد	مبدأ	مقصد
پوست گاو و گوسفندی	5	47500	کیلوگر م	عراق	پاکستان ، ترکیه و گرجستان
روده گوسفندی	5	26300	کیلوگر م		
دنبلان و نرینه	6	64000	کیلوگر م		
سالامبور	2	36000	کیلوگر م		
هزارلای نمک سود	18	318040	کیلوگر م		

تشخیص و درمان:

در اجرای سیاستهای اصل 44 قانون اساسی در خصوص واگذاری بخشی از فعالیت های جاری دولت به بخش خصوصی این اداره کل نیز

اقدام به واگذاری بخشی از فعالیت های خود در امور دارویی، درمانی، پیشگیری، آزمایشگاهی و تأمین و توزیع دارو و واکسن طبق جدول زیر نموده است:

نوع پروانه	تعداد
امور درمانی	95
درمانگاه روستائی و عشایری	11
امور مایه کوبی	27
فروش دارو	54
آزمایشگاه	13
مسئول فنی شرکت پخش	10
جمع کل	210

همچنین در راستای سیاستهای سازمان دامپزشکی و توسعه و متمرکزسازی خدمات دامپزشکی به منظور دسترسی بهتر و سهل تر بهره برداران و همچنین در راستای توانمند سازی و حل مشکلات بخش خصوصی اقدامات زیر را در سال 1397 انجام داده است:

1- تمدید و صدور حدود 170 مجوز فعالیت موارد مندرج در جدول فوق

2- برگزاری جلسات با بخش خصوصی به تفکیک شهرستانهای استان جهت رسیدگی به مشکلات، پیشنهادات و انتقادات بخش خصوصی با حضور معاون محترم سلامت و سایر رؤسای محترم ستادی که در این خصوص موارد ذیل پیگیری شد:

- جمع آوری درخواست تسهیلات بخش خصوصی استان و ارائه به جهاد کشاورزی شهرستانها جهت طرح در کارگروه اشتغال شهرستان و استان.
- انجام مکاتبات با استانهای همجوار جهت رعایت حوزه جغرافیایی فعالیت دامپزشکان بخش خصوصی.
- پیگیری مشکلات بخش خصوصی از جمله مشکلاتی که در ارتباط با ادارات صنعت معدن تجارت، بیمه تأمین اجتماعی و اداره امور دارایی و مالیات می باشند و رفع مشکلات مذکور تا حد امکان.
- با توجه به ورود افراد غیرمتخصص و فاقد پروانه به حوزه دارو و درمان دامپزشکی، این موضوع بطور مستمر درحال

پیگیری بوده و در این خصوص 5 پرونده تشکیل و به دادگاه های عمومی استان ارجاع داده شده و احکامی نیز در این رابطه صادر شده است.

- کشف و ضبط پنج انبار دارویی فاقد مجوز در شهرستانهای مریوان و دیواندره، سنندج دهگلان و سروآباد و ارجاع متخلفین به مراجع قضایی

3- رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی به ریاست مدیرکل دامپزشکی استان که در این راستا اقدامات زیر انجام گردید

- تشکیل 16 جلسه رصد و پایش استانی
- تشکیل جلسه با نمایندگان بخش خصوصی در مرکز استان و برخی شهرستانها ، ...
- تعیین اکیپهای بازرسی از شرکت های پخش ، داروخانه ها ، مراکز مایه کوبی و درمانگاه های روستایی و عشایری که در این بازدیدها فاکتور های خرید و فروش ، سامانه خدمات دارویی ، نسخه ها و گواهی های حمل بهداشتی و قرنطینه ای بررسی گردید و ضمن دادن تذکرات لازم ، نواقص موجود بررسی و در بازدید های بعدی رفع آنها پیگیری شد
- ضبط 170 قلم انواع دارو و واکسن قاچاق و تاریخ منقضی به تعداد 8765 واحد از سراسر استان
- احصای کمبود های واکسن و دارو در استان و منعکس نمودن آنها به سازمان دامپزشکی
- انجام مکاتبات با استانهای همجوار جهت تامین دارو و واکسن از شرکت های پخش دارو و واکسن تحت نظارت آنها جهت تامین موارد کمبود استان
- شناسایی تخلیفات شرکتهای پخش سراسری و استانی به ویژه در خصوص عدم ثبت توزیع در سامانه دارویی و دریافت و عرضه خارج از شبکه توزیع تعیین شده
- انجام بالغ بر 2050 مورد بازدید از مراکز تحت نظارت و 220 مورد بازدید از کارخانجات خوراک دام و طیور، دامداری و مرغداری در راستای اجرای طرح رصد و پایش تامین تا

توزیع داروهای دامپزشکی و بررسی اقلام استراتژیک کارخانجات خوراک توسط بازرسان شبکه ها و اعضای کمیته استانی رصد و پایش

- ارایه گزارش ماهیانه عملکرد رصد و پایش استانی به سازمان دامپزشکی کشور

- تهیه فرمهای ویژه نظارت بر مراکز بخش خصوصی و به روز نمودن فرمها و طراحی فرم های رصد و پایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی به منظور جلوگیری از تخلف مراکز بخش خصوصی و تشدید نظارتها.

- بازدیدهای منظم دوره ای و سرزده کارشناسان دارو و درمان اداره کل و شبکه های دامپزشکی استان از مراکز بخش خصوصی که در این رابطه اقدامات زیر در سال 1400 انجام گرفت:

- دادن تذکرات کتبی و شفاهی به مراکز بخش خصوصی به منظور رعایت دستورالعملهای سازمان دامپزشکی و جلوگیری از تکرار تخلف که در این خصوص 30 مورد به مراجع قضایی و تعزیرات ارجاع داده شد و همچنین در سال 1400، 5 مرکز مایه کوبی، یک داروخانه و یک شرکت پخش بصورت موقت تعلیق گردید.

- نمونه برداری از 119 قلم انواع دارو جهت انجام آزمایشات PMS (مراقبت پس از فروش) و شناسایی 12561 واحد انواع داروی غیر قابل مصرف از سراسر استان با دستور قضایی

- شناسایی و ضبط و معدوم سازی 33000 کیلوگرم انواع مکمل و مواد اولیه فاقد مجوز ساخت از سازمان دامپزشکی کشور

- تشدید نظارت بر مراکز مایه کوبی و واکسیناسیون دامها و همچنین عدم انعقاد قراردادهای جدید با تعدادی از مراکز مایه کوبی که در ارزیابی های این اداره کل عملکرد مناسبی نداشته اند.

مجموع عملکرد آزمایشگاه های دامپزشکی استان کردستان در سال 1400

بخش	سرولوژی د ا ه	سرولوژی طیور	آنالیز شیمی	کشت میکروبی	کشت مرهزی	انگل شناسی	P.C.R	خون شناسی	بیوشیمی	بافت‌شناسی	جمع
دولتی	1430 7	5689	2754	538	735	0	386	0	0	2	24411
خصوصی	2094	55615	2166	1764	9779	4320	0	6641	1345	0	83724
جمع	1640 1	61304	4920	2302	1051 4	4320	386	6641	1345	2	108135

سایر اقدامات در حوزه آزمایشگاهها:

- راه اندازی دومین آزمایشگاه همکار در استان
- راه اندازی سامانه آزمایشگاهی لیمز در آزمایشگاههای بخش دولتی و خصوصی استان
- صدور پروانه فعالیت و مسئول فنی آزمایشگاههای بخش خصوصی مطابق دستورالعمل جدید به تعداد 26 مورد مربوط به 13 مرکز
- 15 مورد بازدید و ارزیابی آزمایشگاههای بخش خصوصی توسط ستاد و اقدام در جهت رفع نواقص
- پلمپ و جلوگیری از فعالیت غیر مجاز آزمایشگاهی یک مورد
- برگزاری جلسه با آزمایشگاههای بخش خصوصی و بررسی مشکلات وموانع
- به روز نمودن اطلاعات مربوط به تجهیزات آزمایشگاهی موجود در اداره کل و شهرستان ها
- انجام اصلاحات ساختمانی در آزمایشگاه اداره کل
- خرید ملزومات و تجهیزات آزمایشگاهی و پیگیری و دریافت مواد آزمایشگاهی از مرکز ملی تشخیص سازمان دامپزشکی
- به روز نمودن اطلاعات فنی با شرکت در 29 جلسه ویدئو کنفرانس های هفتگی سازمان دامپزشکی
- صحنه گذاری و معتبر سازی نتایج آزمایشگاهی (دریافت نمونه مرجع (CRM) از سازمان و انجام آزمایشات مقایسه ای با آزمایشگاههای همکار

فعالیت های ترویجی دامپزشکی در سال 1400

شرح فعالیت ها	یک ساله
آموزش حضوری	تعداد کلاس ها و جلسات توجیهی 909
	تعداد فراگیران (نفر) 36366
	مدت اجرا (ساعت) 18183
نمایش فیلم و اسلاید	تعداد بیننده (نفر) 589
	نوع فراگیران بهره برداران
تعداد کل موضوعات تهیه شده در قالب پوستر - پمفلت- و اطلاعیه (موضوع) 20	
تعداد پوستر - پمفلت و اطلاعیه تکثیر شده (برگ) 1736	
آموزش زنان روستایی	تعداد مخاطب (نفر) 279
	مدت اجرا (ساعت) 279

گزارش عملکرد اداره کل دامپزشکی 1401

شرح وظایف اداره کل دامپزشکی کردستان و شبکه های دامپزشکی تابعه :

بررسی بیماری‌های دامی، شناسایی مناطق آلوده و راه سرایت و طرز انتشار بیماری‌ها، تامین بهداشت دام کشور از طریق پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های همه‌گیر و قرنطینه‌ای دام، همکاری با دانشگاه علوم پزشکی در امر مبارزه با بیماری‌های مشترک انسان و دام، تاسیس پست‌های قرنطینه در نوار مرزی و داخل کشور به منظور جلوگیری از سرایت بیماری‌های دامی، همچنین کنترل بهداشتی ورود و خروج دام و فرآورده‌های خام دامی و نظارت در نقل و انتقال آنها و صدور گواهی بهداشتی دام و فرآورده‌های خام دامی که به خارج صادر می‌شود، از جمله وظایف این اداره کل می‌باشد .

نظارت بر کارخانه‌های تولید خوراک دام از لحاظ بهداشتی، اظهار نظر و نظارت درباره ساخت، ورود و صدور و فروش انواع دارو، واکسن، سرم و مواد بیولوژیکی مخصوص دام، صدور پروانه اشتغال برای موسسات و واحدهای تهیه‌کننده مواد مورد مصرف دامپزشکی، صدور پروانه فعالیت برای تمامی مراکز بخش خصوصی جهت افراد ذی‌صلاح، تهیه وسایل و لوازم فنی، داروها، واکسن، سرم، مواد بیولوژیک، سموم و مواد ضدعفونی‌کننده مربوط به مبارزه با بیماری‌های دامی از داخل یا خارج کشور و عرضه آن به مصرف‌کنندگان به قیمت تمام‌شده یا به صورت بلاعوض و بازرسی و کنترل کیفی بهداشتی فرآورده‌های خوراکی دام از مرحله تولید تا توزیع نیز از دیگر وظایف اساسی این اداره کل می‌باشد . اداره کل دامپزشکی استان کردستان همه ساله در راه نیل به اهداف فوق اقداماتی نظیر: واکسیناسیون سراسری بر علیه بیماری‌های دامی ، بررسی و مراقبت دام، طیور، زنبور عسل و آبزیان بویژه پایش وضعیت آنفلوآنزای پرندگان ، طاعون و جنون گاوی CCHF و سایر بیماری‌های اگزوتیک ، نظارت بر بهداشت فراورده های خام دامی از تولید تا عرضه ، کنترل وضعیت بهداشتی اماکن پرورش و نگهداری دام و نظارت بر تردد دام و فرآورده های خام دامی را در دستور کار دارد.

گسترده‌گی عملیات و مراکز هدف اعم از روستا ها ، دامداری های صنعتی و سنتی ، مرغداری ها ، مراکز پرورش آبزیان، مراکز تولید، توزیع و نگهداری فراورده های خام دامی در سطح شهرها و پست های قرنطینه ای، اداره کل دامپزشکی را برآن داشته تا در راه اجرای وظایف خود از توان بخش خصوصی نیز بهره گیری نماید . مجموعه فعالیت های دامپزشکی استان علاوه برکاهش ضایعات و اقتصادی‌تر نمودن فعالیت های دامداری ، مرغداری و...، ارتقاء سطح بهداشت فرآورده های خام دامی، می تواند نقش غیر قابل انکاری در کنترل بیماری‌های مهلک مشترک بین انسان و دام داشته باشد .

پیشگیری و مبارزه با بیماری های دام در سال 1401

در استان کردستان سالیانه در مجموع حدود 20 نوع عملیات مایه کوبی دامی صورت می گیرد بطور متوسط سالیانه هر واحد اپیدمیولوژیک دارای انواع دام در استان به میزان 11 نوبت مورد مراجعه اکیپ های دامپزشکی دولتی و غیر دولتی قرار می گیرد که عمدتاً " به صورت واکسیناسیون دامی بر علیه بیماریهای آبله ، شاربِن ، لمپی اسکین ، تب برفکی ، بروسلوز و آنترتوکسمی می باشد که با اولویت کانون های بیماری و مناطق اطراف کانون انجام می گیرد .

عملیات مایه کوبی دامی صورت می گیرد که غالباً " بوسیله مراکز مایه کوب بخش غیر دولتی انجام می گیرد که عمدتاً " به دو شکل انجام شده است که بخشی بصورت رایگان بوده و از دامدار وجهی اخذ نشده و توسط بخش دولتی هزینه اجرای عملیات به بخش خصوصی پرداخت شده است و بخش دیگری هزینه اجرای عملیات از دامداران تحت پوشش اخذ شده است که عمدتاً " شامل بیماری های مدیریتی باکتریایی می باشد (کمتر از 16 درصد از کل عملیات را در بر خواهد گرفت) . عملیات انجام یافته توسط بخش دولتی نیز کاملاً بصورت رایگان بوده و از دامداران تحت پوشش هیچ گونه وجهی اخذ نشده است که شامل بیش از 84.2 درصد کل عملیات خواهد بود .

اداره کل دامپزشکی کردستان در راستای مبارزه و پیشگیری بیماریهای واگیر دامی با اجرای عملیات گسترده واکسیناسیون بر علیه بیماریهای واگیر دامی نظیر تب برفکی ، شاربِن یا سیاه زخم ، شاربِن علامتی، آبله ، اگالاکسی آنترتوکسمی ، قانقاریا ، تیلریوز گاو ، PPR یا طاعون نشخوار کنندگان کوچک ، شاربِن تک سمی و کزار اسب ، با بهره گیری از توان اکیپ های واکسیناتور بخش دولتی و خصوصی موفق به کنترل سویه های بومی عامل بیماریهای دامی در منطقه شده است .

.....- پیشگیری و مبارزه با بیماری های مشترک بین انسان و دام در سال 1401

الف - پیشگیری و مبارزه با بیماری شاربِن (سیاه زخم)

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو و گوساله مایه کوبی شده (نوبت سر)	31798
تعداد گوسفند و بز مایه کوبی شده (نوبت سر)	613957
تعداد تک سمی مایه کوبی شده (نوبت سر)	1518
تعداد کانون های مشکوک نمونه برداری شده	6
تعداد موارد مثبت	1

ب- پیشگیری و مبارزه با بیماری بروسلوز (تب مالت)

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو گوساله مایه کوبی شده	49990
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	101
تعداد گوسفند و بز بره و بزغاله مایه کوبی شده	236900
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	76
تعداد دامداری یا قریه عمل شده	گاو گوساله 1256 گوسفند و بز و بره و بزغاله 1409
تعداد دام خونگیری شده جهت انجام آزمایشات سرولوژیک	گاو 10264 گوسفند و بز 1045
تعداد دام های آلوده (مثبت)	گاو 0 گوسفند و بز 7
کشتار شده و تقویم بها شده	

ج - پیشگیری و مبارزه با بیماری هاری

شرح عملیات	عملکرد
تعداد سگ واکسینه شده و قلاده گذاری شده (قلاده)	12166
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	106
تعداد سگهای درمان شده-مبارزه با کیست هیداتید	5423
تعداد نمونه برداری انجام شده	26
تعداد موارد مثبت	21

د - پیشگیری و مبارزه با بیماری موشه

شرح عملیات	عملکرد
تعداد تک سمی تست شده (نوبت سر)	2150
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	154
تعداد موارد مثبت	6

و - پیشگیری و مبارزه با بیماری سل

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو تست شده (نوبت سر)	24592
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	103
تعداد موارد مثبت	44

ه - عملیات مبارزه با انگل های خارجی بدن دام و ناقلین

نوع عملیات	سم پاشی بدن گاو و گوساله (راس)	سم پاشی بدن گوسفند و بز (راس)	سم پاشی جایگاه نگهداری دام (مترمربع)
تب خونریزی دهنده کریمه کنگو	74648	31959	238990
سمپاشی طرح جامع	4156	28050	138059

پیشگیری و مبارزه با بیماری های اختصاصی دام در سال 1401

عملیات مایه کوبی (نوبت سر)	یک ساله	پیش بینی سالیانه	درصد پیشرفت
آبله گوسفندی	1421991	1400000	102
آبله بزی	144607	150000	96
شاربن علامتی	6228	8000	78
PPR	1413916	1700000	83
تب برفکی گاو	209494	208000	101
تب برفکی گوسفند	2309379	3100000	74
آنترتوکسمی	936519	1200000	78
آگالاکسی	28705	50000	57
قانقاریا	105062	200000	83
لمپیا سکین	72533	80000	91
تیلریوز گاوی	9835	15000	66
جمع	6658269	8111000	82

.....- تعداد واحد های صنعتی و روستایی بازدید شده (نوبت بازدید) جهت عملیات بررسی و مراقبت از بیماری تب برفکی توسط دامپزشکی کردستان در سال 1401

ماه	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جم
تعداد واحد بازدید شده	5	70	91	20	86	4	74	35	72	5	5	17	484

نظارت بر بهداشت عمومی در سال 1401

در حال حاضر گوشت قرمز مصرفی استان از محل استحصال در 4 کشتارگاه سنتی ، دو کشتارگاه نیمه صنعتی و یک کشتارگاه صنعتی تامین میگردد. وجود 7 کشتارگاه صنعتی طیور توانسته است نیاز استان را در خصوص خدمات رسانی به مرغداری ها و تولید گوشت مرغ بهداشتی مرتفع نماید.

استان کردستان دارای 6 میدان دام ، 4 واحد کشتارگاه سنتی دام فعال در شهرستانهای مریوان ، دیواندره ، سروآباد و بیجار، یک باب کشتارگاه صنعتی دام در شهرستان سنندج و دو باب کشتار گاه نیمه صنعتی در سقز و بانه می باشد علیرغم وجود مشکلات بهداشتی ، تاسیساتی ، مدیریتی و ساختاری در کشتارگاه های سنتی فوق الذکر ، در تمامی کشتارگاه های استان ناظرین و بازرسین بهداشت گوشت دامپزشکی بخش دولتی مستقر بوده و کار بازرسی صحت گوشت انجام می گیرد.

علیرغم افزایش جمعیت مصرف گوشت قرمز افزایش چشمگیری نداشته که یکی از عمده دلایل آن میتواند گرایش مردم به مصرف گوشت مرغ باشد و همچنین افزایش قیمت گوشت قرمز و پایین بودن قدرت خرید مصرف کنندگان است تاریخچه کشتار صنعتی مرغ در استان کردستان مربوط به سال 77 بوده سالی که در آن اولین کشتارگاه صنعتی طیور در شهرستان سنندج شروع به فعالیت نمود . تا قبل از این تاریخ مرغ شهرستان های استان اغلب به شکل زنده عرضه می شد و مقادیر بسیار جزئی مرغ بصورت پرکننده از سایر استانها وارد کردستان می شد.

با شروع به کار کشتارگاه صنعتی مرغ اقدامات وسیعی در جهت تبدیل الگوی مصرف مرغ در استان به انجام رسید که از جمله میتوان به اجرای برنامه های گسترده آموزشی و ترویجی ، برخورد با متخلفین و تشویق عرضه کنندگان به تبدیل مراکز به شکل بهداشتی و مجهز به سیستم سرد کننده و همچنین تجهیز ناوگان حمل و نقل مرغ اشاره نمود.

با شروع بکار نمودن کشتارگاه های جدید در دیگر شهرستان های استان این روند سرعت بیشتری به خود گرفت ، افزایش چشمگیر مصرف مرغ پرکننده به بیش از چند برابر گذشته این اداره کل را بر آن داشت تا در ادامه برنامه بهداشتی تر کردن مرغ ، کشتارگاه های استان را ملزم نماید که مرغ های کشتار روز را به شکل بسته بندی شده و دارای تاریخ مصرف و با مشخصات کامل ارائه نماید

امروزه در کلیه شهرستانهای تابعه مراکز عرضه مرغ بهداشتی موجود بوده و اندک عرضه کنندگان مرغ زنده به حاشیه شهرها رانده شده اند و روز به روز از تعداد آنها کاسته میشود. کیفیت مناسب مرغ های استحصالی در کشتارگاه های استان باعث شده که گوشت مرغ کم کم جای گوشت قرمز را در سبد مصرف خانوار پر نماید.

خلاصه اقدامات انجام شده در طی سال 1401

- تعداد بازدید از مراکز تولید ، نگهداری و عرضه فرآورده های خام دامی : 176898
- تعداد موارد غیر بهداشتی و تذکر : 9772
- میزان فرآورده غیر قابل مصرف ضبط شده : 163368 کیلوگرم
- تعداد بازدید از کشتارگاههای دام : حضور تمام وقت ناظران بخش دولتی به همراه مسئولین فنی بهداشتی در 7 کشتارگاه دام استان -91 بازدید کارشناسی توسط همکاران ستاد و کارشناسان شبکه های دامپزشکی
- تعداد دام کشتاری : 148866 راس (113272 سبک و 35594 سنگین)
- وزن دام های کشتاری : 9275250 کیلوگرم (2236817 کیلوگرم دام سبک و 7038433 کیلوگرم دام سنگین)
- میزان ضبیطی در کشتارگاههای دام : 66708 کیلوگرم لاشه کامل

- تعداد بازدید از کشتارگاههای طیور: 1148 مورد بازدید توسط کارشناسان ستاد و شبکه های دامپزشکی (1008 بازدید توسط شبکه های دامپزشکی و 140 بازدید توسط اداره کل)
- تعداد طیور کشتاری : 24100012 قطعه
- وزن طیور کشتاری : 51027951 کیلوگرم
- میزان ضبیطی در کشتارگاههای طیور : 325144 قطعه (577010 کیلوگرم) تحت نظارت مسئولین فنی بهداشتی -17800 کیلوگرم توسط بازرسان دامپزشکی (گوشت مرغ ، پودر گوشت ، پای مرغ و آلائشات مرغ غیر قابل مصرف توسط بازرسان دامپزشکی)
- تعداد مراکز قطعه بندی و بسته بندی انواع فرآورده ها : 19
- تعداد بازدید از مراکز قطعه بندی و بسته بندی : 662 مورد بازدید (556 بازدید توسط شبکه های دامپزشکی و 106 بازدید توسط اکیپ های اداره کل دامپزشکی)
- تعداد سردخانه های نگهداری فرآورده های خام دامی : 6
- تعداد بازدید از سردخانه ها : 216 (187 بازدید توسط شبکه های دامپزشکی و 29 بازدید توسط اداره کل)
- میزان ضبیطی در کلیه مراکز بسته بندی ، قطعه بندی و سردخانه های استان : 48781 کیلوگرم فرآورده غیر قابل مصرف (33000 کیلوگرم مصرف صنعتی و 15781 کیلوگرم معدوم سازی)
- تعداد کارخانجات خوراک دام ، طیور و آبزیان : 30
- تعداد بازدید از کارخانجات خوراک دام ، طیور و آبزیان : 710 (658 بازدید توسط شبکه های دامپزشکی و 52 بازدید توسط اداره کل)
- میزان ضبیطی در کارخانجات خوراک دام ، طیور و آبزیان : 182176 کیلوگرم (112176 تن معدوم شده و 70 تن مصرف مشروط) .
- تعداد کارخانه دارای کد IR : 2 کارخانه دارای کد و 2 کارخانه در دست اقدام .
- تعداد مراکز قطعه بندی و بسته بندی فرآورده خام دامی دارای کد IR : 1
- طرحهای تشدید نظارت بهداشتی :
- 1- طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی نوروز 1401
- 2- طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی ماه مبارک رمضان
- 3- طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی عید سعید قربان
- 4- طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی تاسوعا و عاشورا
- 5- طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی یلدا
- 6- 58 طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی رصد بر بازار
- اقدامات لازم در اجرای طرح ارتقاء کیفیت و تضمین سلامت تخم مرغ : ضبط 33648 کیلوگرم تخم مرغ به دلیل عدم رعایت ضوابط نشانه گذاری و ارسال به مصارف صنعتی و معدوم سازی 1848 کیلوگرم تخم مرغ و 22 کیلوگرم تخم بلدرچین فاقد هویت- تعداد مجوز حمل صادر شده 682- وزن محموله ها 2093536

- اقدامات لازم در اجرای طرح ارتقاء گوشت مرغ : ضبط 10500 کیلوگرم مرغ به دلیل عدم رعایت ضوابط طرح ارتقای گوشت مرغ (5500 کیلوگرم معدوم سازی و 5000 کیلوگرم مصرف صنعتی)
- اجرای طرح بهبود کیفیت شیر خام :
- 1-تشکیل کمیته استانی بهبود کیفیت شیر خام و برگزاری اولین جلسه آن
- 2-تعداد بازدید از مراکز عرضه شیر خام 242 مورد - تعداد آزمایشات انجام شده 2044 آزمایش - میزان شیر معدوم شده 2819 کیلوگرم
- اقدامات انجام شده در اجرای ماده 19 نظارت بهداشتی دامپزشکی
- 1-تعداد قرارداد منعقد در اجرای ماده 19 : نظارت بر عقد 123 فقره قرارداد مسئولین فنی بهداشتی
- 2-تعطیلی یکی از سردخانه های شهرستان سنندج بدلیل عدم بکارگیری مسئول فنی بهداشتی
- 3-ممانعت از فعالیت یکی از مراکز بسته بندی تخم مرغ بدلیل توهین و فحاشی به مسئول فنی بهداشتی به مدت دو هفته
- 4-14 مورد تذکر کتبی به مسئولین فنی بهداشتی مبنی بر رعایت ضوابط سازمان دامپزشکی کشور و در دو مورد برکناری مسئول فنی بهداشتی با هماهنگی با انجمن صنفی مسئولین فنی بهداشتی .
- برخورد با کشتار غیر مجاز دام و طیور : تعداد بازدید 919- ضبطی 2921 کیلوگرم - تعداد جلسه 4مورد - تعداد پرونده قضایی 22 مورد
- تعداد پرونده ارجاع داده شده به مراجع قضایی : 239 (تعزیرات 156- دادسرا 83) - تعداد پلمپ 13
- شناسایی سردخانه های غیر مجاز : 5 سردخانه و ضبط و معدوم سازی 15100 کیلوگرم فرآورده غیر قابل مصرف
- پلمپ یکی از کشتارگاههای طیور استان و ممانعت از فعالیت چند روزه دو کشتارگاه دیگر به دلیل عدم رعایت ضوابط بهداشتی دامپزشکی - ممانعت از تولید مرغ منجمد در یکی از کشتارگاههای طیور استان به مدت دو ماه و پس از رفع نواقص
- ممانعت از فعالیت 1 هفته تا 1 ماه 5 مرکز قطعه بندی و بسته بندی مرغ و تخم مرغ به دلیل عدم رعایت ضوابط بهداشتی دامپزشکی
- تعیین تکلیف 218000 کیلوگرم گوشت قرمز و گوشت مرغ منجمد وارده به استان (عودت ، مصرف عمده ، در دست اقدام)
- تعداد موارد برخورد با خودروهای عرضه کننده فرآورده های خام دامی بصورت غیر مجاز :
- در مجموع 40653 کیلوگرم معدوم سازی (ماهی 8مورد، آرایش خوراکی دام 4 مورد ، گوشت قرمز 3 مورد ، مرغ 5 مورد ، ضایعات مرغ 8 مورد، تخم مرغ 7 مورد .

تعداد پروانه های موجود در سامانه صدور پروانه ها cert.ivo.ir

کارخانجات خوراک	عمل آوری فرآورده ها	کشتارگاه طیور	دستیار مسئولین فنی	مسئولین فنی	خودرو های حمل	کل موارد	عنوان پروانه ها
23	18	6	4	56	4058	4165	

**قرارداد تنظیمی مسئولین فنی ، دستیاران مسئول فنی بهداشتی و
کارفرما و اختصاص کد کاربری جهت درج سایر مدارک جهت اخذ پروانه
مسئولین فنی از سامانه CERT.IVO.IR**

کشتارگاه دام	کشتارگاه طیور	کارخانه خوراک	صنایع بسته بندی	فرآوری کود	میدان دام	جمع آوری شیر	مرغ مادر جوجه کشی و سایر	سایر	جمع کل
4	12	23	18	2	5	16	24		98

بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور زنبور عسل در سال 1401

جایگاه صنعت طیور استان در مقایسه با کشور بر اساس آمار و ارقام سازمان دامپزشکی کشور، به دلیل وجود یک مرغداری در هر 33 کیلومتر مربع جزو مناطق پر تراکم از نظر صنعت مرغداری می باشد. کردستان از نظر تعداد واحدهای گوشتی دارای رتبه 12، تعداد کل واحدهای طیور دارای رتبه 14 ، از نظر جوجه ریزی واحدهای گوشتی رتبه 8 کشوری را دارد .

با پیگیری و برخورد قاطع سنوات گذشته اداره کل دامپزشکی استان با واحدهای پرورشی غیر مجاز ، واحدهای غیر مجاز ساماندهی و یا تغییر کاربری داده و در حال حاضر ، واحد پرورشی غیر مجازی در استان وجود ندارد که امکان جوجه ریزی داشته باشد.

با توجه به نظارت عالیه بر مزارع مرغ مادر و کارخانجات جوجه کشی ، ارتقاء سطح مدیریت بهداشتی مزارع پرورش ، رعایت اقدامات امنیت زیستی ، الزام مرغداران به رعایت ضوابط و مقررات دامپزشکی در زمان صدور و تمدید پروانه بهداشتی و ... تعداد کانون بیماریهای باکتریایی و قارچی و انگلی به شدت کاهش پیدا کرده است . ولی تعداد کانونهای بیماریهای ویروسی مثل نیوکاسل، برونشیت و ... در حال افزایش است لذا با توجه به افزایش کانونهای بیماری ویروسی باید همزمان با تغییر ویروسها ، امکانات و تجهیزات تشخیص تکمیلی تهیه و آزمایشات مولکولی در سطح استان انجام شود. دلایل روند صعودی بیماریهای ویروسی شامل افزایش تراکم در تعداد و ظرفیت واحدهای مرغداری ، افزایش نقل و انتقالات ، عدم اجرای کامل برنامه واکسیناسیون توسط برخی از مرغداران عمدتاً به دلایل اقتصادی (موثرترین روش پیشگیری از بیماریهای ویروسی واکسیناسیون واحدهای مرغداری می باشد) ، بیماریهای نوظهور مانند آنکارا ، تغییر سویه ویروس ها و افزایش فاصله زمانی تا تولید واکسن مناسب و ظهور سروتیپ های جدید است .

تعداد کل کانون های بیماری و درصد تلفات واحدهای مرغداری نسبت به کل جوجه ریزی ، باتوجه به برقراری کامل سیستم های اطلاع رسانی و الزام ثبت کامل اطلاعات تلفات در سامانه GIS و افزایش تراکم جمعیت ، نسبت به سال گذشته روند کاهشی را نشان می دهد . اقدامات و مداخلات بموقع دامپزشکی، ممیزی واحدهای مرغ مادر و تخمگذار قبل از جوجه ریزی، هماهنگی کامل بین دستگاههای ذیربط، ساماندهی جوجه ریزی ، تعریف گردش کار مشخص در مواقع وقوع خسارت در واحدهای مرغداری، ساماندهی مراکز مایه کوبی ، نظارت بر واکسن و واکسیناسیون در واحدهای مرغداری، تشکیل کارگاه ها و کلاسهای آموزشی برای مرغداران، تشدید نظارت بر جوجه یکروزه تولیدی، پیگیری مشکلات

هفته اول پرورش، اجرای طرحهای تحقیقاتی با همکاری سازمان دامپزشکی و مراکز تحقیقاتی، راه اندازی GIS و ثبت کامل آمار و اطلاعات و لینک آن به سامانه های مرتبط و رعایت فاصله جوجه ریزی تاثیر بسزایی در کاهش تلفات واحدهای مرغداری استان را دارد .

تعداد دز واکسن مصرف شده به تناسب افزایش جوجه ریزی افزایش پیدا کرده است که این امر نشان دهنده افزایش واکسنهای دوگانه و هدف دار شدن واکسیناسیون در واحدهای مرغداری می باشد .

خلاصه گزارش عملکرد بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور	سال 1401
تعداد کل بازدید های غیر فعال (مورد) (مادرگمشته ، تخمگذار تحاشه ، نهمجه گمشته ، سار ، ماکدان ، تالاب)	3115
تعداد نمونه برداری های انجام شده (نمونه)	21721
تعداد کل آزمایشات انجام شده (آزمایش)	23564
میزان واکسیناسیون طیور (دز)	293553465
تعداد کانون بیماری های طیور صنعتی (کانون)	651
درصد تلفات طیور صنعتی نسبت به میزان جوجه ریزیدر واحدهای دیگر ، بیمار	8/14
تعداد جوجه ریزی (مزارع گوشتی ، تخمگذار ، مادر گوشتی) (قطعه)	40125088
تعداد واحدهای مرغداری مشمول حذف کانون آلوده	18
تعداد نمونه های ارسالی به سازمان دامپزشکی (نمونه)	693
ضد عفونی جایگاه طیور معدوم شده	18 واحد پرورشی
تعداد کلاس های آموزشی برگزار شده (کلاس)	33
برگزاری دوره های آموزشی برای مرغداران (نفر)	608 نفر
ممیزی مزارع مادر گوشتی ، تخمگذار تجاری و پرورش بمقلمن (ممد)	17
درصد تلفات طیور نسبت به کل جوجه ریزی	9/58

اقدامات شاخص:

- برخورد با واحدهای غیر مجاز پرورشی و جلوگیری از جوجه ریزی غیر مجاز (در طول سال 1401 هیچ واحد غیر مجاز فعال در استان فعالیت نداشته و با 7 واحد مرغداری مجازی که به صورت غیر مجاز جوجه ریزی کرده بودند برخورد قانونی اعمال گردید.)
- نظارت بر اجرای برنامه ملی کنترل آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان و آنکارا طی اقدامات مستمر رصد و پایش بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان ، در سال 1401 هیچ کانون بیماری آنفلوآنزای فوق حاد شناسایی نگردید.
- اجرای طرح واکسیناسیون نیوکاسل در طیور بومی با استفاده از واکسن مقاوم به گرما با توان بخش خصوصی و دولتی

سال	تعداد روستای تحت پوشش	میزان واکسیناسیون (قطعه)
1401 (طی سه فاز)	3100	986568 قطعه

- الزام به مصرف واکسن تزریقی نیوکاسل در واحدهای گوشتی (در 85 درصد مزارع گوشتی ، واکسیناسیون تزریقی اعمال می شود)

- نظارت بر توزیع واکسنهای طیور از مراکز پخش به مراکز مایه کوبی و واحدهای پرورشی
- ارزیابی عملکرد مراکز مایه کوبی استان و نظارت بر واکسیناسیون واحدهای پرورشی و اگذاری وظایف غیرحاکمیتی به مسئولین فنی بهداشتی و بکارگیری مسئولین فنی بهداشتی برای کلیه مراکز پرورش طیور
- انجام ممیزی بهداشتی در کانونهای بیماری مزارع پرورشی گوشتی و اعلام نواقص بهداشتی به مدیریت فارم جهت رفع موارد نقص
- نظارت بر عقیم سازی و سالم سازی کود مرغی پایان دوره کلیه واحدهای پرورشی
- محدودیتهای جوجه ریزی در کانونهای آلوده
- انجام نمونه برداری از مراکز پرورشی مادر گوشتی به منظور بررسی وضعیت آلودگی سالمونلا
- معدوم سازی سریع کانون آلوده مزارع پرورشی به منظور مختومه کردن کانون بیماری
- برگزاری جلسات آموزشی برای مسئولین فنی بهداشتی ، بهره برداران و تشکلهای مربوطه

ب: زنبور عسل

- پایش، مراقبت فعال و غیرفعال زنبورستان ها به منظور بررسی بیماری های میکروبی ، ویروسی و انگلی و انجام نمونه برداری جهت انجام آزمایشات تکمیلی در مرکز تشخیص سازمان

خلاصه گزارش عملکرد یکساله بهداشت و مبارزه با بیماری های زنبور عسل	در سال 1401
تعداد کل بازدید ها از زنبورستان های استان	116
تعداد نمونه برداری	458
آزمایش	458
تعداد کلاس های آموزشی برگزار شده و افراد آموزش دیده	79 نفر
تعداد کندوی زنبور عسل (فروند)	280000
میزان تولید عسل (کیلوگرم)	1872000
تعداد کانون های بیماری زنبور عسل	8

بهداشت و مبارزه با بیماری های آبزیان در سال 1401

ماهی یکی از مهم ترین منابع تامین پروتئین های حیوانی مورد نیاز انسان را در تمام جهان تشکیل می دهد. در بخش ماهیان سرد آبی در سال 93 ایران با تولید بیش از 140 هزار تن ماهی قزل آلا رتبه نخست جهان را کسب کرده است. استان کردستان نیز که یکی از تولید کنندگان عمده ماهی قزل آلا در سطح کشور می باشد. در خلال سالیان گذشته به دلیل رشد سریع آبی پروری در کشور و توسعه ارتباطات مشکلاتی مزرعه داران استان را تهدید نموده که می توان به موارد ذیل اشاره نمود.

بیماری استرپتوکوکوزیس که به شکل خزنده و به تدریج قسمت عمده مزارع استان را درگیر نموده و سبب تلفات و کاهش رشد و ... در مزارع گردید ولی علی رغم خسارت بالای این بیماری به دلیل مزمن بودن آن، اغلب مزرعه داران بیماری را به عنوان یک واقعیت قبول نموده و متاسفانه کوچک ترین تلاشی در جهت مبارزه با آن صورت نمی دادند مگر اینکه شدید گردیده و سبب تلفات بالا می گردید.

بیماری VHS که بیماری ویروسی و خیلی حاد بوده و متاسفانه سبب خسارات زیادی به صنعت آبی پروری استان گردید. این بیماری به دلیل تلفات بالا و مشکلات کنترل بیماری مشهور به بیماری ورشکستگی بوده و در مناطق پاک بهترین روش مبارزه، معدوم سازی و آیش اولین مزارع در گیر می باشد تا سایر مزارع در گیر نشوند. اما متاسفانه در زمان ایجاد اولین موارد بیماری علی رغم پیگیری های مداوم امکان تامین اعتبار لازم برای معدوم سازی فراهم نگردیده و کم کم تعداد موارد بیماری علی الخصوص در مجتمع های پرورش ماهی افزایش یافته و سبب خساراتی به مزارع درگیر شد.

نوع پرورش	نوع مرکز مزرعه	فعال در طی مزارع	بازدید	تعداد آب نمونه اخذ شده	تعداد آزمایش آب صورت گرفته	تعداد کل آزمایشات	تعداد کل آزمایشات به تفکیک				نتیجه آزمایش	تعداد ارسالی نمونه به سازمان
							ویروسی	میکروبی	انگلی	قارچی		
سرد آبی	تکثیر و تفریح	5	198	15	75	99	79	0	0	0	0	6

0	0	0	1	24	18	106	245	49	1654	247	پرورش	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	تکثیر	گرم آبی
0	0	0	0	0	1	2	0	0	12	6	پرورش	
0	0	0	0	0	0	0	5	1	12	1	تکثیر	ماهی ن زینتی
0	0	0	0	0	0	0	5	1	36	2	پرورش	
6	0	0	0	24	98	203	330	66	1912	261	جمع کل	

- * نظارت بر واردات 2743333 قطعه تخم چشم زده قزل آلا
- * انجام فازهای اول و دوم طرح مراقبت از بیماریهای ویروسی (IPN,IHN,VHS) در ماهیان قزل آلا سال 1400-1401
- * تامین و ذخیره سازی بچه ماهی استخرهای پرورش ماهی از مراکز تکثیر و تفریح در استان کردستان

قرنطینه و امنیت زیستی:

قرنطینه بعنوان یکی از رکن ها و ابزارهای مهم در تأمین بهداشت دام و فرآورده های خام دامی از جمله اجرای پروژه های کنترل و ریشه کنی بیماری های دامی مطرح می باشد. فعالیت های قرنطینه ای طیف وسیعی از فعالیت ها را شامل می گردد که از قرنطینه داخل دامداری شروع و به استقرار ایستگاههای کنترل و پست های قرنطینه مرزی و بین استانی و اجرای دستور العمل های بهداشتی قرنطینه ای حمل و نقل دام و فرآورده های خام دامی منتهی می گردد.

هدف از ضوابط اجرائی قرنطینه، بهبود فعالیت در راستای جلوگیری از ورود و یا انتشار بیماریهای مختلف دامی در سطح کشور و افزایش کارایی و بهره وری سیستم قرنطینه ای فعلی می باشد. بدیهی است که اجرای دقیق ضوابط و مقررات بهداشتی در مبدأ و کنترل آن در مقصد می تواند بسیاری از مشکلات موجود در زمینه کنترل بهداشتی قرنطینه ای در جاده های ارتباطی کشور را مرتفع سازد.

اهم وظایف این اداره شامل انجام کلیه اقدامات لازم جهت پیشگیری از احتمال سرایت و نفوذ بیماریهای واگیر دامی و اگزوتیک به داخل کشور به منظور حفظ سرمایه های دامی و نهایتاً حفظ بهداشت عمومی جامعه، بررسی نقاط مرزی کشور (زمینی، دریائی و هوائی) راهها و معابر داخلی به منظور ایجاد و احداث پستهای قرنطینه مرزی و داخلی جهت کنترل بهداشتی نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی، به اجرا گذاشتن اقدامات پیشگیری کننده در مناطقی که امکان پخش و سرایت بیماری وجود دارد و اطلاع رسانی درهنگام شیوع بیماری، کنترل بهداشتی تردد دام و فرآورده های خام دامی از طریق صدور مجوز بهداشتی حمل بر طبق آخرین دستورالعمل ها و مقررات سازمان دامپزشکی کشور، صدور گواهی نامه ها و مجوزهای بهداشتی صادرات و واردات و ترانزیت دام زنده و فرآورده های خام دامی پس از انجام اقدامات قرنطینه ای و کنترل های بهداشتی براساس مقررات مربوط، مراقبت در اجرای برنامه های کنترل بهداشتی، نقل و انتقال دام و فرآورده های دامی در داخل

کشور از طریق ایجاد پستهای قرنطینه ثابت و موقت، طبق برنامه های مصوب سازمان ، همکاری با نیروی محترم انتظامی و سازمان حمل و نقل و پایانه ها در امر کنترل تردد دام زنده و فراورده های خام دامی در سطح کشور. به منظور رسیدن به این اهداف و در راستای یکپارچه سازی نقل و انتقال در سطح کشور و همچنین ارائه خدمات الکترونیک در راستای نیل به هدف دولت الکترونیک، سامانه ای با نشانی e.ivo.ir طراحی شده و کاربران از هر نقطه کشور می توانند با نام کاربری و رمز عبور وارد سامانه شده و اقدام به صدور مجوزهای بهداشتی حمل براساس مستندات و گواهی های ارائه شده توسط متقاضی نمایند. این مستندات و گواهی ها باید مورد تأیید بوده و سلامت محموله را اثبات نمایند.

مجوزهای بهداشتی حمل به محض صدور در مبدأ، قابل مشاهده در مقصد نیز بوده و شبکه دامپزشکی شهرستان مقصد می تواند نسبت به پیگیری و کنترل محموله و تأیید سلامت آن اقدام نماید و این موضوع را در سامانه از طریق ثبت تأیید تخلیه به اطلاع کاربر مبدأ برساند. در صورت عدم وصول محموله نیز می تواند با عبارت عدم وصول کاربر مبدأ را مطلع سازد تا در موارد بعدی از ارائه مجوز به راننده متخلف جلوگیری نماید.

همچنین در این سامانه امکان ثبت نام و درخواست کدرگیری جهت خودروها و همچنین صدور مجوزهای صادرات و واردات و ترانزیت بصورت کاملاً الکترونیکی فراهم شده و متقاضیان می توانند با مراجعه به این سامانه درخواستها و امور اداری خود را پیگیری نمایند.

اقدامات شاخص صورت گرفته در سال اخیر در این اداره شامل واگذاری صدور گواهی بهداشتی حمل به مسئولین فنی واحد های مرغداری ، افزایش صادرات آبزیان به کشور روسیه ، تشدید نظارت و رصد و پایش محموله های نهاده های دامی ، دارو، واکسن ، جوجه ی یکروزه ، مرغ زنده و لاشه مرغ و اجرای کامل ابلاغیه های ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در خصوص نقل و انتقال دام زنده به استانهای مرزی

قرنطینه ی داخلی ، نظارت بر نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی در سطح کشور

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی <u>بین استانی</u>	20496 مورد
2	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی <u>داخل استانی</u>	64868 مورد
3	نظارت بر محموله های وارده به استان از سایر استان ها	28071 مورد
4	نظارت بر محموله های جا به جا شده بین شهرستان های مختلف استان	64868 مورد

قرنطینه ی خارجی - صادرات و ترانزیت

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز صادرات انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی	78 مورد

2	صدور مجوز ترانزیت بین المللی انواع فرآورده های خام دامی	22 مورد
---	---	---------

صدور مجوز صادرات انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی

نوع محصول صادراتی	تعداد مجوز	مقدار	واحد	مقصد
دام زنده	13	3281	راس	عراق
ماهی خوراکی تازه و منجمد	15	251899	کیلوگرم	روسیه
تخم مرغ خوراکی	10	250000	کیلوگرم	عراق
خوراک دام	6	414000	کیلوگرم	عراق و ارمنستان
تخم خوراکی ماهی قزل آلا	2	4114	کیلوگرم	روسیه
دام همراه مسافر	32	35	قلاده / قطعه	عراق ، نروژ ، ترکیه ، ارمنستان ، کانادا

صدور مجوز ترانزیت بین المللی انواع فرآورده های خام دامی

نوع محصول ترانزیتی	تعداد مجوز	مقدار	واحد	مبدأ	مقصد
روده گوسفندی	6	37500	کیلوگرم	عراق	پاکستان ، ترکیه و افغانستان
دنبلان و نرینه	6	93000	کیلوگرم		
پشم گوسفندی	1	13515	کیلوگرم		
هزارلای نمک سود	9	185930	کیلوگرم		

تشخیص و درمان:

در اجرای سیاستهای اصل 44 قانون اساسی در خصوص واگذاری بخشی از فعالیت های جاری دولت به بخش خصوصی این اداره کل نیز اقدام به واگذاری بخشی از فعالیت های خود در امور دارویی، درمانی، پیشگیری، آزمایشگاهی و تأمین و توزیع دارو و واکسن طبق جدول زیر نموده است:

نوع پروانه	تعداد
امور درمانی	82
درمانگاه روستائی و عشایری	9
امور مایه کوبی	26
فروش دارو	63
آزمایشگاه	12
مسئول فنی شرکت پخش	9
بیمارستان دامپزشکی	7
جمع	208

همچنین در راستای سیاستهای سازمان دامپزشکی و توسعه و متمرکزسازی خدمات دامپزشکی به منظور دسترسی بهتر و سهل تر بهره برداران و همچنین در راستای توانمند سازی و حل مشکلات بخش خصوصی اقدامات زیر را در سال 1401 انجام داده است:

- 1- تمدید و صدور حدود 60 مجوز فعالیت موارد مندرج در جدول فوق
- 2- برگزاری جلسات با بخش خصوصی به تفکیک شهرستانهای استان جهت رسیدگی به مشکلات، پیشنهادات و انتقادات بخش خصوصی با حضور مدیر کل و سایر رؤسای محترم ستادی که در این خصوص موارد ذیل پیگیری شد:

- جمع آوری درخواست تسهیلات بخش خصوصی استان و ارائه به جهاد کشاورزی شهرستانها جهت طرح در کارگروه اشتغال شهرستان و استان.
- انجام مکاتبات با استانهای همجوار جهت رعایت حوزه جغرافیایی فعالیت دامپزشکان بخش خصوصی.
- پیگیری مشکلات بخش خصوصی از جمله مشکلاتی که در ارتباط با ادارات صنعت معدن تجارت، بیمه تأمین اجتماعی و اداره امور دارایی و مالیات می باشند و رفع مشکلات مذکور تا حد امکان.
- با توجه به ورود افراد غیرمتخصص و فاقد پروانه به حوزه دارو و درمان دامپزشکی، این موضوع بطور مستمر درحال پیگیری بوده و در این خصوص 4 پرونده تشکیل و به دادگاه های عمومی استان ارجاع داده شده و احکامی نیز در این رابطه صادر شده است.
- کشف و ضبط دو انبار دارویی فاقد مجوز و کارگاه جعل لیبل دارو و یک خودروی حامل دارو بدون مجوز در شهرستانهای مریوان ، بانه و دهگلان وارجاع متخلفین به مراجع قضایی
- 3- رصد وپایش تامین تا توزیع داروهای دامپزشکی به ریاست مدیرکل دامپزشکی استان که در این راستا اقدامات زیر انجام گردید.
- تشکیل 12 جلسه رصد وپایش استانی
- تشکیل جلسه با نمایندگان بخش خصوصی در مرکز استان و برخی شهرستان ها ، و...
- تعیین اکیپهای بازرسی از شرکت های پخش ، داروخانه ها ،مراکز مایه کوبی و درمانگاه های روستایی وعشایری که در این بازدیدها فاکتور های خرید و فروش ،سامانه خدمات دارویی ، نسخه ها وگواهی های حمل بهداشتی و قرنطینه ای بررسی گردید و ضمن دادن تذکرات لازم ، نواقص موجود بررسی ودر بازدید های بعدی رفع آنها پیگیری شد
- احصای کمبود های واکسن و دارو در استان و منعکس نمودن آنها به سازمان دامپزشکی
- انجام مکاتبات با استانهای همجوار جهت تامین دارو و واکسن از شرکت های پخش دارو و واکسن تحت نظارت آنها جهت تامین موارد کمبود استان
- شناسایی تخلفات شرکتهای تولید کننده و پخش سراسری و استانی به ویژه در خصوص عدم ثبت توزیع در سامانه دارویی و دریافت وعرضه خارج از شبکه توزیع تعیین شده
- ارایه گزارش ماهیانه عملکرد رصد وپایش استانی به سازمان دامپزشکی کشور
- بازدیدهای منظم دوره ای و سرزده کارشناسان دارو و درمان اداره کل و شبکه های دامپزشکی استان از مراکز بخش خصوصی که در این رابطه اقدامات زیر در سال 1401 انجام گرفت:
- نمونه برداری و انجام آزمایشات لازم و تمدید 8 مورد پروانه ساخت مکمل و صدور IVC جهت محصولات کارخانه مکمل سازی
- صدور موافقت اصولی (پروانه تاسیس بهداشتی) اولین کارخانه دی کلسیم فسفات در استان
- تشدید نظارت بر مراکز مایه کوبی و واکسیناسیون دامها و همچنین عدم انعقاد قراردادهای جدید با تعدادی از مراکز مایه کوبی که در ارزیابی های این اداره کل عملکرد مناسبی نداشته اند.

- رصد و پایش و نظارت بر فرایند تامین و توزیع تا مصرف داروهای دامپزشکی و انجام 1200 مورد بازدید از داروخانه های تحت نظارت توسط ستاد شهرستانها و بررسی سامانه دارویی، فاکتورهای خرید و نسخه ها و ضبط 312 قلم انواع داروی قاچاق و تاریخ منقضی به تعداد بیش از 1520 عدد و شناسایی کمبود های دارو و واکسن و اعلام آنها به سازمان دامپزشکی کشور که در این استان بدلیل عدم ثبت توزیع آنها در سامانه توسط شرکتهای پخش سراسری با کمبود مواجه بوده از جمله واکسن کزاز ، اسپری های ctc و otc ، انواع محلول و آجر های ضد عفونی و مکمل های دام و طیور و ...
- انجام 450 مورد بازدید از مراکز مایه کوبی در اجرای طرح رصد و پایش و نظارت بر واکسنهای طیور از زمان ورود به استان تا رسیدن بدست مصرف کننده نهایی و نظارت دقیق بر سامانه های دارویی و جی آی اس ، بررسی و مقایسه موجودی سردخانه و سامانه و نیز مقایسه و راستی آزمایی ثبت توزیع واکسن واحدهای پرورشی با فاکتورهای صادره و برنامه کلینیکس که در این راستا 10 تذکر کتبی به مراکز داده شد و سهمیه واکسن 3 مرکز بدلیل عدم رعایت دستورالعمل های ابلاغی و بی توجهی به تذکرات قبلی بصورت موقت قطع گردید.
- انجام 135 مورد بازدید از شرکتهای پخش دارو و واکسن و بررسی دقیق سامانه دارویی با فاکتورهای خرید و فروش و گواهیهای بهداشتی قرنطینه ای حمل و با چندین مورد تذکر کتبی و تعلیق سامانه و قطع سهمیه دارویی و ضبط موقت داروهای دو مورد از شرکتهای پخش استانی که علی رغم تذکرات قبلی بدون دریافت فاکتور و ثبت سامانه دارویی اقدام به دریافت و توزیع دارو نموده بودند که پس از رفع نواقص و با اخذ تعهد محضری از مدیر عامل و مسئول فنی رفع تعلیق انجام شد.
- انجام 900 مورد بازدید از درمانگاهها و بیمارستانهای دامپزشکی و بررسی دفاتر ثبت مراجعات و مقایسه با نسخه ها و نیز بررسی ثبت گزارش بیماری در سامانه جی آی اس
- انجام 85 مورد بازدید در اجرای طرح تشدید نظارت بر کارخانجات خوراک دام ، طیور و آبزیان و رصد و پایش اقلام استراتژیک که در این بازدید ها علاوه بر شناسایی و ابلاغ نواقص و اخذ تعهد محضری از مدیر عاملان و مسئولین فنی کارخانجات تحت نظارت ، مواردی از نواقص و عدم رعایت دستورالعملهای ابلاغی توسط کارخانجات تولید کننده مواد اولیه واقع در سایر استانها مانند ارسال محموله های بدون هویت، فاقد ضوابط نشانه گذاری، لیبل مخدوش، فاقد مجوز ساخت از سازمان دامپزشکی، بدون گواهی بهداشتی قرنطینه ای حمل و یا کارخانه های زیر زمینی و فاقد پروانه ، شناسایی و مراتب به سازمان و ادارات کل ناظر مکاتبه گردید. که در این بازدیدها 110 تن مواد اولیه فاقد ضوابط نشانه گذاری و گواهی بهداشتی قرنطینه ای حمل، ضبط موقت در محل گردیده و از همگی آنها نمونه برداری و به آزمایشگاههای همکار سازمان دامپزشکی کشور جهت تعیین تکلیف ارسال گردید. ضمناً 70000 کیلوگرم انواع مواد اولیه کارخانجات خوراک فاقد مجوز ساخت و بی هویت و تاریخ منقضی و فاسد ضبط و با دستور قضایی معدوم گردید و دو کارخانه زیر زمینی و فاقد مجوز تولید مواد اولیه خوراک دام و طیور و ده ها قلم مواد اولیه بدون مجوز ساخت از سازمان دامپزشکی کشور و تولید شده در خارج از استان کشف و به سازمان دامپزشکی گزارش گردید .

- شناسایی یک انبار غیر مجاز داروهای دامی قاچاق توسط مدیر کل دامپزشکی و کشف و ضبط 2155 عدد انواع داروهای قاچاق در نقطه صفر مرزی در بویین شهرستان بانه
- کشف و شناسایی 157 قلم انواع دارو و واکسن قاچاق از یک خودرو در شهرستان مریوان توسط مدیر کل دامپزشکی
- کشف یک انبار غیر مجاز دارو و کارگاه جعل لیبل و قیمت در شهرستان دهگلان توسط مدیرکل دامپزشکی استان که مقدار 630 کیلوگرم انواع مکمل طیور تاریخ منقضی و 643 واحد انواع داروی تاریخ گذشته و با برچسپ تاریخ و قیمت جعلی کشف و ضبط گردید و پرونده متخلف به تعزیرات ارجاع گردید.
- کشف و ضبط 3 تن مکمل فاقد فاکتور و ثبت توزیع در سامانه خدمات دارویی در بازدید از شرکتهای پخش استانی که پس از انجام مکاتبات با استان مبدا مشخص گردید مکمل مذکور فاقد مجوز معتبر ساخت از سازمان دامپزشکی بوده لذا جهت معدوم سازی به اداره کل منتقل گردید.
- شناسایی تخلفات شرکت های تولید کننده و پخش سراسری در بازدید های رصد و پایش از شرکت های پخش استانی از جمله ارسال دارو و واکسن بدون ثبت در سامانه خدمات دارویی ، بدون فاکتور، عدم درج سری ساخت در فاکتور های ارسالی ، بدون گواهی بهداشتی قرنطینه ای حمل ، بدون مجوز ساخت و یا خارج از چرخه از چرخه توزیع تعیین شده به استان و گزارش به سازمان دامپزشکی کشور ادارات کل ناظر .
- نمونه برداری از 35 قلم دارو در راستای اجرای طرح PMS و ارسال آنها به آزمایشگاه مرکز تشخیص
- نظارت بر روند صدور مجوزهای تاسیس صادره مراکز موضوع ماده 2 قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی توسط نظام دامپزشکی و بررسی تعدادی از پرونده های مذکور و شناسایی تخلفات صورت گرفته وانعکاس به سازمان دامپزشکی کشور.

مجموع عملکرد آزمایشگاه های دامپزشکی استان کردستان در سال 1401

بخش	سرولوژی دام	سرولوژی طیور	آنالیز شیمی	کشت میکروبی	کشت مرضی	انگل شناسی	P.C.R	خون شناسی	بیوشیمی	باقیم انده	جمع
دولت	15565	8683	2153	106	365	2	211	0	0	0	27085
خصوص	0	28631	1878	2116	7023	4644	0	6829	810	0	51931
جمع	15565	37314	4031	2222	7388	4646	211	6829	810	0	79016

سایر اقدامات در حوزه آزمایشگاهها:

- راه اندازی آزمایش تشخیص بیماری آنکارا به روش سلولی-مولکولی در آزمایشگاه اداره کل
- تجهیز آزمایشگاه اداره کل به دستگاه گران قیمت ریل تایم PCR مدل جدید از طریق مرکز ملی تشخیص سازمان دامپزشکی کشور
- ممیزی آزمایشگاههای همکار استان و تمدید پروانه همکاری
- صدور پروانه مسئول فنی آزمایشگاه همکار (پاستور سنندج)
- 38 مورد بازدید و ارزیابی آزمایشگاههای بخش خصوصی توسط ستاد و اقدام در جهت رفع نواقص

- جلوگیری از فعالیت دو مرکز آزمایشگاهی بخش غیر دولتی در شهرستان بانه و کامیاران
- اجرای طرح نظارتی شیر خام با انجام 2044 آزمایش در محل 242 مرکز و معدوم سازی 2819 کیلوگرم شیر خام فاسد در استان
- انجام آزمایشات طرح کنترل بیماری نیوکاسل طیور وپایش آنفلوانزا H9 با انجام 1160 آزمایش بر روی 1000 نمونه
- انجام آزمایشات طرح کاهش بیماری سالمونلا در طیور صنعتی با انجام 205 آزمایش بر روی 205 نمونه
- انجام آزمایشات طرح ارزیابی سرمی واکسیناسیون بروسلوز اداره مبارزه با انجام 3736 آزمایش بر روی 3736 نمونه
- انجام آزمایشات بروسلوز دام صادراتی به تعداد 2500 نمونه
- خرید لوازم آزمایشگاهی آزمایشات نظارت بر شیر خام جهت واگذاری به کلیه شهرستان های استان
- انجام آزمایشات مقایسه ای با آزمایشگاه های همکار استان جهت کنترل و نظارت صحت آزمایشات شیمی مواد غذایی و خوراک دام
- خرید ملزومات و تجهیزات آزمایشگاهی و پیگیری و دریافت مواد آزمایشگاهی از مرکز ملی تشخیص سازمان دامپزشکی
- به روز نمودن اطلاعات فنی با شرکت در 33 جلسه ویدئو کنفرانس های هفتگی سازمان دامپزشکی

اداره فن آوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری
فعالیت های ترویجی دامپزشکی در سال 1401

شرح فعالیت ها		یک ساله
آموزش حضوری	تعداد کلاس ها و جلسات توجیهی	304
	تعداد فراگیران(نفر)	23916
	مدت اجرا (ساعت)	2
نمایش فیلم و اسلاید	تعداد بیننده (نفر)	176
	نوع فراگیران	بهره برداران
	تعداد کل موضوعات تهیه شده در قالب پوستر -پمفلت- و اطلاعیه (موضوع)	
آموزش زنان روستایی	تعداد پوستر -پمفلت و اطلاعیه تکثیر شده (برگ)	1376
	تعداد مخاطب (نفر)	150
	مدت اجرا (ساعت)	2

آموزش کارکنان سال 1401

تعداد فراگیران	مدت	عنوان دوره
67	12	آشنایی با اصول و مبانی مدیریت مخاطرات شیمیایی (باقیمانده دارو و آلاینده ها) فرآورده های خام دامی و خوراک دام
144	8	سبک زندگی بر مبنای آموزه های دینی
2	36	سل و بروسلوز
142	4	مدیریت بحران
43	32	بیماریهای ویروسی طیور
44	8	آشنایی با دستور العمل اجرایی مواد 91، 92، قانون مدیریت خدمات کشوری
143	8	روابط سالم زناشویی
146	4	چگونگی تاسیس شرکت های دانش بنیان و منافع آن برای موسسه و صاحبان ایده
17	12	اصول و کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی GIS و سیستم موقعیت یابی جغرافیایی GIS در دامپزشکی (2)
47	8	تربیت اسلامی با تکیه برقرآن و احادیث
132	12	اپیدمیولوژی
10	18	بروسلوز و روش های مبارزه با این بیماری
47	12	اصول بهداشت و بازرسی گوشت درکشتارگاه های طیور
69	12	آشنایی با برنامه ارتقاء کیفیت شیر در دامداریها
49	12	اصول بهداشت و بازرسی گوشت درکشتارگاه های دام
65	18	کنترل بهداشتی خوراک دام در مراحل تهیه، تولید و توزیع
54	18	امنیت زیستی در مراکز تکثیر و پرورش ماهیان سرد آبی
29	8	اصول ایمنی در آزمایشگاه
45	12	مروری بر بیمار های مهم ماهی قزل آلا در ایران
4	18	آشنایی با استاندارد ایزو 17025 و کاربردهای آن
35	18	امنیت زیستی در مرغداری
23	8	استریلزاسیون و زایل کردن مواد آلوده در آزمایشگاهها
25	18	تفسیر نتایج آزمایشات الایزا و سرولوژی طیور
41	8	مدیریت تعارض
145	8	احکام نماز

تعداد 76 نفر کارورز طی تفاهم نامه با دانشگاه آزاد پذیرش و آموزش داده شده اند.

تعداد 25 نفر دانشجوی رشته های دامپزشکی از دانشگاه های دولتی جهت دوره کارورزی پذیرش و اتمام دوره انجام شد.

عملکرد فناوری اطلاعات ارتباطات اداره کل دامپزشکی استان کردستان
سال 1401

- 1- طراحی میزکار الکترونیکی کارکنان بر ای دسترسی به خدمات در محیط بیرون از اداره
- 2- درج اطلاعات شاخص نحوه ارائه خدمات دستگاه و سهولت استفاده در سامانه تسما
- 3- امکان دسترسی آسان به اف تی پی سرور بر روی گوشی تلفن همراه
- 4- انتقال کیس سرور رکمونت به رک سالن جلسات و راه اندازی آن به همراه تجهیزات مربوطه
- 5- جدا کردن VLAN سرورهای پابلیش شده از سایر سرورها جهت جلوگیری از رخنه به سرورفارم
- 6- تغییر نسخه آنتی ویروس پادویش از نسخه Ultimate به Corporate
- 7- بکاپ گیری از تمام سرورهای موجود در اداره کل و تهیه نسخه آفلاین (هر هفته 2 نسخه آفلاین)
- 8- بازبینی و اصلاح تمامی Job های پشتیبان گیری در راستای عملکرد بهتر
- 9- بررسی و تحلیل لاگ های فایروال های اداره کل جهت تشخیص نفوذ و خرابکاری در شبکه
- 10- راه اندازی 2 عدد مانیتور جهت سرور کردن تصویر پروژکتور
- 11- تغییر لایسنس نسخه آنتی ویروس پادویش کلاینت ها از نسخه Ultimate به Corporate
- 12- بکاپ گیری از تمام سرورهای موجود در اداره کل و تهیه نسخه آفلاین (هر هفته 2 نسخه آفلاین)
- 13- بازبینی و اصلاح تمامی Job های پشتیبان گیری در راستای عملکرد بهتر
- 14- بررسی و تحلیل لاگ های فایروال های اداره کل جهت تشخیص نفوذ و خرابکاری در شبکه
- 15- انتقال اتوماسیون اداری از سرور قدیمی به کلاسترینگ
- 16- تفکیک سرور فعلی اتوماسیون به 2 سرور اپلیکیشن و دیتابیس جهت جلوگیری از هک شدن دیتابیس
- 17- تعویض ویندوز سرور اتوماسیون اداری از نسخه 2012 به 2019
- 18- نصب و بروز رسانی اتوماسیون اداری به نسخه 8.0.4.11
- 19- انتقال برق تجهیزات ویدیو کنفرانس به دستگاه UPS اتاق سرور جهت جلوگیری از قطع برق
- 20- بروز رسانی کنسول مدیریتی کسپراسکی به نسخه 13.2 و نصب بر روی تمامی ویندوز سرورها
- 21- بروز رسانی کنسول مدیریتی پادویش به نسخه 1.16.325.5287
- 22- تهیه بکاپ آفلاین از داده های سرورها بصورت هفتگی
- 23- بررسی و نصب پچ های امنیتی برای بروز رسانی ویندوز سرورها و کلاینت ها بصورت هفتگی
- 24- نصب پچ امنیتی KB50692 اعلام شده از سوی مایکروسافت بر روی تمامی سرورهای ویندوزی
- 25- تهیه بکاپ آفلاین از داده های سرورها بصورت هفتگی
- 26- طراحی الگو تحت وب اتوماسیون اداری و اجرایی کردن آنها جهت سازگاری با تمامی مرورگرها
- 27- نظارت به پروژه نصب دوربین مدار بسته اداره کل و شهرستانها

- 28- اقدامات لازم در خصوص اتصال به شبکه فیبر نوری
- 29- انتقال تمامی الگوهای مکاتبات اداری اتوماسیون از WORD به HTML
- 30- تهیه و راه اندازی نرم افزار سیبتا به منظور بروزرسانی فایروال
- 31- راه اندازی سرور دسکتاپ سانترال جهت مدیریت متمرکز شبکه
- 32- ایمن سازی تنظیمات سویچ ها
- 33- ایجاد ارتباط و ساخت VLAN لازم جهت اتصال به شبکه حراست کشوری سازمان
- 34- ایجاد ارتباط و ساخت VLAN لازم جهت اتصال به شبکه حراست کل استان
- 35- انجام امورات لازم در خصوص انتقال 1512 بر روی Siptrunk
- 36- تغییر صدای صوتی تلفن گویا اداره کل (گوینده رسمی صداوسیما)

واحد حقوقی

سال	تعداد کل پرونده	تعداد پرونده های تعزیراتی	تعداد پرونده های دادسرا	تعداد پرونده های حقوقی و دیوان عدالت اداری	تعداد پلمپ	تعداد کل آراء ماخوذه	تعداد حکم محکومیت
1401	265	166	89	10	13	109	89

اطلاعات املای اداره کل دامپزشکی استان کردستان در سال 1401

سال	تعداد کل املاک	تعداد املاک بدون سند (در دست اقدام برای صدور سند)	تعداد املاک دارای سند تک برگ	تعداد املاک دفترچه ای	تعداد املاک به فروش رفته	تعداد املاک مانده
1400	39	13	25	1	4	35
1401	35	10	22	0	3	32

اطلاعات پرونده های امور حقوقی براساس نوع پرونده و مرجع رسیدگی

سال	تعداد کل پرونده	تعداد پرونده های بهداشت عمومی	تعداد پرونده های دارو و درمان	تعداد پرونده های حقوقی و دیوان عدالت اداری
1401	265	239	16	10

سال	تعداد کل پرونده	دادسرا	تعزیرات	دیوان عدالت اداری
1401	265	89	166	10

اداره برنامه ، بودجه و مطالعات اقتصادی اعتبارات مصوب تملک دارایی های سرمایه ای 1401

میلیون ریال

شهرستان	تملك	نفت و گاز	جمع
بانه	3000	30000	33000
بیجار	8000	12000	20000
دهگلان	10000	0	10000
دیواندره	2500	16000	18500
سروآباد	2000	7388	9388
سقز	35000	0	35000
سنندج	12500	0	12500
قروه	12000	10000	22000
کامیاران	4500	15500	20000
مریوان	8000	27000	35000
استانی	40000	0	40000
فروش ماشین آلات	5040	0	5040
جمع	142540	117888	260428

فروش اموال غیرمنقول

در راستای اجرای تصویب نامه بند (د) تبصره (12) قانون بودجه سال 1399 و نیز جزء (2) بند (و) تبصره (2) و بند (د) تبصره (12) ماده واحده قانون 1400، طی 3 مرحله در طی سال های 1399، 1400 و 1401 مجوز فروش 15 فقره اموال مازاد خود را از وزارت امور اقتصادی و دارایی دریافت نمود. بعد از انجام مراحل مربوطه از جمله تعیین قیمت این املاک توسط کارشناسان رسمی دادگستری، اطلاع رسانی عمومی (از طریق روزنامه، مکاتبات اداری و سامانه تدارکات الکترونیکی دولت) اقدام به برگزاری مزایده از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) گردید. تاکنون تعداد 7 باب پست دامپزشکی واقع در مناطق روستایی به ارزش مبلغ 20,596,200,000 ریال به فروش رسیده که تمامی این مبالغ جهت مطالبات بازنشستگان هزینه شده است. ضمناً نتایج حاصل از فروش اموال تاکنون به شرح ذیل می باشد.

1- فروش 2 باب پست دامپزشکی در شهرستان های بیجار واقع در حسن آباد یاسوکنند، دیواندره واقع در روستای گاوشله در سال 1399 به مبلغ 5,120,000,000 ریال

2- فروش 2 باب ساختمان در شهرستان سقز واقع در روستاهای ایرانخواه و تموغه در سال 1400 به مبلغ 4,840,000,000 ریال

3- فروش 3 باب پست دامپزشکی در شهرستانهای بیجار واقع در روستای خوشمقام و بابارشانی از توابع شهرستان بیجار، بانه واقع در روستای آرمرد در سال 1401 به مبلغ 10,636,200,000 ریال

4- تعداد 4 ساختمان واقع در هزارکانیان واقع در شهرستان دیواندره، بوئین سفلی واقع در شهرستان بانه، بلبان آباد واقع در شهرستان دهگلان و حسن سالاران واقع در شهرستان سقز با توجه به درخواست فرمانداری دیواندره و سازمان جهاد کشاورزی استان مبنی بر اینکه این املاک در اختیار بخشداری سارال واقع در شهر هزارکانیان و مابقی در اختیار سازمان جهاد کشاورزی بوده و در حال حاضر مشغول ارائه خدمات و فعالیت می باشند خواستار عدم فروش این املاک شدند. این اداره کل در حال پیگیری موضوع جهت تعیین تکلیف این املاک می باشد.

5- تعداد 3 باب ساختمان واقع در روستاهای دول ارزن از توابع شهرستان بانه، قروچای از توابع در شهرستان دهگلان و نجف آباد از توابع شهرستان بیجار علیرغم اطلاع رسانی و برگزاری مزایده از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) متأسفانه هیچگونه متقاضی خرید وجود نداشتند.

6- تعداد یک باب ساختمان واقع در روستای پیر تاج واقع در شهرستان بیجار طی دو مرحله مزایده که یک مرحله آن فاقد متقاضی به دلیل پایین بودن قیمت افراد متقاضی نسبت به قیمت کارشناسی سامانه ستاد هیچ فردی را برنده اعلام ننمود.

ارتقاء بهره وری :

در راستای اجرای جزء (1) بند (و) تبصره (18) به منظور ارتقاء بهره وری در سال جاری این اداره کل تعداد 2 برنامه ابلاغ شده توسط سازمان دامپزشکی کشور را به شرح ذیل جمعاً با صرف مبلغ 540 میلیون ریال در دستورکار قرار داده که گزارش عملکرد آن در مقاطع 3 ماهه به آن سازمان محترم گزارش گردیده است.

- 1- استقرار سامانه های بهداشتی در اماکن دامی HACCP, GAHP, PRPS : با صرف مبلغ 270 میلیون ۱۱۱ منجر به اخذ 5 گواهی در سال 1401 گردید
- 2- تدوین ضوابط، دستورالعمل بازرسی و نظارت ممیزی و صدور گواهی برای اخذ رتبه A در واحدهای صنعتی : بازدید ها و ممیزی های مربوطه با صرف مبلغ 270 میلیون ۱۱۱ صورت گرفته است. ولی با توجه به اینکه اخذ رتبه A بار مالی زیادی برای مالکان تحمیل می نماید تاکنون هیچ واحدی موفق به کسب این رتبه نشده است .
- 3- استقرار شبکه ارتباطی ایزوله و اختصاصی VPNL3 (در سال گذشته بصورت کامل اجراء شده است)

قرارداد با صدا و سیما :

در راستای اجرای بند (ل) تبصره (19) در خصوص قرارداد با صدا و سیما این اداره کل به منظور فرهنگ سازی ، آگاهی بخشی و اطلاع رسانی اقدام به عقد قرارداد با موضوع "پایش و نظارت بر بهداشت شیرخام در استان کردستان" با صدا و سیما مرکز کردستان نموده است که مراتب توسط صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران تائید نهایی گردیده و در دست اجراء می باشد .

توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

در راستای اجرای بند (ل) تبصره (9) در خصوص توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت اقدامات مشروحه ذیل توسط این اداره کل صورت گرفته است :

- کمک به بازسازی عتبات عالیات در راستای حمایت از تشکل های مردم نهاد در زمینه ترویج فرهنگ ایثار و شهادت
- ساماندهی امور ایثارگران با تبدیل وضعیت استخدامی تعداد 5 نفر در سال جاری
- تجلیل از خانواده ایثارگران و شهداء به مناسبت هفته دفاع مقدس با حضور نماینده بنیاد شهید
- ارائه کمک های رفاهی به مناسبت های مختلف به ایثارگران و فرزندان شهداء شاغل در این اداره کل

ارائه خدمات از طریق پنجره واحد :

در راستای لزوم وجود پنجره واحد خدمات هوشمند براساس الزامات مصوب شورای اجرایی فناوری اطلاعات، بنحوی که حداقل یک سوم از خدمات اختصاصی مربوطه با اولویت خدمات پرکاربرد از طریق این پنجره ارائه شوند و همچنین اتصال پنجره واحد خدمات هوشمند سازمان دامپزشکی کشور به " پنجره ملی خدمات هوشمند دولت " که متولی آن وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (سازمان فناوری اطلاعات ایران) می باشد ، به گونه ای که خدمات اختصاصی از طریق " پنجره ملی خدمات هوشمند دولت" قابل دسترسی باشد. پنجره واحد خدمات سازمان دامپزشکی کشور به آدرس <https://1512.ivo.ir> قابل دسترسی بوده و از طریق سامانه صدور مجوزهای سازمان دامپزشکی به آدرس Cert.ivo.ir به پنجره ملی خدمات هوشمند دولت به آدرس My.gov.ir متصل شده است .

ضمناً " پنجره واحد سرمایه گذاری استانی این اداره کل نیز به آدرس iwkurd.ir تحت نظارت وزارت امور اقتصاد و دارایی استان کردستان فعالیت می نماید .

اولویت های پژوهشی

در راستای اجرای بند (ه) تبصره 9 قانون بودجه سال 1401 تعداد 4 طرح پژوهشی ذیل بعنوان اولویت های پژوهشی این اداره کل جهت اعلام نظر و تأیید نهایی به حضور ایفاد گردیده است.

1- مطالعه انگل (تک یاخته) خونی دامی استان کردستان (اولویت اول) با اعتبار پیشنهادی 1000 میلیون ریال

2- بررسی و اندازه گیری میزان آفاتوکسین و باقیمانده فلزات سنگین در شیر تولیدی گاوداری های شیری استان (اولویت دوم) اعتبار پیشنهادی 500 میلیون ریال

3- طرح پژوهشی شناسایی سویه های درگردش ویروس نیوکاسل در مزارع گوشتی استان کردستان (اولویت سوم) با اعتبار پیشنهادی 700 میلیون ریال

4- بررسی میزان اثر بخشی واکسن استرپتوکوکوزیس در مزارع تکثیر و پرورشی آبزیان (اولویت چهارم) با اعتبار پیشنهادی 500 میلیون ریال

سامانه ملی صدور مجوزها :

اقدامات صورت گرفته توسط سازمان دامپزشکی کشور در خصوص صدور مجوزهای سازمان دامپزشکی کشور به شرح ذیل است .

1- الکترونیک نمودن مجوزهای غیرالکترونیک سازمان دامپزشکی کشور در قالب سامانه های مربوط از ابتدای سال جاری آغاز شده است و با اولویت دهی به "مجوزهای با تواتر صد بیشتر" و طی 3 مرحله "طراحی مفاهیم و فرآیند" ایجاد در " سامانه الکترونیک مربوط" ، " اجرای آزمایشی توسط ادارات کل دامپزشکی استان ها" و " اجرای قطعی به صورت الکترونیک در سطح ملی " در دست اقدام می باشد و در این راستا تاکنون تعدادی از مجوزها در زمره مجوزهای صادره به روش الکترونیک قرار گرفته اند . بدیهی است صدور غیرالکترونیک مجوزهایی که امکان صدور آن ها به صورت الکترونیک فراهم شده است ، موجب مسئولیت قانونی برای صادرکنندگان (ادارات کل دامپزشکی استان ها) و دفتر فنی ناظر (در ستاد مرکزی سازمان می باشد .

2- اقدامات فنی لازم برای اتصال سامانه صدور پروانه سازمان دامپزشکی کشور (Cert) به سامانه ملی صدور مجوزها (Mojavez.ir) انجام پذیرفته و در حال حاضر ، امکان درخواست های ثبت شده متقاضیان در سامانه ملی مجوزها فراهم می باشد.

تسویه پاداش بازنشستگان تا پایان سال 1400 و پرداخت مانده مرخصی :
در سال جاری با پرداخت مبلغ 7668 میلیون ریال مانده پاداش تعداد 4 نفر از بازنشستگان تا پایان سال 1400 تسویه گردید.

پرداخت مانده مرخصی بازنشستگان:

در سال جاری از محل فروش 3 باب پست دامپزشکی به مبلغ 10630 میلیون ریال جهت پرداخت مطالبات مانده مرخصی بازنشستگان در نظر گرفته شد.

بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد :

در سال جاری کلیه اطلاعات درخواستی در طی سال های 1398-1400 ازجمله اعتبارات هزینه ای استانی ، ابلاغی غیر استانی ، انتساب فعالیت ، فعالیت ها ، محرک ها ، زیر خدمات و به تفکیک شهرستانهای تابعه و ستاد استان در سامانه کشوری بودجه ریزی مبتنی بر عملکرد بارگزاری گردید .

بارگزاری موافقت نامه های هزینه ای در سامانه ها :

کلیه اطلاعات مورد نیاز موافقت های هزینه ای در سامانه سبا سازمان مدیریت و برنامه ریزی و سامانه سبب وزارت جهادکشاورزی باگزاری گردیده است
بارگزاری موافقت نامه های تملک دارایی های سرمایه ای در سامانه ها :

ایجاد فیبرنوری (دسترسی) خاکی:

دریافت مجوز ترک تشریفات ایجاد فیبرنوری (دسترسی خاکی) با عقد قرارداد با شرکت مخابرات استان کردستان به مبلغ 9842 میلیون ریال از محل اسناد خزانه اسلامی یا نقدی با موضوع ماده 27 قانون برگزاری مناقصات .

تسهیلات بند الف تبصره 18 :

در سال جاری تعداد 19 نفر متقاضی دریافت تسهیلات بند الف تبصره 18 به مبلغ 82540 میلیون ریال به بانک های عامل توسعه کارگروه معرفی شده اند. همچنین تعداد 10 نفر متقاضی نیز به مبلغ 54600 میلیون ریال جهت تصویب به کارگروه معرفی گردیده است.

اجرایی نمودن مصوبات سفر ریاست محترم جمهوری:

در سفر پر خیر و برکت ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران به استان کردستان طرح گسترش شبکه قرنطینه دامی با عنوان پروژه تکمیل و تجهیز واحدهای قرنطینه دامی در سطح استان به مبلغ 30 میلیارد تومان مصوب گردید که تا پایان سال جاری این پروژه با دریافت مبلغ 15000 میلیون ریال 5 درصد پیشرفت فیزیکی و ریالی داشته است .

برنامه پنج ساله هفتم توسعه :

ارائه پیشنهادات در خصوص برنامه پنج ساله هفتم توسعه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی ، استانداری کردستان و سازمان دامپزشکی کشور

ارائه گزارش عملکرد :

ارائه گزارش عملکرد 4 ساله و اقدامات شاخص صورت گرفته در هر شهرستان به تفکیک شهرستانهای تابعه از سال 1400-1397 به فرمانداران

گسترده‌گی و تعدد وظایف و مسئولیت‌ها و همچنین اهمیت توجه به عوامل مهمی مانند الزامات بین المللی بویژه مقررات سازمان های مرتبط از قبیل WHO-WOAH-FAO، سیاست های کلان کشور و ضرورت ایجاد شرایط لازم برای تضمین و توسعه سرمایه گذاری و امکان جذب سرمایه های داخلی و خارجی، ایجاد شرایط بهداشتی برای ورود محصولات دامی کشور به بازارهای جهانی، توسعه و تثبیت شغل و اشتغالزایی در بخش دام و صنایع وابسته، مقابله با مخاطرات بهداشتی مانند وقوع بیماریهای نوپدید و بازپدید و تامین و تضمین امنیت غذایی و پیش بینی شرایط متفاوتی که در آینده نزدیک، بر مسئولیت‌ها و مأموریت‌های سازمان حاکم خواهد بود. لازم است برنامه‌های توسعه به گونه‌ای تدوین شود که اجرای سیاست‌های کلان کشور به ویژه کاهش وظایف تصدی‌گری، توسعه و تقویت وظایف حاکمیتی و نیازهای واقعی بخش نظارتی و حاکمیتی، و اصل ارتباط و تجانس وظایف در آن رعایت شود.

با توجه به گسترش روز افزون جمعیت انسانی و نیاز به افزایش تولید مواد غذایی بویژه مواد پروتئینی، ضروریست برنامه ریزی جامعی برای رشد مواد پروتئینی و جلوگیری از تلفات دام‌ها صورت پذیرد یکی از راههای اصلی جلوگیری از تلفات دامها و افزایش تولید محصولات پروتئینی، خدمات رسانی بهداشتی مناسب برای واحد های دامداری است که مهمترین عامل در حفظ سرمایه دامی تلقی می‌شود تولیدات دامی با تامین 34 درصد از ارزش افزوده بخش کشاورزی نقش کلیدی در تامین انرژی و پروتئین مورد نیاز انسان را دارا بوده و تامین بهداشت آن مهمترین عنصر حفظ سرمایه دامی است بنا بر اعلام سازمان جهانی بهداشت دام 25 درصد از ارزش افزوده تولیدات دامی به خدمات دامپزشکی اختصاص دارد.

اهداف سازمان دامپزشکی کشور :

از میان ۱۷۰۹ عامل بیماری‌زای شناخته شده، ۸۳۲ عامل یعنی ۴۹ درصد و از میان ۱۵۶ بیماری نوپدید شناخته شده در انسان، ۱۱۴ مورد آن یعنی ۷۴ درصد از حیوانات به انسان منتقل می‌شوند استراتژی و راهکار مقابله با زئونوزها، در مقابله با این بیماری‌ها درحیوانات قرار دارد. از جمله مهم‌ترین و خطرناکترین این بیماری‌ها می‌توان به هاری، جنون گاوی، سل، تب مالت، سیاه زخم، آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان، کیست هیداتید، لیشمانیوز، تب خونریزی‌دهنده کریمه، کنگو و تب دره ریفت اشاره کرد که در دهه اخیر خسارت‌های جبران‌ناپذیری به بهداشت جامعه انسانی و اقتصاد جهان وارد کرده است. بر همین اساس تأمین بهداشت، سلامت و فراهم کردن رفاه دام، کنترل، پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های دامی، تأمین و تضمین بهداشت و سلامت فرآورده‌های دامی، پیشگیری و مبارزه با بیماری‌های مشترک انسان و دام. فراهم کردن شرایط ورود به بازارهای جهانی، توسعه پایدار و سرمایه گذاری در بخش دام و اجرای الزامات، مقررات و دستورالعمل‌های بهداشتی سازمان‌های بین المللی مرتبط از اهداف سازمان دامپزشکی کشور می‌باشد.

جهانی شدن تجارت دام و فرآورده‌های دامی، کوتاه تر شدن فاصله‌ها بدلیل سرعت جابجایی انسان و حیوان از نقطه‌ای به نقطه دیگر جهان، بحران‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی در مناطق مختلف در دهه‌های اخیر، جهانی شدن

بیماری ها را به دنبال داشته است. رخداد بیماری هائی نظیر تب برفکی در خاور دور، آسیا و اروپا در جمعیت دامی، جنون گاوی، تب های خونریزی دهنده ویروسی کریمه - کنگو و دره ریفت، تب ویروسی نیل غربی، سارس، آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان و آنفلوآنزای خوکی در جمعیت های دامی و انسانی در سال های اخیر شواهدی بر این ادعاست. بر اساس اعلام سازمان جهانی بهداشت، بیماری های نو ظهور (نوپدید و باز پدید) که در طی دو دهه اخیر در جهان افزایش داشته است، در آینده نیز از این روند برخوردار خواهند بود .

وضعیت دامداری های استان کردستان :

با توجه به سنتی بودن دامداری های استان و رعایت نکردن مسایل بهداشتی، قرنطینه ای و آشنایی نداشتن اکثر دامداران با انواع بیماریهای دامی و چگونگی برخورد مناسب به هنگام وقوع بیماریها از جمله نکات حایز اهمیتی است که متأسفانه در بیشتر دامداریهای سنتی استان رعایت نمی شود. بهسازی دامداریهای سنتی که می تواند کمک شایانی به اعمال ضوابط قرنطینه ای، کنترل بیماری های دامی نماید و زمینه ساز رفع بسیاری از مشکلات بهداشتی شود متأسفانه بصورت گسترده و قابل ملاحظه در این استان دیده نمی شود . نقل و انتقال های غیرمجاز دام های بیمار و یا دام های به ظاهر سالمی که دوران نقاهت بیماری را سپری می کنند، موجب گسترش وقوع بیماری های واگیر و یا حتی شیوع این بیماری ها در یک واحد دامی و یا واحدهای مجاور و انتشار آن در ابعاد جغرافیایی گسترده تر می شود. این امر باتوجه به هزینه های اجتماعی و اقتصادی در جهت کنترل و پیشگیری وقوع بیماریهای دامی و به ویژه بیماریهای مشترک انسان و دام، کشور را با مشکلات اقتصادی در این خصوص مواجه می سازد. در حال حاضر بیشتر دامداری هایی که به صورت سنتی مشغول به فعالیت می باشند، دارای مشکلات فراوان ساختاری و مدیریتی می باشند که علت اصلی آن به خاطر ناهمخوانی هزینه های صورت گرفته با درآمدهای حاصله در دامداری، در یک فاصله زمانی مشخص می باشد. نداشتن دانش کافی در حوزه مدیریت دامداری از دیگر مشکلات دامداریهای سنتی است . مدیریت تغذیه، بهداشت جایگاه دام از اولویت های اصلی در دامداری است که متأسفانه توجه جدی به آن نشده و موجب مشکلات فراوان در خصوص سلامت دام و افزایش موارد بروز بیماریهای واگیردار و مشترک بین انسان و دام و به ویژه بیماریهای غیر واگیر (بیماری تک گیر) شده است. که این عوامل موجب افزایش هزینه های جاری در کنار سودهای حاصله از دامداری و در نهایت کاهش رونق اقتصادی این گونه دامداریها شده است. شرایط نامساعد جایگاه دام و همچنین اکتفا به جیره های غذایی نامناسب و غیرکافی موجب کاهش سطح ایمنی پایدار بدن دام ها در برابر بیماری ها، عدم کارائی مناسب واکسیناسیون دام و افزایش ماندگاری عوامل بیماریزا در این گونه واحدها برای مدت های طولانی شده است . ارتقای دانش دامداران درخصوص مدیریت بهداشتی دام و به ویژه رعایت شرایط بهداشتی و قرنطینه، آموزش در جهت آشنایی با انواع بیماری دامی و ارایه راه حل های مناسب جهت پیشگیری از جمله راهکارهای اجرایی می باشد.

با توجه به مرزی بودن استان و احتمال ورود عوامل بیماریزای بصورت طبیعی و یا عمدی به داخل استان تقویت زیر ساخت ها از جمله ایجاد زمینه های مناسب در جهت ارتقاء دامداری های سنتی، آموزش های مناسب، تامین اعتبارات لازم، اصلاح قوانین و مقررات بویژه در خصوص حمل و نقل و تشدید مجازات

برخورد با وارد کنندگان غیر مجاز دام و فرآورده های دامی، جلوگیری از انجام نقل و انتقالات غیر مجاز دام و فرآورده های خام دامی، هویت دار کردن دام های کشور با اولویت مناطق مرزی، تامین اعتبارات لازم در جهت گسترش پوشش ایمنی درمقابل بیماری های واگیر و مشترک بین انسان و دام در استان های مرزی، تقویت نیروی کارشناسی سازمان دامپزشکی کشور در حوزه بررسی و مراقبت بیماری ها، تجهیز آزمایشگاه های استانی در جهت تشخیص سریع و دقیق عوامل بیماری زا، اصلاح ساختار و تشکیلات سازمان دامپزشکی کشور و تامین منابع مالی مربوطه در جهت تبدیل شدن به یک سازمان واکنش سریع، اجرای برنامه های آموزشی در رده های مختلف برای پرسنل، بهره برداران بخش دامپروری، دانش آموزان و دانشجویان، ایجاد ارتباط موثر بانک اطلاعات بیماری های دامی با سیستم بیماری های انسانی، اتخاذ سازو کار مناسب در جهت ترغیب آحاد مردم در کمک به فرآیند اطلاع رسانی در حوزه ی سلامت دام و فرآورده های دامی، تامین اعتبارات مناسب در جهت تهیه ی دپوی مناسب مواد تجهیزات و وسایل مورد نیاز مقابله با تهدیدات، ایجاد کشتارگاه سیار، تهیه ی کوره لاشه سوز سیار، ایجاد کلینیک ها و آزمایشگاه های سیار تشخیصی مجهز به تجهیزات و کیت های تشخیص سریع بیماری ها ضرورت دارد.

چالش های توسعه و عوامل بازدارنده و مانع توسعه : **(الف) موانع و مشکلات اداری، فنی و مجوزها:**

ساختار نامناسب بهداشتی در بخشی از واحدهای دامی سنتی
عدم وجود ساختار مدیریت یکپارچه در پرورش دام و طیور در سطح استان
موازی کاری دستگاههای مختلف در زمینه بهداشت مواد غذایی از جمله سازمان غذا و دارو و سازمان ملی استاندارد
تأثیرات کمبود ارز و تحریم های اقتصادی بر روی تهیه واکسنها و داروهای مورد نیاز
وابستگی به واردات در حوزه کیت های تشخیصی

(ب) موانع و مشکلات تهیه و تامین نهاده های تولید:
مشکلات به وجود آمده در ورود نهاده ها (تغذیه ای، بیولوژیک) سبب تضعیف ایمنی، بالا رفتن ریسک بیماری، افزایش تقلبات و قاچاق گردیده است.
اختلال در ورود مواد اولیه سبب پایین آمدن تولیدات داخلی شده است.
اختلال در ورود تجهیزات کارخانجات سبب تنزل کیفیت و بهداشت واحدهای تولیدی و تولیدات آنها می شود.

(پ) موانع و مشکلات مالی:
- عدم هماهنگی رشد اعتبارات ملی و استانی با افزایش قیمت مصارف واسطه ای تجهیزات و ملزومات مورد نیاز (واکسن، مواد آزمایشگاهی و بیولوژیک)

(ت) سایر موارد:

1 - کمبود نیروی انسانی متخصص و درخواست تخصیص سهمیه استخدامی در رده های مختلف دکتری، کارشناسی و کاردانی دامپزشکی

- 2- کمبود خودرو مناسب اکیپ های عملیاتی دامپزشکی با توجه به صعب العبور بودن راههای روستایی
- 3- عدم تخصیص تسهیلات بانکی مناسب به مراکز بخش غیردولتی دامپزشکی از قبیل درمانگاه، بیمارستان، داروخانه، مراکز مایه کوبی، شرکت های دارویی، پلاک کوبی و ...
- 4- لزوم پوشش بیمه اجباری کلیه دامها در مقابل بیماریهای مشترک و واگیردار و الزام صاحبان دام به بیمه نمودن دامهای خود در برابر این نوع از بیماری ها که سلامت جمعیت انسانی و یا سرمایه دامی کشور را تهدید می نماید می بایست در قالب بیمه اجباری تعریف تا ضمانت اجرایی داشته باشد. به جهت تشویق (درحین الزام) ضروری است دولت پرداخت حداقل 80 درصد سهم بیمه گر را در بیماری های مشترک از جمله سل و بروسلوز و 50 درصد در سایر بیماری های واگیر دار عهده دار شود. استنکاف کنندگان از این قانون مسئول جبران خسارت وارده خواهند بود. این قانون نافی سایر بیمه های تکمیلی و حمایتی دام نمی باشد.
- 5- پوشش بیمه ای مدنی مسئولیت در برابر بیماری های مشترک بین انسان و دام برای پرسنل دامپزشکی بخش های دولتی و غیر دولتی و لحاظ رشته دامپزشکی بعنوان یکی از مشاغل سخت و زیان آور
- 6- تجهیز آزمایشگاه مرکزی دامپزشکی استان کردستان در زمینه ارتقاء کنترل کیفی بهداشت فرآورده های خام دامی
- 7- مرزی بودن استان و نقل و انتقال زیاد دام و عدم کنترل مناسب تردد غیر مجاز دام
- 8- عدم وجود امکانات بازرسی بهداشتی در پایانه های مرزی استان بویژه پایانه مرزی باشماق از قبیل عدم وجود داکت ضد عفونی، رمپ تخلیه و بارگیری، انبار، سردخانه نگهداری و همچنین امکانات معدوم سازی.
- 9- به جهت شرح وظایف قانونی سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان دامپزشکی کشور، ضروری است برنامه مشترک مراقبت و کنترل بیماری ها در گونه های حیاط وحش تدوین و مشترکا" به اجرا گذاشته شود
- 10- برخورداری ناکافی از اعتبارات بخش بهداشت عمومی و سلامت جامعه با توجه به نقش دامپزشکی در کنترل بیماریهای مشترک و بهداشت عمومی
- 11- شرایط نامناسب بهداشت دام در کشورهای همجوار و خطر ورود و گسترش بیماریهای دامی در کشور
- 12- میزان بالای ساختار غیربهداشتی اماکن دامی در کشور
- 13- ضعف در کشتارگاهها و سردخانه های نگهداری محصولات دامی و عدم رعایت موازین بهداشتی
- 14- ضعف در سیستم حمل و نقل دام، خوراک و فراورده های دامی و عدم رعایت موازین بهداشتی
- 15- عدم کفایت امکانات اقدامات واکنش سریع و تشخیص بموقع بیماری

پیشگیری و مبارزه با بیماری های دام در سال 1402

شرح وظایف اداره بهداشت و مدیریت بیماریهای دامی :

- 1- تامین سلامت و بهداشت دام از طریق اجرای برنامه های پیشگیری و مبارزه بر علیه بیماریهای دامی

- 2- اجرای برنامه پیشگیری و کنترل بر ضد بیماریهای واگیر دار غیر بومی دامی شایع در شهرستان
 - 3- تهیه واکسن و مایه های مورد نیاز شهرستان با رعایت زنجیر سرد و توزیع آن
 - 4- مبارزه بر علیه بیماریهای واگیر دامی از طریق واکسیناسیون دام
 - 5- اجرای طرح محوری مبارزه بر علیه بیماریهای انگلی خارجی و داخلی دام
 - 6- مبارزه بر علیه بیماریهای مشترک بین انسان و دام
 - 7- تهیه و ارسال گزارش به اداره کل دامپزشکی استان
 - 8- شناسایی، جمع آوری، پردازش و نگهداری اطلاعات و آمار مورد نیاز
- در استان کردستان سالیانه در مجموع حدود 20 نوع عملیات مایه کوبی دامی صورت می گیرد. بطور متوسط سالیانه هر واحد اپیدمیولوژیک دارای انواع دام در استان به میزان 12.43 نوبت مورد مراجعه اکیپ های دامپزشکی دولتی و غیر دولتی قرار می گیرد که عمدتاً " به صورت واکسیناسیون دامی بر علیه بیماریهای آبله، شارب، لمپی اسکین، تب برفکی، طاعون نشخوارکنندگان کوچک، بروسلاز، هاری، آنترتوکسمی و قانقاریا می باشد که با اولویت قانون های بیماری و مناطق اطراف قانون انجام می گیرد.
- عملیات مایه کوبی دامی مراکز مایه کوب بخش غیر دولتی عمدتاً " به دو شکل انجام شده است، بخشی بصورت رایگان بوده و از دامدار وجهی اخذ نشده و توسط بخش دولتی هزینه اجرای عملیات به بخش خصوصی پرداخت شده است و بخش دیگری هزینه اجرای عملیات از دامداران تحت پوشش اخذ شده است که عمدتاً " شامل بیماری های مدیریتی باکتریایی می باشد (کمتر از 14.6 درصد از کل عملیات بوده است). مایه کوبی انجام یافته توسط بخش دولتی و بخش غیردولتی در قالب خرید خدمت کاملاً بصورت رایگان بوده و از دامداران تحت پوشش هیچ گونه وجهی اخذ نشده است که شامل بیش از 85.4 درصد کل عملیات واکسیناسیون می باشد .
- اداره کل دامپزشکی کردستان در راستای مبارزه و پیشگیری بیماریهای واگیر دامی با اجرای عملیات گسترده واکسیناسیون بر علیه بیماریهای واگیر دامی نظیر تب برفکی، شارب، یا سیاه زخم، شارب، علامتی، آبله، اگالاکسی، آنترتوکسمی، قانقاریا، تیتریوز گاو، PPR یا طاعون نشخوار کنندگان کوچک، شارب تک سمی و کزار اسب، با بهره گیری از توان اکیپ های واکسیناتور بخش دولتی و خصوصی موفق به کنترل سویه های بومی عامل بیماریهای دامی در منطقه شده است .

- پیشگیری و مبارزه با بیماری های مشترک بین انسان و دام در سال 1402

الف - پیشگیری و مبارزه با بیماری شارب (سیاه زخم)

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو و گوساله مایه کوبی شده (نوبت سر)	54626
تعداد گوسفند و بز مایه کوبی شده (نوبت سر)	1073633
تعداد تک سمی مایه کوبی شده (نوبت سر)	1154
تعداد قانون های مشکوک نمونه برداری شده	2
تعداد موارد مثبت	0

ب- پیشگیری و مبارزه با بیماری بروسلوز (تب مالت)

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو گوساله مایه کوبی شده	59247
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	126/4
تعداد گوسفند و بز بره و بزغاله مایه کوبی شده	291411
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	82/4
تعداد دامداری یا قریه عمل شده	گاو گوساله 1000
تعداد دام خونگیری شده جهت انجام آزمایشات سرولوژیک	گوسفند و بز و بره و بزغاله 1384
تعداد دام های آلوده (مثبت)	گاو 22845
کشتار شده و تقویم بها شده	گوسفند و بز 1170
	گاو 20
	گوسفند و بز 7

ج - پیشگیری و مبارزه با بیماری هاری

شرح عملیات	عملکرد
تعداد سگ واکسینه شده و قلاده گذاری شده (قلاده)	13551
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	120
تعداد سگهای درمان شده-مبارزه با کیست هیداتید	13574
تعداد نمونه برداری انجام شده	11
تعداد موارد مثبت	9

د - پیشگیری و مبارزه با بیماری مسمشه

شرح عملیات	عملکرد
تعداد تک سمی تست شده (نوبت سر)	1231
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	138/5
تعداد موارد مثبت	12

و - پیشگیری و مبارزه با بیماری سل

شرح عملیات	عملکرد
تعداد گاو تست شده (نوبت سر)	33794
درصد پیشرفت نسبت به پیش بینی سالیانه	199/3
تعداد موارد مثبت	93

ه - عملیات مبارزه با انگل های خارجی بدن دام و ناقلین (سمپاشی)

نوع عملیات	بدن گاو و گوساله (راس)	بدن گوسفند و بز(راس)	جایگاه نگهداری دام (مترمربع)
تب خونریزی دهنده کریمه کنگو	1151	7150	89862
سمپاشی طرح جامع	1216	7633	128932

پیشگیری و مبارزه با بیماری های اختصاصی دام در سال 1402

عملیات مایه کوبی (نوبت سر)	یک ساله	پیش بینی سالیانه	درصد پیشرفت
آبله گوسفندی	1090939	1099032	99/26
آبله بزی	91878	99680	92/17

102/47	1500	1173	شاربن علامتی
102/47	1339737	1372884	PPR
109/02	145000	158092	تب برفکی گاو
98/45	2400000	2362917	تب برفکی گوسفند
89/71	1000000	902491	آنتروتوکسمی
79/98	30000	23995	آگالاکسی
81/69	150000	122682	قانقاریا
97/75	72270	70651	لمپی اسکین
87/72	10000	8952	تیلریوز گاو
97/70	6347219	6206654	جمع

تعداد واحد های صنعتی و روستایی بازدید شده (نوبت بازدید) جهت
 عملیات بررسی و مراقبت از بیماری توسط دامپزشکی کردستان در سال
 1402

ماه	آبله	بروسلوز (تست سرمی)	بروسلوز (تست شیر)	سرمی مشمشه	سل (تست توبرکولین)	شاربن	مراقبت فعال تشدید (اطراف کانو (ن تب برفکی	مراقبت فعال مبتن خطر PPR	مراقبت فعال مبتن خطر تب برفکی	مشمشه (تست مالیین)	های	جمع
فروردین	0	0	374	5	4270	0	0	0	10848	0	0	15497
اردیبهشت	50	341	3174	10	590	0	10	0	90	0	0	4265
خرداد	0	394	3341	84	680	0	0	0	6645	1	247	11392
تیر	0	3029	685	7	4752	0	72	0	0	1	108	8654
مرداد	500	3929	925	16	1001	518	0	606	2454	0	50	9999
شهریور	0	3983	356	623	5130	0	323	31563	15356	13	0	57347
مهر	0	71	189	57	468	0	0	44230	7016	11	0	52042
آبان	0	3493	429	71	5097	0	2594	65912	18728	65	1	96390
آذر	3200	814	694	9	1137	0	1916	1380	16176	0	63	25389
دی	0	1044	80	15	4849	0	426	1550	14896	0	43	22903
بهمن	0	3418	67	61	981	0	4857	767	38657	0	71	48879

2016 9	0	0	2051	1312	6592	0	4839	273	291	3499	131 2	اسفند
3729 26	583	91	13291 7	14732 0	16790	518	33794	1231	10605	24015	506 2	جمع

نظارت بر بهداشت عمومی در سال 1402

در حال حاضر گوشت قرمز مصرفی استان از محل استحصال در 4 کشتارگاه سنتی، دو کشتارگاه نیمه صنعتی و یک کشتارگاه صنعتی تامین میگردد. وجود 7 کشتارگاه صنعتی طیور توانسته است نیاز استان را در خصوص خدمات رسانی به مرغداری ها و تولید گوشت مرغ بهداشتی مرتفع نماید.

استان کردستان دارای 6 میدان دام، 4 واحد کشتارگاه سنتی دام فعال در شهرستانهای مریوان، دیواندره، سروآباد و بیجار، یک باب کشتارگاه صنعتی دام در شهرستان سنندج و دو باب کشتارگاه نیمه صنعتی در سقز و بانه می باشد علیرغم وجود مشکلات بهداشتی، تاسیساتی، مدیریتی و ساختاری در کشتارگاه های سنتی فوق الذکر، در تمامی کشتارگاه های استان ناظرین و بازرسین بهداشت گوشت دامپزشکی بخش دولتی مستقر بوده و کار بازرسی صحت گوشت انجام می گیرد.

علیرغم افزایش جمعیت مصرف گوشت قرمز مصرف آن در سال گذشته کاهش اندکی داشته که یکی از عمده دلایل آن میتواند گرایش مردم به مصرف گوشت مرغ باشد و افزایش قیمت گوشت قرمز و پایین بودن قدرت خرید مصرف کنندگان باشد تاریخچه کشتار صنعتی مرغ در استان کردستان مربوط به سال 77 بوده سالی که در آن اولین کشتارگاه صنعتی طیور در شهرستان سنندج شروع به فعالیت نمود. تا قبل از این تاریخ مرغ شهرستان های استان اغلب به شکل زنده عرضه می شد و مقادیر بسیار جزئی مرغ بصورت پرکنده از سایر استانها وارد کردستان می شد.

با شروع به کار کشتارگاه صنعتی مرغ اقدامات وسیعی در جهت تبدیل الگوی مصرف مرغ در استان به انجام رسید که از جمله میتوان به اجرای برنامه های گسترده آموزشی و ترویجی، برخورد با متخلفین و تشویق عرضه کنندگان به تبدیل مراکز به شکل بهداشتی و مجهز به سیستم سرد کننده و همچنین تجهیز ناوگان حمل و نقل مرغ اشاره نمود.

با شروع بکار نمودن کشتارگاه های جدید در دیگر شهرستان های استان این روند سرعت بیشتری به خود گرفت، افزایش چشمگیر مصرف مرغ پرکنده به بیش از چند برابر گذشته این اداره کل را بر آن داشت تا در ادامه برنامه بهداشتی تر کردن مرغ، کشتارگاه های استان را ملزم نماید که مرغ های کشتار روز را به شکل بسته بندی شده و دارای تاریخ مصرف و با مشخصات کامل ارائه نماید

امروزه در کلیه شهرستانهای تابعه مراکز عرضه مرغ بهداشتی موجود بوده و اندک عرضه کنندگان مرغ زنده به حاشیه شهرها رانده شده اند و روز به روز از تعداد آنها کاسته میشود. کیفیت مناسب مرغ های استحصالی در کشتارگاه های استان باعث شده که گوشت مرغ کم کم جای گوشت قرمز را در سبد مصرف خانوار پر نماید.

همچنین با همه گیر شدن روند مصرف مرغ تولیدی کشتارگاه ها در جامعه صنایع بسته بندی استان رشد چشمگیر داشته و متقاضیان طرحهای بسته بندی گوشت مرغ در استان رو به افزایش است

شرح وظایف اداره نظارت بر بهداشت عمومی و مواد غذایی

نظارت بر استانداردها، ضوابط بهداشتی چراگاه ها، مراتع، آبشخورها، محل های نگهداری دام و سایر تاسیسات مربوط به پرورش دام اقدامات و برنامه های راهبردی کنترل بقایای (دارو، متابولیت های قارچی، رادیونوکلئیدها، دیوکسین ها، سموم، آفت کش ها، فلزات سنگین و سایر مواد شیمیایی) در فرآورده های دامی

نظارت مستمر و پیگیری اعمال استاندارد ها، ضوابط بهداشتی و قرنطینه ای و امنیت زیستی در کشتارگاه ها و کارخانه های تولید و فرآوری محصولات دامی نظارت راهبردی مدیریت بحران و واکنش سریع برای مقابله با مخاطرات بهداشت دام، سلامت خوراک دام و فرآورده های دامی

نظارت مستمر پیگیری برای مقابله با مخاطرات بهداشتی دام، خوراک دام و فرآورده های دامی و بازرسی و کنترل کیفی بهداشتی خوراک دام و فرآورده های دامی از مرحله تولید تا عرضه و نظارت، پیگیری و اقدام برای بازرسی و کنترل کیفی بهداشتی خوراک دام و فرآورده های دامی از مرحله تولید تا عرضه

نظارت و اجرای ضوابط و دستور العمل های بازرسی و کنترل کیفی گوشت در کشتارگاه ها پیگیری مستمر کنترل کیفی و نظارت بر تولید تا عرضه فرآورده های دامی و مشارکت در اجرای آن

ساماندهی کشتار دام های روستایی و کشتار در اعیاد و مراسم مذهبی. و سیاست گذاری، ساماندهی بهداشتی دامداری های روستایی

نظارت بر اجرای استانداردهای ملی مربوط به خوراک دام، فرآورده های دامی، اماکن دامی و صنایع وابسته به دام

خلاصه اقدامات انجام شده در طی سال 1402

تعداد بازدید از مراکز تولید، نگهداری و عرضه فرآورده های خام دامی: **143337**

تعداد موارد غیر بهداشتی و تذکر: **7390**

میزان فرآورده غیر قابل مصرف ضبط شده: **79680** کیلوگرم

تعداد بازدید از کشتارگاه های دام: حضور تمام وقت ناظران بخش دولتی به همراه مسئولین فنی بهداشتی در **7** کشتارگاه دام استان **2184** بازدید کارشناسی توسط همکاران ستاد و کارشناسان شبکه های دامپزشکی

تعداد دام کشتاری: **93748** راس (**65549** سبک و **28199** سنگین)

وزن دام های کشتاری: **7410597** کیلوگرم (**1467715** کیلوگرم دام سبک و **5942882** کیلوگرم دام سنگین)

میزان ضبیطی در کشتارگاه های دام: **54439** کیلوگرم لاشه کامل

تعداد بازدید از کشتارگاه‌های طیور: **504** مورد بازدید توسط کارشناسان ستاد و شبکه های دامپزشکی (**336** بازدید توسط شبکه های دامپزشکی و **168** بازدید توسط اداره کل)

تعداد طیور کشتاری: **26636427** قطعه

وزن طیور کشتاری: **57431661** کیلوگرم

میزان ضبیطی در کشتارگاه‌های طیور: **317467** قطعه (**549875** کیلوگرم) تحت نظارت مسئولین فنی بهداشتی

تعداد مراکز قطعه بندی و بسته بندی انواع فرآورده ها : **19**

تعداد بازدید از مراکز قطعه بندی و بسته بندی: **1112** مورد بازدید (**680** بازدید توسط شبکه های دامپزشکی و **432** بازدید توسط اکپ های اداره کل دامپزشکی)

تعداد سردخانه های نگهداری فرآورده های خام دامی: **5**

تعداد بازدید از سردخانه ها: **360** مورد (**240** بازدید توسط شبکه های دامپزشکی و **120** بازدید توسط اداره کل)

میزان ضبیطی در کلیه مراکز بسته بندی، قطعه بندی و سردخانه های استان: **79680** کیلوگرم فرآورده غیر قابل مصرف

تعداد کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان: **31**

تعداد بازدید از کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان: **1116** (**744** بازدید توسط شبکه های دامپزشکی و **372** بازدید توسط اداره کل)

میزان ضبیطی در کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان: **140080** کیلوگرم (**21080** کیلوگرم معدوم شده و **119000** کیلوگرم مصرف مشروط).

تعداد کارخانه دارای کد IR : **2** کارخانه دارای کد و **2** کارخانه در دست اقدام

تعداد مراکز قطعه بندی و بسته بندی فرآورده خام دامی دارای کد IR : **1**

طرحهای تشدید نظارت بهداشتی :

طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی نوروز **1402**

طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی ماه مبارک رمضان

طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی عید سعید قربان

طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی تاسوعا و عاشورا

طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی یلدا

طرح تشدید کنترل و نظارت بهداشتی رصد بر بازار

اجرای طرح بهبود کیفیت شیر خام :

تشکیل کمیته استانی بهبود کیفیت شیر خام و برگزاری اولین جلسه آن

تعداد بازدید از مراکز عرضه شیر خام **312** مورد، تعداد آزمایشات انجام

شده **277** آزمایش و میزان شیر معدوم شده **8500** کیلوگرم

اقدامات انجام شده در اجرای ماده 19 نظارت بهداشتی دامپزشکی

تعداد قرارداد منعقد در اجرای ماده 96 : نظارت بر عقد **96** فقره قرارداد

مسئولین فنی بهداشتی

برخورد با کشتار غیر مجاز دام و طیور: تعداد بازدید 138 ، تعداد جلسه 34 مورد، تعداد پرونده قضایی 34 مورد
تعداد پرونده ارجاع داده شده به مراجع قضایی : 125 (تعزیرات 70-
دادسرا 55) - تعداد پلمپ 31

تعداد پروانه های موجود در سامانه صدور پروانه ها cert.ivo.ir

کارخانجات خوراک	عمل آوری فرآورده ها	کشتارگاه طیور	دستیار مسئولین فنی	مسئولین فنی	خودرو های حمل	کل موارد	عنوان پروانه ها
21	11	7	17	96	2113	2265	

قرارداد تنظیمی مسئولین فنی ، دستیاران مسئول فنی بهداشتی و کارفرما و اختصاص کد کاربری
جهت درج سایر مدارک جهت اخذ پروانه مسئولین فنی از سامانه
CERT.IVO.IR

کشتارگاه دام	کشتارگاه طیور	کارخانه خوراک	صنایع بسته بندی	فرآوری کود	میدان دام	جمع آوری شیر	مرغ مادر جوجه کشی و سایر	جمع کل
8	18	31	18	2	6	12	21	116

بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور زنبور عسل در سال 1402

جایگاه صنعت طیور استان در مقایسه با کشور بر اساس آمار و ارقام سازمان دامپزشکی کشور ، به دلیل وجود یک مرغداری در هر 34 کیلومتر مربع جزو مناطق پر تراکم از نظر صنعت مرغداری می باشد. کردستان از نظر تعداد واحدهای گوشتی دارای رتبه 12 ، تعداد کل واحدهای طیور دارای رتبه 14 ، از نظر جوجه ریزی واحدهای گوشتی رتبه 8 کشوری را دارد.

با پیگیری و برخورد قاطع سنوات گذشته اداره کل دامپزشکی استان با واحدهای پرورشی غیر مجاز، واحدهای غیر مجاز ساماندهی و یا تغییر کاربری داده و در حال حاضر، واحد پرورشی غیر مجازی در استان وجود ندارد که امکان جوجه ریزی داشته باشد.

با توجه به نظارت عالیه بر مزارع مرغ مادر و کارخانجات جوجه کشی، ارتقاء سطح مدیریت بهداشتی مزارع پرورش، رعایت اقدامات امنیت زیستی، الزام مرغداران به رعایت ضوابط و مقررات دامپزشکی در زمان صدور و تمدید پروانه بهداشتی و ... تعداد کانون بیماریهای باکتریایی و قارچی و انگلی به شدت کاهش پیدا کرده است. ولی تعداد کانونهای بیماریهای ویروسی مثل نیوکاسل، برونشیت و ... در حال افزایش است لذا با توجه به افزایش کانونهای بیماری ویروسی باید همزمان با تغییر ویروسها، امکانات و تجهیزات تشخیص تکمیلی تهیه و آزمایشات مولکولی در سطح استان انجام شود. دلایل روند صعودی بیماریهای ویروسی شامل افزایش تراکم در تعداد و ظرفیت واحدهای مرغداری، افزایش نقل و انتقالات، عدم اجرای کامل برنامه واکسیناسیون توسط برخی از مرغداران عمدتاً به دلایل اقتصادی (موثرترین

روش پیشگیری از بیماری‌های ویروسی و اکسیناسیون واحدهای مرغداری می باشد)، بیماری‌های نوظهور مانند آنکارا، تغیر سویه ویروس‌ها و افزایش فاصله زمانی تا تولید واکسن مناسب و ظهور سروتیپ‌های جدید است.

تعداد کل کانون‌های بیماری و درصد تلفات واحدهای مرغداری نسبت به کل جوجه ریزی، باتوجه به برقراری کامل سیستم‌های اطلاع‌رسانی و الزام ثبت کامل اطلاعات تلفات در سامانه GIS و افزایش تراکم جمعیت، نسبت به سال گذشته روند کاهشی را نشان می‌دهد. اقدامات و مداخلات بموقع دامپزشکی، ممیزی واحدهای مرغ مادر و تخمگذار قبل از جوجه ریزی، هماهنگی کامل بین دستگاه‌های ذیربط، ساماندهی جوجه ریزی، تعریف گردش کار مشخص در مواقع وقوع خسارت در واحدهای مرغداری، ساماندهی مراکز مایه کوبی، نظارت بر واکسن و اکسیناسیون در واحدهای مرغداری، تشکیل کارگاه‌ها و کلاسهای آموزشی برای مرغداران، تشدید نظارت بر جوجه یکروزه تولیدی، پیگیری مشکلات هفته اول پرورش، اجرای طرحهای تحقیقاتی با همکاری سازمان دامپزشکی و مراکز تحقیقاتی، راه اندازی GIS و ثبت کامل آمار و اطلاعات و لینک آن به سامانه‌های مرتبط و رعایت فاصله جوجه ریزی تاثیر بسزایی در کاهش تلفات واحدهای مرغداری استان را دارد.

تعداد دز واکسن مصرف شده به تناسب افزایش جوجه ریزی افزایش پیدا کرده است که این امر نشان دهنده افزایش واکسنهای دوگانه و هدف دار شدن واکسیناسیون در واحدهای مرغداری می باشد.

شرح وظایف دفتر بهداشت و مدیریت بیماری‌های طیور، زنبورعسل و کرم ابریشم

اجرای برنامه‌های راهبردی مبارزه با هریک از بیماری‌های طیور، زنبورعسل و کرم ابریشم و نظارت و پیگیری اجرای آنها.

اجرای برنامه‌های سیستم مراقبت از هریک از بیماری‌های واگیر دار طیور، زنبورعسل و کرم ابریشم و نظارت و پیگیری اجرای آنها.

بررسی برای شناسایی علل و عوامل دخیل در بروز و انتشار بیماری‌های واگیردار طیور، زنبورعسل و کرم ابریشم و آنالیز خطر بیماری‌ها و نظارت و اقدام برای مقابله با آنها.

نظارت بر موارد وقوع بیماری‌های طیور، زنبورعسل و کرم ابریشم جمع بندي، بررسی و تحلیل علمی گزارش عملکرد برنامه، طرح و پروژه‌های مبارزه با بیماری‌های طیور، زنبورعسل و کرم ابریشم.

نظارت در انجام موارد گزارش بیماری، واکسیناسیون، ارسال نمونه و آزمایشات فارمی ثبت شده در سامانه GIS

جمع آوری و تنظیم گزارش میزان بروز و شیوع بیماری‌های واگیردار طیور، زنبورعسل و کرم ابریشم جهت ارائه به سازمان

بررسی و جمع آوری اطلاعات در خصوص وضعیت بیماری‌های واگیردار پرندگان وحشی و آزاد پرواز و خانگی به ویژه در خصوص مخازن و حاملین عوامل بیماریزا.

بررسی وضعیت آلودگی تالاب‌ها و مراکز تجمع پرندگان وحشی و آزاد پرواز به عوامل بیماریزا

مشارکت و همکاری با اشخاص حقیقی و حقوقی (به ویژه اتحادیه‌ها و تعاونی‌های مرغداران، زنبور داران و نوغان داران) در راستای اصلاح و توسعه بهداشتی سیستم پرورش طیور، زنبورعسل و کرم ابریشم.

خلاصه گزارش عملکرد بهداشت و مبارزه با بیماری های طیور سال 1402

عنوان فعالیت	عملکرد
تعداد کل مورد بازدید های غیر فعال (مادرگوشتی، تخمگذار تجارتي، نیمچه گوشتی، سایر ماکیان، تالابها و منابع آبی)	3095
تعداد نمونه برداری های انجام شده (نمونه)	30438
تعداد کل آزمایشات انجام شده (آزمایش)	18293
میزان واکسیناسیون طیور صنعتی (دز)	268066304
میزان واکسیناسیون طیور روستایی (دز)	1243333
تعداد کانون بیماری های طیور صنعتی (کانون)	3837
درصد تلفات طیور صنعتی نسبت به میزان جوجه ریزی در واحدهای درگیر بیماری	10/8
تعداد جوجه ریزی (مزارع گوشتی، تخمگذار، مادر گوشتی) (قطعه)	43534460
تعداد واحدهای مرغداری مشمول حذف کانون آلوده	17
تعداد نمونه های ارسالی به سازمان دامپزشکی (نمونه)	948
ضد عفونی جایگاه طیور معدوم شده (واحد)	17
تعداد کلاس های آموزشی برگزار شده (کلاس)	15
برگزاری دوره های آموزشی برای مرغداران (نفر)	75
ممیزی مزارع مادر گوشتی، تخمگذار تجاری و پرورش بوقلمون (مورد)	11
درصد تلفات طیور نسبت به کل جوجه ریزی	11/5

اقدامات شاخص:

- برخورد با واحدهای غیر مجاز پرورشی و جلوگیری از جوجه ریزی غیر مجاز (در طول سال 1402 هیچ واحد غیر مجاز فعال در استان فعالیت نداشته و با 1 واحد مرغداری مجازی که به صورت غیر مجاز جوجه ریزی کرده بودند برخورد قانونی اعمال گردید.)
- معرفی 95 مرغدار به مراجع قضایی جهت عرضه خارج از شبکه مرغ زنده
- نظارت بر اجرای برنامه ملی کنترل آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان و آنکارا
- طی اقدامات مستمر رصد و پایش بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان، در سال 1402 هیچ کانون بیماری آنفلوآنزای فوق حاد شناسایی نگردید.
- اجرای طرح واکسیناسیون نیوکاسل در طیور بومی با استفاده از واکسن مقاوم به گرما با توان بخش خصوصی و دولتی
- الزام به مصرف واکسن تزریقی نیوکاسل در واحدهای گوشتی (در 87 درصد مزارع گوشتی، واکسیناسیون تزریقی اعمال می شود)
- نظارت بر توزیع واکسنهای طیور از مراکز پخش به مراکز مایه کوبی و واحدهای پرورشی
- ارزیابی عملکرد مراکز مایه کوبی استان و نظارت بر واکسیناسیون واحدهای پرورشی و اگذاری وظایف غیرحاکمیتی به مسئولین فنی بهداشتی و بکارگیری مسئولین فنی بهداشتی برای کلیه مراکز پرورش طیور

- انجام ممیزی بهداشتی در کانون بیماری مزارع پرورشی گوشتی و اعلام نواقص بهداشتی به مدیریت فارم جهت رفع موارد نقص
- نظارت بر عقیم سازی و سالم سازی کود مرغی پایان دوره کلیه واحدهای پرورشی
- محدودیتهای جوجه ریزی در کانونهای آلوده
- انجام نمونه برداری از مراکز پرورشی مادر گوشتی به منظور بررسی وضعیت آلودگی سالمونلا
- معدوم سازی سریع کانون آلوده مزارع پرورشی به منظور مختومه کردن کانون بیماری
- برگزاری جلسات آموزشی برای مسئولین فنی بهداشتی، بهره برداران و تشکلهای مربوطه

زنبور عسل

پایش، مراقبت فعال و غیرفعال زنبورستان ها به منظور بررسی بیماری های میکروبی، ویروسی و انگلی و انجام نمونه برداری جهت انجام آزمایشات تکمیلی در مرکز تشخیص سازمان

عنوان فعالیت	عملکرد
تعداد کل بازدید ها از زنبورستان های استان	33
تعداد نمونه برداری	426
آزمایش	48
تعداد کلاس های آموزشی برگزار شده و افراد آموزش دیده (نفر)	69
تعداد کندوی زنبور عسل (فروند)	230404
تعداد کانون های بیماری زنبور عسل	33

بهداشت و مبارزه با بیماری های آبزیان در سال 1402

یکی از با ارزش ترین منابع تامین غذای انسان، آبزیان هستند که روز به روز نیز سهم و جایگاه بالاتری را به خود اختصاص می دهد. منابع فراوان، تنوع گونه های آبی، امکان پرورش متراکم و ارزش بالای پروتئین موجودات آبی از جمله دلایل رشد و گسترش جایگاه آبزیان در سبد غذایی انسان است. میزان مصرف پروتئین به عنوان یکی از شاخص های توسعه یافتگی عنوان می گردد و پروتئین سالم و کافی لازمه یک جامعه با نشاط و پویا می باشد که در این مسیر پروتئین آبزیان به دلایل داشتن خصوصیات منحصر به فرد دارای اهمیت ویژه ای است. در حال حاضر حدود 19 درصد از سهم پروتئین حیوانی جهان از طریق ماهی و سایر آبزیان تامین می شود که حدود 85 درصد از این میزان مستقیماً به عنوان غذای انسان ها استفاده می شود و بقیه صرف تولید خوارک دام و طیور می گردد. بر اساس گزارش فائو مصرف سرانه و سهم آبزیان در تامین پروتئین حیوانی در کشورهای توسعه یافته به ترتیب 26/1 و 13/3 درصد می باشد در حالی که مصرف سرانه جهانی و سهم آبزیان در تامین پروتئین حیوانی جهان به ترتیب 13/3 و 16/1 می باشد. (متوسط سرانه مصرف جهانی در سال 2012 رقم 19 کیلوگرم می باشد). در کشور ما علی رغم ساحلی بودن و پرورش انواع گونه های آبزیان، مصرف سرانه هشت و نیم کیلوگرم است و به دلیل نداشتن بازار مصرف، میزان زیادی از آبزیان دریایی و پرورشی

کشورمان صادر می شود این در حالی است که میانگین سرانه مصرف آبزیان در جهان 18 کیلوگرم و در کشورهای اروپایی 22 کیلوگرم است. از دیرباز اتکاء به صید و صیادی و بهره برداری از آب های ساحلی تنها راه تامین پرورتن آبزیان بود لیکن پرورش آبزیان در آب های داخلی در طی چند دهه اخیر به طور جدی مورد توجه قرار گرفته است. بطوری که میزان تولیدات آبزیان پرورشی از رقم 577/638 در سال 1950 میلادی به رقم حدود 90 میلیون تن در سال 2014 میلادی رسیده است. روند رشد تولیدات آبزیان پرورشی در دهه اول سال 2000 میلادی معادل سالانه 14 درصد برآورد شده است. این رشد بیشترین رقم رشد در بخش های مختلف صنایع تولید مواد غذایی مورد مصرف انسان ها بوده است به نحوی که این رقم در مقایسه با رشد 2/8 درصد برای تولید گوشت قرمز قابل توجه می باشد.

توسعه آبی پروری و افزایش تراکم موجودات زنده باعث بروز و ظهور بیماریهای مختلف در جمعیت آبزیان پرورشی شده است به نحوی که بروز بیماریهای به عنوان اصلی ترین مانع توسعه آبی پروری محسوب گردیده است. و سالانه این بیماریها باعث خسارات فراوانی به دلیل کاهش تولید، از بین رفتن و مرگ و میر آبزیان، از دست رفتن هزاران شغل و مشکل در تجارت بین المللی می گردند. نگرانی موجود نه تنها به دلیل ایجاد مانع بر سر راه توسعه پایدار آبی پروری بلکه به علت تاثیرات متقابل بیماریهای آبزیان در انسان ها نیز می باشد و امروزه توجه به بهداشت عمومی و مخاطرات بیماریها از این جنبه نیز مورد توجه می باشد. بیماریهای آبزیان گسترش جهانی داشته و به دلیل نقل و انتقالات آبزیان زنده و محصولات آنها و گسترش سریع صنعت به راحتی بین کشورها و قاره های مختلف جا به جا می شوند. با توجه به عمر صنعت تکثیر و پرورش آبزیان عمر شناسایی بیماریهای آبزیان محدود بوده و به کمتر از 40 سال نمی رسد ولی در همین مدت پیشرفت های شگرفی در علم تشخیص، پیشگیری و کنترل این بیماریها به وجود آمده است. به نحوی که امروزه مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی متعددی در جهان در زمینه این بیماریها فعالیت می کنند و سازمان بهداشت جهانی دام (WOAH) نیز بخش مجزایی تحت عنوان aquatic animal راه اندازی نموده و بیماریهای آبزیان را تحت پوشش قرار داده است. تاکنون بیماریهای زیادی در لیست بیماریهای اخطار کردنی (WOAH) قرار گرفته اند از جمله این بیماریها، می توان به بیماریهای ویروسی سپتی سمی هموراژیک (VHS)، نکروز عفونی بافت های خونساز (IHN) در ماهیان سردآبی و ویرمی بهاره کپور ماهیان (SVC) و هرپس ویروسی ماهی کوی (koi herpes virus) در کپور ماهیان و لکه سفید میگو (WDS) و نکروز عفونی بافت های هیپو درم و خونساز میگو (IHHNV) در میگو ها اشاره کرد. به علاوه انواع مختلفی از بیماریهای ویروسی مانند نکروز عفونی پانکراس (IPN) و باکتریایی از جمله استرپتوکوکوزیس، نشانگان مرگ زود رس میگو (EMS)، ویبریوزیس و همچنین انواع مختلف از انگل ها نیز می توانند در آبزیان خسارات هنگفتی وارد نمایند که رقم آن ها بالغ بر میلیارد دلار سالانه تخمین زده می شود. مسئله دیگری که در مدیریت بهداشتی مرکز آبی پروری بایستی مد نظر قرار گیرد، تاثیر بالقوه و خطرناک استفاده از داروها و آنتی بیوتیک ها و مواد شیمیایی بر روی مصرف کنندگان و محیط زیست می باشد. به طوری که استفاده غیر فنی از این مواد می تواند باعث خسارات فراوان بر روی مصرف کنندگان و همچنین تاثیر سوء بر تجارت خارجی

بگذارد. بر اساس گزارشات انجمن بین المللی میکروبیولوژی جهانی، امروزه صنعت آبی پروری، به دلیل وارد کردن پساب های بیولوژیک و دارویی آن به منابع و محیط زیست یکی از مخاطرات و چالش های عمده جهانی مصوب می گردد. ماهی یکی از مهم ترین منابع تامین پروتئین های حیوانی مورد نیاز انسان را در تمام جهان تشکیل می دهد. در بخش ماهیان سرد آبی در سال 1401 ایران با تولید بیش از 212474 هزار تن ماهی قزل آلا در آب شیرین رتبه نخست جهان را کسب کرده است. استان کردستان نیز که یکی از تولید کنندگان عمده ماهی قزل آلا در سطح کشور به عنوان رتبه 14 کشوری مطرح می باشد. در خلال سالیان گذشته به دلیل رشد سریع آبی پروری در کشور و توسعه ارتباطات مشکلاتی مزرعه داران استان را تهدید نموده که می توان به موارد ذیل اشاره نمود. بیماری استرپتوکوکوزیس که به شکل خزنده و به تدریج قسمت عمده مزارع استان را درگیر نموده و سبب تلفات و کاهش رشد و ... در مزارع گردید ولی علی رغم خسارت بالای این بیماری به دلیل مزمن بودن آن، اغلب مزرعه داران بیماری را به عنوان یک واقعیت قبول نموده و متاسفانه کوچک ترین تلاشی در جهت مبارزه با آن صورت نمی دادند مگر اینکه شدید گردیده و سبب تلفات بالا می گردید. در سالیان اخیر مزارع تکثیر و پرورش ماهیان سردآبی اقدام به واکسیناسیون بچه ماهیان علیه بیماری استرپتوکوکوزیس در دو مرحله 3 گرمی به صورت غوطه وری 40 گرمی به صورت تزریق صفاقی انجام داده است که سبب کاهش تلفات در مزارع پرورشی شده است.

بیماری VHS که بیماری ویروسی و خیلی حاد بوده و متاسفانه سبب خسارات زیادی به صنعت آبی پروری استان گردید. این بیماری به دلیل تلفات بالا و مشکلات کنترل بیماری مشهور به بیماری ورشکستگی بوده و در مناطق پاک بهترین روش مبارزه، معدوم سازی و آیش اولین مزارع در گیر می باشد تا سایر مزارع درگیر نشوند. اما متاسفانه در زمان ایجاد اولین موارد بیماری علی رغم پیگیری های مداوم امکان تامین اعتبار لازم برای معدوم سازی فراهم نگردیده و کم کم تعداد موارد بیماری علی الخصوص در مجتمع های پرورش ماهی افزایش یافته و سبب خساراتی به مزارع درگیر شد.

شرح وظایف اداره بهداشت و مبارزه با بیماریهای آبزیان استان کردستان

اجرای کلیه بخشنامه های و دستورالعمل های ابلاغی از سوی دفتر بهداشت و مبارزه با بیماریهای آبزیان سازمان دامپزشکی کشور و سایر ادارات مرتبط و در صورت لزوم ابلاغ به شبکه های دامپزشکی شهرستانهای تابعه.

اجرای برنامه های ملی و یا منطقه ای جهت پیشگیری و مبارزه با بیماریهای آبزیان شامل کلیه بیماریهای عفونی و غیر عفونی مزارع تکثیر و پرورش انواع آبزیان

انجام هماهنگی های لازم و همچنین نظارت بر واردات تخم چشم زده، بچه ماهی و ماهی پرواری به داخل استان.

انجام هماهنگی های لازم و همچنین نظارت بر حمل بچه ماهی و ماهی پرواری به سایر استانهای کشور و یا صادرات آنها به خارج از کشور.

جمع آوری اطلاعات و آمار مزارع تکثیر و پرورش انواع آبزیان در سطح شهرستانهای تابعه و تدوین گزارشات مربوطه جهت ارسال به دفتر بهداشت و

مبارزه با بیماریهای آبیان سازمان دامپزشکی کشور و همچنین ثبت در سیستم یکپارچه GIS آبیان.

سرکشی، بازدید، نمونه برداری و انجام آزمایشات لازم بطور منظم و بمنظور شناسایی و تشخیص سریع، کنترل و ریشه کنی بیماریهای میکروبی، ویروسی، انگلی و قارچی مزارع تکثیر و پرورش انواع آبیان استان

پیگیری تهیه داروها، ضد عفونی و واکسنها و مواد بیولوژیک لازم جهت پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر دار

اجرا و یا همکاری در اجرای طرحهای تحقیقاتی مرتبط با آبیان

شرکت در دوره های آموزشی مرتبط و همچنین تشکیل کلاهای آموزشی جهت همکاران و پرورش دهندگان آبیان استان.

اجرای برنامه قرنطینه ای مقطعی و یا دائم با توجه به بیماریهای بومی و غیر بومی آبیان منطقه و ابلاغ آن به شهرستانهای تابعه، ادارت و ارگانهای مرتبط بمنظور کنترل سریع بیماری

شرکت در جلسات و کمیته های تخصصی آبیان در سطح استان و حتی ملی

انجام هماهنگی های لازم منطقه ای، ملی و یا داخل استانی برای اجرای هرچه بهتر وظایف محوله

عملکرد آبیان در سال 1402

نوع پرورش	نوع مزرعه مرکز	مزارع مراکز فعال در طی سال	تعداد بازدید	تعداد نمونه آب اخذ شده	تعداد آزمایش آب صورت گرفته	تعداد کل آزمایشات	تعداد کل آزمایشات به تفکیک				تعداد نمونه ارسال ی سازمان
							بزرگسال	بزرگسال	کودک	نوزاد	
سرد آبی	تکثیر و تفریح	5	238	15	75	99	58	0	0	0	9
	پرورش	227	1985	49	227	106	49	29	0	0	0
گرم آبی	تکثیر	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	پرورش	6	12	0	0	2	0	0	0	0	0
ماهیان زینتی	تکثیر	1	12	1	5	64	0	32	16	16	0
	پرورش	2	36	1	5	0	0	0	0	0	0
جمع کل		241	2283	66	312	271	107	61	16	16	9

- نظارت بر واردات 1531836 قطعه تخم چشم زده قزل آلا
- انجام فازهای اول و دوم طرح مراقبت از بیماریهای ویروسی (IPN, IHN, VHS) در ماهیان قزل آلا سال 1401-1402
- تامین و ذخیره سازی بچه ماهی استخرهای پرورش ماهی از مراکز تکثیر و تفریح در استان کردستان

قرنطینه و امنیت زیستی:

قرنطینه بعنوان یکی از رکن ها و ابزارهای مهم در تأمین بهداشت دام و فرآورده های خام دامی از جمله اجرای پروژه های کنترل و ریشه کنی بیماریهای

های دامی مطرح می باشد. فعالیت های قرنطینه ای طیف وسیعی از فعالیت ها را شامل می گردد که از قرنطینه داخل دامداری شروع و به استقرار ایستگاههای کنترل و پست های قرنطینه مرزی و بین استانی و اجرای دستور العمل های بهداشتی قرنطینه ای حمل و نقل دام و فرآورده های خام دامی منتهی می گردد.

هدف از ضوابط اجرایی قرنطینه، بهبود فعالیت در راستای جلوگیری از ورود و یا انتشار بیماریهای مختلف دامی در سطح کشور و افزایش کارایی و بهره وری سیستم قرنطینه ای فعلی می باشد. بدیهی است که اجرای دقیق ضوابط و مقررات بهداشتی در مبدأ و کنترل آن در مقصد می تواند بسیاری از مشکلات موجود در زمینه کنترل بهداشتی قرنطینه ای در جاده های ارتباطی کشور را مرتفع سازد.

اهم وظایف این اداره شامل انجام کلیه اقدامات لازم جهت پیشگیری از احتمال سرایت و نفوذ بیماریهای واگیر دامی و اگزوتیک به داخل کشور به منظور حفظ سرمایه های دامی و نهایتاً حفظ بهداشت عمومی جامعه، بررسی نقاط مرزی کشور (زمینی، دریائی و هوائی) راهها و معابر داخلی به منظور ایجاد و احداث پستهای قرنطینه مرزی و داخلی جهت کنترل بهداشتی نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی، به اجرا گذاشتن اقدامات پیشگیری کننده در مناطقی که امکان پخش و سرایت بیماری وجود دارد و اطلاع رسانی درهنگام شیوع بیماری، کنترل بهداشتی تردد دام و فرآورده های خام دامی از طریق صدور مجوز بهداشتی حمل بر طبق آخرین دستورالعمل ها و مقررات سازمان دامپزشکی کشور، صدور گواهی نامه ها و مجوزهای بهداشتی صادرات و واردات و ترانزیت دام زنده و فرآورده های خام دامی پس از انجام اقدامات قرنطینه ای و کنترل های بهداشتی براساس مقررات مربوط، مراقبت در اجرای برنامه های کنترل بهداشتی، نقل و انتقال دام و فرآورده های دامی در داخل کشور از طریق ایجاد پستهای قرنطینه ثابت و موقت، طبق برنامه های مصوب سازمان، همکاری با نیروی محترم انتظامی و سازمان حمل و نقل و پایانه ها در امر کنترل تردد دام زنده و فرآورده های خام دامی در سطح کشور.

به منظور رسیدن به این اهداف و در راستای یکپارچه سازی نقل و انتقال در سطح کشور و همچنین ارائه خدمات الکترونیک در راستای نیل به هدف دولت الکترونیک، سامانه ای با نشانی e.ivo.ir طراحی شده و کاربران از هر نقطه کشور می توانند با نام کاربری و رمز عبور وارد سامانه شده و اقدام به صدور مجوزهای بهداشتی حمل براساس مستندات و گواهی های ارائه شده توسط متقاضی نمایند. این مستندات و گواهی ها باید مورد تأیید بوده و سلامت محموله را اثبات نمایند.

مجوزهای بهداشتی حمل به محض صدور در مبدأ، قابل مشاهده در مقصد نیز بوده و شبکه دامپزشکی شهرستان مقصد می تواند نسبت به پیگیری و کنترل محموله و تأیید سلامت آن اقدام نماید و این موضوع را در سامانه از طریق ثبت تأیید تخلیه به اطلاع کاربر مبدأ برساند. در صورت عدم وصول محموله نیز می تواند با عبارت عدم وصول کاربر مبدأ را مطلع سازد تا در موارد بعدی از ارائه مجوز به راننده متخلف جلوگیری نماید.

همچنین در این سامانه امکان ثبت نام و درخواست کد رهگیری جهت خودروها و همچنین صدور مجوزهای صادرات و واردات و ترانزیت بصورت کاملاً الکترونیکی

فراهم شده و متقاضیان می توانند با مراجعه به این سامانه درخواستها و امور اداری خود را پیگیری نمایند.

اقدامات شاخص صورت گرفته در سال اخیر در این اداره شامل واگذاری صدور گواهی بهداشتی حمل به مسئولین فنی واحد های مرغداری ، افزایش صادرات آبزیان به کشور روسیه ، تشدید نظارت و رصد و پایش محموله های نهاده های دامی، دارو، واکسن، جوجه ی یکروزه ، مرغ زنده و لاشه مرغ و اجرای کامل ابلاغیه های ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در خصوص نقل و انتقال دام زنده به استانهای مرزی

قرنطینه ی داخلی ، نظارت بر نقل و انتقال دام زنده و فرآورده های خام دامی در سطح کشور

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی بین استانی	18992 مورد
2	صدور مجوز بهداشتی حمل انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی داخل استانی	727223 مورد
3	نظارت بر محموله های وارده به استان از سایر استان ها	17305 مورد
4	نظارت بر محموله های جا به جا شده بین شهرستان های مختلف استان	727223 مورد

قرنطینه ی خارجی - صادرات و ترانزیت

ردیف	نوع فعالیت	تعداد
1	صدور مجوز صادرات انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی	119 مورد
2	صدور مجوز ترانزیت بین المللی انواع فرآورده های خام دامی	28 مورد

صدور مجوز صادرات انواع دام و طیور زنده و فرآورده های خام دامی

نوع محصول صادراتی	تعداد مجوز	مقدار	واحد	مقصد
دام زنده	0	0	راس-قطعه	عراق-ارمنستان-ترکیه-کانادا-هلند
ماهی خوراکی تازه و منجمد	19	196519	کیلوگرم	روسیه -عراق
تخم مرغ خوراکی	20	525000	کیلوگرم	عراق
خوراک دام	22	1124000	کیلوگرم	عراق و ارمنستان
گوشت مرغ منجمد	21	298721	کیلوگرم	عراق
دام همراه مسافر	37	—	قلاده / قطعه	عراق ،کانادا ، ترکیه ، ارمنستان ، هلند

صدور مجوز ترانزیت بین المللی انواع فرآورده های خام دامی

نوع محصول ترانزیتی	تعداد مجوز	مقدار	واحد	مبدأ	مقصد
روده گوسفندی	6	39000	کیلوگرم	عراق	پاکستان ، ترکیه و افغانستان
دنبلان و نرینه	6	99240	کیلوگرم		
پشم گوسفندی	3	45780	کیلوگرم		
هزارلای نمک سود	13	251420	کیلوگرم		

تشخیص و درمان:

در اجرای سیاستهای اصل — قانون اساسی در خصوص واگذاری بخشی از فعالیت های جاری دولت به بخش خصوصی این اداره کل نیز اقدام به واگذاری بخشی از فعالیت های خود در امور دارویی، درمانی، پیشگیری، آزمایشگاهی و تأمین و توزیع دارو و واکسن طبق جدول زیر نموده است:

نوع پروانه	تعداد
امور درمانی	82
درمانگاه روستائی و عشایری	8
امور مایه کوبی	25
فروش دارو	62
آزمایشگاه	13
مسئول فنی شرکت پخش	8
بیمارستان دامپزشکی	4
جمع	202

همچنین در راستای سیاستهای سازمان دامپزشکی و توسعه و متمرکزسازی خدمات دامپزشکی به منظور دسترسی بهتر و سهل تر بهره برداران و همچنین در راستای توانمند سازی و حل مشکلات بخش خصوصی اقدامات زیر را در سال 1402 انجام داده است:

تمدید و صدور حدود 43 مجوز فعالیت موارد مندرج در جدول فوق
برگزاری جلسات با بخش خصوصی در کلیه شهرستانها جهت رسیدگی به مشکلات، پیشنهادات و انتقادات با حضور مدیر کل و سایر رؤسای ستادی که در این خصوص موارد ذیل پیگیری شد:

- جمع آوری درخواست تسهیلات بخش خصوصی استان و ارائه به جهاد کشاورزی شهرستانها جهت طرح در کارگروه اشتغال شهرستان و استان.
- انجام مکاتبات با استانهای همجوار جهت رعایت حوزه جغرافیایی فعالیت دامپزشکان بخش خصوصی.
- پیگیری مشکلات بخش خصوصی از جمله مشکلاتی که در ارتباط با ادارات صنعت معدن تجارت، بیمه تأمین اجتماعی و اداره امور دارایی و مالیات می باشند و رفع مشکلات مذکور تا حد امکان.
- با توجه به ورود افراد غیرمتخصص و فاقد پروانه به حوزه دارو و درمان دامپزشکی، این موضوع بطور مستمر در حال پیگیری بوده و در این خصوص 1 پرونده تشکیل و به دادگاه های عمومی استان ارجاع داده شده و احکامی نیز در این رابطه صادر شده است.
- کشف و ضبط 1069 داروی فاقد مجوز از مغازه پرنده فروشی در شهرستان سنندج، و ارجاع به مراجع قضایی

رصد و پایش تأمین تا توزیع داروهای دامپزشکی به ریاست مدیرکل دامپزشکی استان که در این راستا اقدامات زیر انجام گردید.

- تشکیل 40 جلسه رصد و پایش استانی
- تشکیل جلسه با نمایندگان بخش خصوصی در مرکز استان و برخی شهرستان ها و 10 جلسه برگزار شده است
- تعیین اکیپهای بازرسی از شرکت های پخش، داروخانه ها، مراکز مایه کوبی و درمانگاه های روستایی و عشایری که در این بازدیدها فاکتور

- های خرید و فروش، سامانه خدمات دارویی، نسخه ها و گواهی های حمل بهداشتی و قرنطینه ای بررسی گردید و ضمن دادن تذکرات لازم، نواقص موجود بررسی و در بازدید های بعدی رفع آنها پیگیری شد.
- احصای کمبود های واکسن و دارو در استان و منعکس نمودن آنها به سازمان دامپزشکی
- شناسایی تخلفات شرکتهای تولید کننده و پخش سراسری و استانی به ویژه در خصوص عدم ثبت توزیع در سامانه دارویی و دریافت وعرضه خارج از شبکه توزیع تعیین شده
- انجام مکاتبات با استانهای همجوار جهت تامین دارو و واکسن از شرکت های پخش دارو و واکسن تحت نظارت آنها جهت تامین موارد کمبود استان
- ارایه گزارش ماهیانه عملکرد رصد و پایش استانی به سازمان دامپزشکی کشور
- بازدیدهای منظم دوره ای و سرزده کارشناسان دارو و درمان اداره کل و شبکه های دامپزشکی استان از مراکز بخش خصوصی که در این رابطه اقدامات زیر در سال 1402 انجام گرفت:
- نمونه برداری و انجام آزمایشات لازم و تمدید - مورد پروانه ساخت مکمل و صدور IVC جهت محصولات کارخانه مکمل سازی
- صدور موافقت اصولی (پروانه تاسیس بهداشتی) اولین کارخانه دی کلسیم فسفات در استان (کارخانه غرب دانه سانان سارال)
- تمدید پروانه بهداشتی کارخانه مکمل سازی سارال
- تشدید نظارت بر مراکز مایه کوبی و واکسیناسیون دامها و همچنین عدم انعقاد قراردادهای جدید با تعدادی از مراکز مایه کوبی که در ارزیابی های این اداره کل عملکرد مناسبی نداشته اند.
- رصد و پایش و نظارت بر فرایند تامین و توزیع تا مصرف داروهای دامپزشکی و انجام 1233 مورد بازدید از داروخانه های تحت نظارت توسط ستاد شهرستانها و بررسی سامانه دارویی، فاکتورهای خرید و نسخه ها و ضبط 1196 قلم انواع داروی قاچاق و تاریخ منقضی به تعداد بیش از 7958 عدد و شناسایی کمبود های دارو و واکسن و اعلام آنها به سازمان دامپزشکی کشور که در این استان بدلیل عدم ثبت توزیع آنها در سامانه توسط شرکتهای پخش سراسری با کمبود مواجه بوده از جمله واکسن کزاز ، اسپری های Ctc و Otc ، انواع محلول و آجر های ضد عفونی و مکمل های دام و طیور و ...
- انجام 442 مورد بازدید از مراکز مایه کوبی در راستای اجرای طرح رصد و پایش و نظارت بر واکسن های طیور از زمان ورود به استان تا رسیدن بدست مصرف کننده نهایی و نظارت دقیق بر سامانه های دارویی GIS ، بررسی و مقایسه موجودی سردخانه و سامانه و نیز مقایسه و راستی آزمایی ثبت توزیع واکسن واحدهای پرورشی با فاکتورهای صادره و برنامه کلینیس، در این راستا 6 تذکر کتبی به مراکز داده شد.
- انجام 76 مورد بازدید از شرکتهای پخش دارو و واکسن و بررسی دقیق سامانه دارویی با فاکتورهای خرید و فروش و گواهیهای بهداشتی قرنطینه ای حمل و با چندین مورد تذکر کتبی و تعلیق سامانه و قطع سهمیه دارویی و ضبط موقت داروهای دو مورد از شرکتهای پخش استانی که علی

رغم تذکرات قبلی بدون دریافت فاکتور و ثبت سامانه دارویی اقدام به دریافت و توزیع دارو نموده بودند که پس از رفع نواقص و با اخذ تعهد محضری از مدیر عامل و مسئول فنی رفع تعلیق انجام شد.

- انجام **578** مورد بازدید از درمانگاهها و بیمارستانهای دامپزشکی و بررسی دفاتر ثبت مراجعات و مقایسه با نسخه ها و نیز بررسی ثبت گزارش بیماری در سامانه GIS
- انجام **105** مورد بازدید در اجرای طرح تشدید نظارت برکارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان و رصد و پایش اقلام استراتژیک
- شناسایی تخلفات شرکت های تولید کننده و پخش سراسری در بازدید های رصد و پایش از شرکت های پخش استانی از جمله ارسال دارو و واکسن بدون ثبت در سامانه خدمات دارویی، بدون فاکتور، عدم درج سری ساخت در فاکتور های ارسالی، بدون گواهی بهداشتی قرنطینه ای حمل، بدون مجوز ساخت و یا خارج از چرخه از چرخه توزیع تعیین شده به استان و گزارش به سازمان دامپزشکی کشور ادارات کل ناظر .
- نمونه برداری از **16** قلم دارو در راستای اجرای طرح PMS و ارسال آنها به آزمایشگاه مرکز تشخیص
- نظارت بر روند صدور مجوزهای تاسیس صادره مراکز موضوع ماده – قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی توسط نظام دامپزشکی و بررسی تعدادی از پرونده های مذکور و شناسایی تخلفات صورت گرفته و انعکاس به سازمان دامپزشکی کشور.

مجموع عملکرد آزمایشگاه های دامپزشکی استان کردستان در سال 1402

بخش	سرول وژی دام	سرولوژی طیور	آنالیز شیمی	کشت میکروبی	کشت مرضی	انگل شناسی	PCR	خون شناسی	بیوشیمی	باقی مانده	جمع
دولتی	36183	16000	2608	309	319	0	827	0	0	0	56246
خصوصی	0	27879	2634	3284	7987	5814	0	8604	1102	0	57304
جمع	36183	43879	5242	3593	8306	5814	827	8604	1102	0	113550

سایر اقدامات در حوزه آزمایشگاهها:

- ممیزی آزمایشگاههای همکار استان و تمدید پروانه همکاری
- صدور پروانه مسئول فنی آزمایشگاه همکار (پاستور سنندج)
- **31** مورد بازدید و ارزیابی آزمایشگاههای بخش خصوصی توسط ستاد و اقدام در جهت رفع نواقص
- جلوگیری از فعالیت یک مرکز آزمایشگاهی بخش غیر دولتی در شهرستان مریوان و اجازه فعالیت مجدد پس از رفع نواقص
- اجرای طرح نظارتی شیر خام با انجام **2439** آزمایش درمحل **287** مرکز و معدوم سازی **2210** کیلوگرم شیر خام فاسد در استان

- انجام آزمایشات طرح کنترل بیماری نیوکاسل طیور وپایش آنفلوانزا H9 با انجام 1760 آزمایش بر روی 880 نمونه
- انجام آزمایشات طرح کاهش بیماری سالمونلا در طیور صنعتی با انجام 253 آزمایش بر روی 253 نمونه
- انجام آزمایشات طرح ارزیابی سرمی واکسیناسیون بروسلوز اداره مبارزه با انجام 19803 آزمایش بر روی 19803 نمونه
- انجام تعداد 9216 آزمایش طرح شیوع بروسلوز دام سبک بر روی 4608 نمونه
- انجام آزمایشات مربوط به طرح نظارتی آنفلوانزای فوق حاد طیور بومی 500 آزمایش
- خرید دستگاه های آزمایشگاهی به تعداد 13 قلم مورد نیاز آزمایشگاه اداره کل و شهرستان ها
- نصب و راه اندازی تجهیزات آزمایشگاه خرید استان (سانتریفیوژ، میکسر، pH متر، ترازوی چهار رقم اعشار، شیکر)
- انبار گردانی محیط های کشت و مواد شیمیایی موجود در انبار مرکزی
- انبار گردانی کلیه مواد و تجهیزات آزمایشگاهی موجود در انبار اداره کل قبل از خریدهای جدید
- کنترل موجودی کیت و آنتی ژن مصرفی آزمایشگاه اداره کل
- انجام کالیبراسیون تجهیزات آزمایشگاهی توسط شرکت معتبر
- خرید لوازم مصرفی آزمایشگاهی به تعداد 67 قلم
- خرید کیت های الایزا ی کم یاب
- خرید آنتی ژن 80 فلاکن
- انجام آزمایشات مقایسه ای با آزمایشگاه های همکار استان جهت کنترل و نظارت صحت آزمایشات
- انجام آزمایشات مقایسه ای PCR آبیان با مرکز ملی تشخیص
- تعمیر دو دستگاه معیوب آزمایشگاه اداره کل از طریق مرکز ملی تشخیص سازمان دامپزشکی کشور
- پیگیری و دریافت مواد آزمایشگاهی از مرکز ملی تشخیص سازمان دامپزشکی
- به روز نمودن اطلاعات فنی با شرکت در ویدئو کنفرانس های هفتگی سازمان دامپزشکی
- پیگیری و کمک در ارسال نمونه بخش های فنی اداره کل به مرکز ملی تشخیص
- انجام 21 آزمایش کنترل کیفی داخلی مربوط به رفع آلودگی در آزمایشگاه PCR با هماهنگی مرکز ملی تشخیص

اداره فن آوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری

فعالیت های ترویجی دامپزشکی در سال 1402

یک ساله	شرح فعالیت ها
---------	---------------

1461	تعداد کلاس ها و جلسات توجیهی	آموزش حضوری
55808	تعداد فراگیران(نفر)	
83712	مدت اجرا (ساعت)	
12458	تعداد بیننده (نفر)	نمایش فیلم و اسلاید
بهره برداران	نوع فراگیران	
8	تعداد کل موضوعات تهیه شده در قالب پوستر -پمفلت- و اطلاعیه (موضوع)	
11000	تعداد پوستر -پمفلت و اطلاعیه تکثیر شده (برگ)	
383	تعداد مخاطب (نفر)	آموزش زنان روستایی
575	مدت اجرا (ساعت)	

آموزش کارکنان سال 1402

ردیف	عنوان دوره	مدت	تعداد فراگیران
1	مدیریت بهداشتی مراکز تکثیر و پرورش زالو	16	22
2	امنیت زیستی در مراکز تکثیر و پرورش میگو	12	22
3	تربیت فرزند	8	141
4	کنترل و پیشگیری بیماری تب برفکی	12	48
5	سل و بروسلوز	36	34
6	آشنایی با دیوان عدالت اداری و آیین دادرسی آن	8	2
7	آیین دادرسی کیفری	12	2
8	طراحی و نظارت بر اجرای سیستم HACCP در کشتارگاههای دام و طیور	12	42
9	آشنایی با اصول GMP در کارخانه های دارو و واکسن سازی	32	2
10	گسترش عفاف و حجاب	12	139
11	امنیت زیستی در مرغداری	18	69
12	کنترل کیفیت داخلی و خارجی در آزمایشگاهها	12	21
13	آداب و اسرار نماز	28	140
14	امنیت زیستی در مراکز تکثیر و پرورش ماهیان سرد آبی	18	71
15	سبک زندگی بر مبنای آموزه های دینی	8	139
16	مدیریت بهداشتی مزارع تکثیر و مزارع پرورشی آبزیان	12	3
17	اصول و روشهای نمونه برداری فرآورده های خام دامی ، آب و خوراک دام	12	11
18	مدیریت بحران های اجتماعی	4	38
19	احکام زندگی در اسلام	28	140
20	آموزش سامانه یکپارچه قرنطینه	12	26
21	آشنایی با قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و قانون الحاق موادی به آن	6	8
22	اصول کنترل و بررسی بیماریهای شتر	8	41
23	شبکه های اجتماعی ، سواد رسانه ای و مسئولیت پذیری اجتماعی	8	59
24	امنیت کاربری فناوری اطلاعات	8	139
25	آشنایی با کاربرد فناوری نانو و ایمنی آن در دامپزشکی	3	24
26	علم قانونگذاری و تفسیر حقوقی	12	3

تعداد 33 نفر کارورز طی تفاهم نامه با دانشگاه آزاد پذیرش و آموزش داده شده اند.

تعداد 16 نفر دانشجوی رشته های دامپزشکی از دانشگاههای دولتی جهت دوره کارورزی پذیرش و اتمام دوره انجام شد.

عملکرد فناوری اطلاعات ارتباطات اداره کل دامپزشکی استان کردستان سال 1402

از شاخص ترین اقدامات فناوری اطلاعات و ارتباطات دامپزشکی کردستان در سال 1402 میتوان به موارد ذیل اشاره نمود:

- انتقال بستر تلفن گویا 1512 بر روی بستر سیپ ترانک مخابرات ایران
- اجرای پایلود لینک ارتباطی سازمانی مبین نت
- اعمال گواهینامه امنیتی بر روی سامانه دورکاری و لحاظ کردن شبکه توزیع محتوا (CDN)
- خرید 20 عدد رایانه دسکتاپ و 12 عدد رایانه All-in-one به منظور نوسازی کلاینت ها
- راه اندازی آزمایشی سامانه ثبت آمار کشتارگاه (سام)
- بروز نگاه داشتن تمامی سرویس ها و دیوایس های امنیتی
- راه اندازی L2TP Server متمرکز دسترسی به سامانه های شبکه دولت
- برگزاری کلاس امنیت سایبری برای همکاران و کسب رتبه اول در حوزه طرح پایش امنیت سایبری
- حوزه پشتیبانی شبکه (Help Desk) میتوان به نصب 38 نسخه ویندوز (7 و 10) جهت استفاده سیستم ها در شبکه داخلی و اینترنت
- برگزاری 70 جلسه وبیناری در طول 6 ماهه اول سال و نصب و پیکربندی سیستم های جدید خریداری شده فوق الذکر (32 عدد) و تحویل به همکاران جهت استفاده از شبکه داخلی اشاره داشت .

واحد حقوقی

عملکرد واحد حقوقی در سال 1402

تعداد کل پرونده	تعداد پرونده های تعزیراتی	تعداد پرونده های دادسرا	تعداد پرونده های حقوقی و دیوان عدالت اداری	تعداد پلمپ	تعداد کل آراء ماخوذه	تعداد حکم محکومیت
298	193	95	10	31	237	143 حکم محکومیت متخلفین بهداشتی

اطلاعات املاک اداره کل دامپزشکی استان کردستان در سال 1402

سال	تعداد کل املاک	تعداد املاک بدون سند (در دست اقدام برای صدور سند)	تعداد املاک دارای سند تک برگ	تعداد املاک دفترچه ای	تعداد املاک به فروش رفته	تعداد املاک مانده
1402	38	11	20	0	7	31

اطلاعات پرونده های امور حقوقی براساس نوع پرونده و مرجع رسیدگی

سال	کل پرونده	پرونده های بهداشت عمومی	پرونده های دارو و درمان	پرونده های حقوقی و دیوان عدالت اداری	سایر
1402	298	125	5	10	158

سال	تعداد کل پرونده	دادسرا	تعزیرات	دیوان عدالت اداری	پرونده های حقوقی
1402	298	193	95	2	8

اداره برنامه ، بودجه و مطالعات اقتصادی
اعتبارات مصوب تملک دارایی های سرمایه ای

1402 (میلیون ریال)

شهرستان	تملك	نفت و گاز	جمع
بانه	3000	38000	41000
بیجار	3000	31000	34000
دهگلان	13000	0	13000
دیواندره	11500	11000	22500
سروآباد	2000	21000	23000
سقز	20000	15000	35000
سنندج	10000	15000	25000
قروه	11000	19000	30000
کامیاران	2500	37500	40000
مریوان	0	30000	30000
استانی	50000	0	50000
جمع	126000	217500	343500